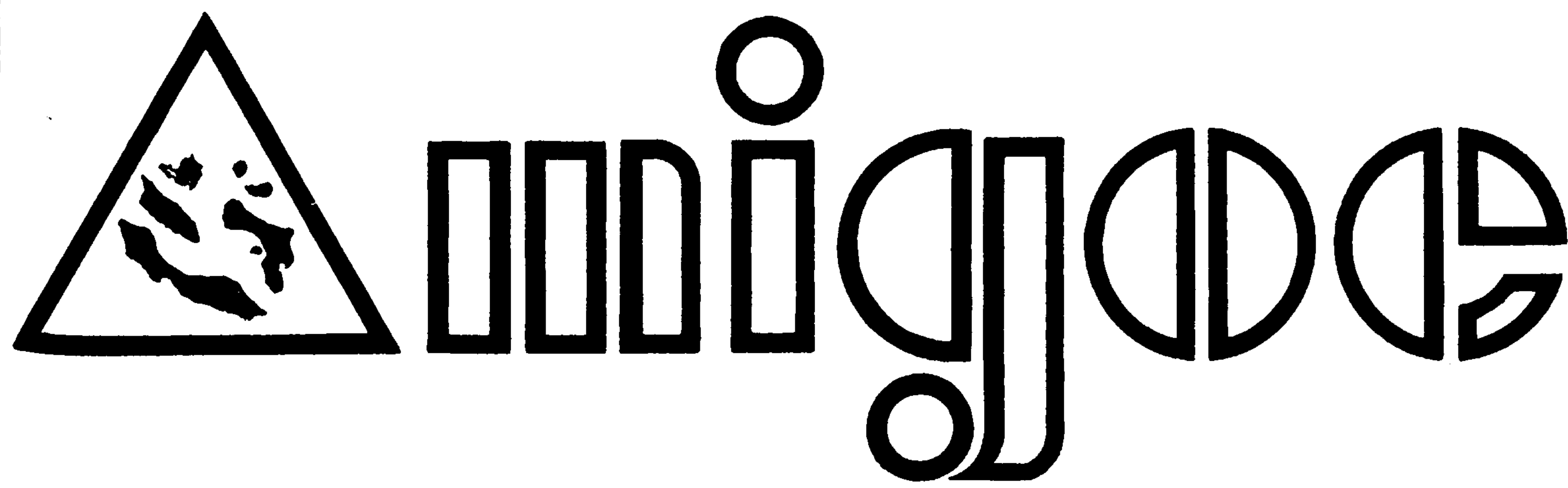
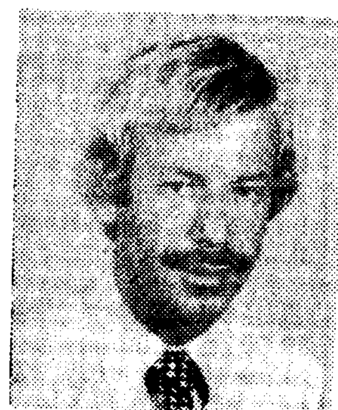

JAN DE RUYTER
.....niets waard.....

Vandaag

* Rechter wijst leiding onderzoek Irael af, p. 1
* Ged. Wout: overal financiele problemen, p. 2
* Verdrag Koninkrijk met Suriname staat op tocht p. 3
* Waterinvoer kan nog niet beginnen, p. 3
* HI-manager De Ruyter: Van Brete niets waard, p. 5
* Chensnan igual pa Cats y Alpha, p. 7

99STE JAARGANG – No.: 219 VRIJDAG 24 SEPTEMBER 1982

NAPA

Deze week

* Casseres: Ach, Nederlanders.......
* Kunstgras voor sport
* Tante Corrie na palabra
* Caribische linguisten bijeen
* Kritiek op Marcos groeit
* Levende kerkgeschiedenis

"OVERLEG MET MES OP DE KEEL IS UITGESLOTEN"

Teleurstelling min Fong Poen over reactie

Verdrag Koninkrijk met Suriname staat op tocht

WILLEMSTAD/PARAMARIBO— Het luchtvaartverdrag tussen Suriname en het hele Koninkrijk der Nederlanden (Nederland en de Antillen) is op de tocht komen te staan. De Surinaamse minister van Transport, Handel en Industrie Imro Fong Poen is bijzonder teleurgesteld over het antwoord dat hem eind verleden week bereikte uit Den Haag op zijn eerder verzonden protestnota. De Surinaamse regering heeft nu in overweging om het onderlinge luchtvaart-verdrag helemaal op te zeggen. Hij weigert onder dwang aan de onderhandelingstafel met minister Jules Eisden van Verkeer en Vervoer te zitten, zo verklaarde hij gisteren op een persconferentie in de Surinaamse hoofdstad.

De Surinaamse regering neemt geen genoegen met het antwoord dat de Koninkrijksregering heeft gestuurd op de Surinaamse protestnota van 2 september naar aanleiding van het besluit van de Antilliaanse regering tot een boycot van de SLM. De Koninkrijks-ambassadeur in Paramaribo overhandigde de antwoord-nota afgelopen vrijdag aan de Surinaamse overheid. Daarin staat dat er kennelijk een misverstand is geweest over de interpretatie van het aanvankelijke besluit in Willemstad dat het Antilliaanse luchtruim gesloten was voor de SLM. Voor zover dat nog niet begrepen is wordt herhaald dat bedoeld is, zo zei Fong Poen, een opschorting van de landingsrechten voor de SLM op Antilliaanse luchthavens. De Koninkrijksregering laat voorts weten dat gehoopt wordt op oplossing van het conflict langs de weg van overleg, zoals voorgesteld door de Antilliaanse regering.

MERKWAARDIG

Wat minister Fong Poen steekt is dat nergens gerept wordt in het antwoord van de Koninkrijksregering dat de opschorting van de landingsrechten ongedaan worden gemaakt, zoals vanuit Paramaribo zeer nadrukkelijk was gevraagd. Een waarde-oordeel over dat besluit wordt al evenmin expliciet gegeven. Hij vindt dat er juist een verdrag van kracht is ter regeling van de landingsrechten op elkaars grondgebied. Dat verdrag zou nu "doodgewoon geschonden" worden, beweerde hij. Bovendien wordt hij door de Koninkrijks-ministerraad bevestigd.

Hij vindt de boodschap uit Den Haag "merkwaardig".

(Vervolg op pag. 3, kol 1)

Gratie voor christen democraten in Haiti

PORT AU PRINCE — President Jean-Claude Duvalier van Haiti heeft donderdag gratie verleend aan de oprichter van de Christen-democratische partij, Sylvio Claude en 21 van diens partijgenoten. Hij deed dit ter gelegenheid van het feit dat zijn vader, Francois Duvalier, 25 jaar geleden aan de macht kwam. Sylvio Claude en zijn partijgenoten waren in oktober 1980 gearresteerd op de beschuldiging de veiligheid van de staat in gevaar te hebben gebracht. In eerste instantie werden zij hiervoor veroordeeld tot 15 jaar dwangarbeid. In hoger beroep werden zij afgelopen augustus tot zes jaar veroordeeld.

Democratie dichterbij in Bolivia

LA PAZ — De terugkeer van de democratie in Bolivia is een grote stap dichterbij gekomen toen de nationale kiesraad donderdagavond de verkiezingsuitslag van juni 1980, na ampele bestudering der resultaten rechtsgeldig verklaarde. Nu kunnen de toen gekozen 157 afgevaardigden hun geloofsbrief krijgen en een nieuwe president kiezen.

De meeste kans maakt nog altijd oud-president Hernán Siles Suazo van het linkse verband UDP, dat bij de verkiezingen van '80 de meeste stemmen verwierf.

Zijn tienmalige concurrent en eveneens oud-president Victor Paz Estenssoro van de Revolutionaire nationalistische beweging en generaal Hugo Banzer van de Democratisch-nationalistische alliantie willen de voordracht van Siles steunen.

KRALENDIJK — Bonaire kan zich gelukkig prijzen nu de laatste jaren er steeds meer overgegaan wordt tot het restaureren van in vervallen toestand verkerende historische gebouwen. Ook de stichting Volkswoningen (Fundacion Cas Popular Bonairiano) heeft zich geschaard in de rijen van restaureerders, nu men op Sabana het typisch Bonaireaanse huis van de familie Van Der Ree heeft aangekocht om te restaureren en vervolgens te gebruiken als kantoor van de stichting. Het initiatief moet temeer worden toegejuicht, daar reeds twee typisch Bonaireaanse bouwwerken zowel in de Kerkstraat als in de Breedestraat tegen de grond zijn gegaan en er momenteel nog een aantal huizen in bouwvallige staat verkeren omdat men geen geld beschikbaar wil stellen om te restaureren en evenmin bereid is om de gebouwen tegen een normale prijs te verkopen. Op de foto het vroegere Van der Ree-huis te Sabana.

Regering: geen toegevingen gedaan

Twintig gijzelaars in Honduras vrijgelaten

SAN PEDRO SULA — De Chinchoneros, die in het gebouw van de Kamer van Koophandel in San Pedro Sula in Honduras twee ministers, de directeur van de Centrale Bank en 58 vooraanstaande zakenlieden gijzelen, hebben donderdag opnieuw 20 hunner vrijgelaten. De ministers van Financien en Economische Zaken en de bankdirecteur zijn er niet bij.

Van officiele zijde werd gezegd dat het niet realistisch was te verwachten dat de onderhandelingen met de guerrilleros over de beeindiging van hun actie zaterdag met succes bekroond zouden worden. De Hondurese president wil dat.

De nu vrijgelaten gegijzelden zagen er moe en verwaarloosd uit, maar ze glimlachten en zwaaiden naar familieleden achter het politiekordon. De woordvoerder van de regering zei dat geen toegevingen waren gedaan in ruil voor de vrijlatingen. De guerrilleros eisen de vrijlating van een zeventigtal 'politieke gevangenen, van wie een aantal zit in El Salvador. De kerkelijke onderhandelaars met de Chinchoneros, onder wie de bisschop van San Pedro Sula en de apostolisch nuntius in Tegucigalpa, mgr A.Cordero Lanza di Montezemolo, ontmoetten het commando donderdagmorgen opnieuw.

President Roberto Suazo Cordova van Honduras heeft vrijdag zelf de leiding van de onderhandelingen met de guerrillastrijders overgenomen.

Amerikaanse senator:

SU en Bulgarije betrokken bij aanslag op de paus

WASHINGTON — Senator Alfonse Damato, een Republikein uit New York, heeft donderdag voor een Congrescommissie van Huis en Senaat gezegd dat er "dwingende bewijzen zijn dat de Sovjet-Unie en Bulgarije medeplichtig zijn aan de aanslag die vorig jaar is gepleegd op paus Johannes Paulus II.

Damato legde zijn verklaring af tijdens een hoorzitting van de gemeenschappelijke Congrescommissie voor veiligheid en samenwerking in Europa.

De commissie, bestaande uit zes Senatoren en zes afgevaardigden hoorde getuigenverklaringen van o.a. Claire Sterling, een Amerikaanse buitenlandse correspondente in Rome sinds ruim dertig jaar en schrijfster van, onder meer, boeken over Jan Masaryk en internationaal terrorisme.

In een artikel in het jongste nummer van Readers Digest heeft Miss Sterling geschreven dat er op basis van haar onderzoek weliswaar geen onomstotelijk maar zeker wel dwingend bewijs is, dat de Turk die de paus op 13 mei 1981 op het St. Pietersplein neerschoot, betaald was en gemanipuleerd werd door de Sovjet-Russische KGB met de Bulgaarse inlichtingendienst als tussenschakel.

Mehmet Ali Agca, een wegens moord veroordeelde Turk die uit een gevangenis in Istanbul ontsnapte, heeft alleen toegegeven dat hij het schot op de paus loste. Hij heeft niets meer willen loslaten. Hij werd in juli door de justitie in Rome tot levenslang veroordeeld.

Damato stelde er de CIA na een bezoek aan Rome vorig jaar van in kennis dat Vaticaanse autoriteiten betrokkenheid van de Sovjet-Unie bij de aanslag vermoedden.

"Ik ben ervan overtuigd dat de KGB volledig op de hoogte was van de samenzwering tegen de paus en haar op zijn minst stilzwijgend steunde, aldus Damato. Hij wees op een recente nieuwsuitzending van NBC-televisie over de aanslag, waarin werd gezegd dat de paus een geheime boodschap had gestuurd aan president Brezjnjev, waarin hij waarschuwde dat hij zijn pausschap zou opgeven en terugkeren naar zijn geboorteland Polen, als Russische troepen dit zouden binnenvallen.

"Ik hoorde over de boodschap tijdens een reis voor een bezoek aan de paus in 1981", aldus de Senator, "en ik besprak de betekenis ervan met autoriteiten van de Amerikaanse geheime dienst na mijn terugkeer. Zodoende lijkt het mij voor de hand liggend dat de Russen het Vaticaan van een Poolse paus hebben willen ontdoen.

Claire Sterling zei tegen de commissie dat de paus, zonder enige twijfel, slachtoffer van een georganiseerde samenzwering was, aangezien minstens twee medeplichtigen die ontkwamen, door verscheidene getuigen zijn gezien en beschreven.

Zij kwam erachter dat Agca, die geen geregeld inkomen had, over veel geld had beschikt, naar schatting 50.000 dollar over anderhalf jaar, en dat hij hulp had gekregen waar hij ook kwam op zijn omzwervingen na zijn vlucht uit Turkije en reizen door Bulgarije.

Naar massamoord in Beiroot

Rechter wijst leiding onderzoek Israel af

JERUZALEM — De voorzitter van het Israelische hooggerechtshof, Yitzak Kaham, zal aan het hoofd staan van de commissie die een onderzoek gaat instellen naar de massamoord in twee Palestijnse vluchtelingenkampen in West-Beiroet. De 69-jarige Kahan, evenals premier Menachem Begin geboren in Polen, is sinds 30 april van dit jaar voorzitter van het hooggerechtshof.

De Israelische radio haalde in haar uitzending minister van Defensie, Ariel Sharon, en de chef-staf van het Israelische leger, generaal Eitan, aan die zeiden dat ook zij een onderzoek naar de massa-executie door de Falangisten verwelkomden. Zij zeiden volledig te zullen meewerken aan het onderzoek en spraken de overtuiging uit dat zou blijken dat het leger niet verantwoordelijk gesteld kan worden voor het bloedbad.

Generaal Amran Mizna, gouverneur van de Israelische hogere krijgsschool, is inmiddels donderdagavond afgetreden. Dit heeft de Israelische militaire woordvoerder in Tel Aviv bekendgemaakt.

Mizna is opgestapt naar aanleiding van de recente gebeurtenissen in Libanon.

Eerder traden al uit protest tegen de weigering van de regering om een onderzoek naar de massamoord in te stellen, de minister van Energiezaken, Berman en de gouverneur van de westelijke Jordaanoever Milson.

De niet-gebonden landen hebben een onmiddellijk onderzoek van de Verenigde Naties gevraagd naar het bloedbad in Beiroet. Op verzoek van het samenwerkingscomité van de organisatie van niet-gebonden landen, wijdt de algemene vergadering van de Verenigde Naties vrijdag een debat aan de massamoord. De groep landen heeft een tien punten tellende resolutie ingediend waarin de Veiligheidsraad wordt opgeroepen een commissie in te stellen die de gebeurtenissen in Beiroet moet onderzoeken.

De vereniging van hoteleigenaars in Israel heeft donderdag haar nood geklaagd over de achteruitgang in het toeristenverkeer in het land. Na afloop van een spoedvergadering, donderdag, werd in dat verband met nadruk gewezen op de "anti-Israelische stemming na de massamoord in Palestijnse vluchtelingenkampen in West-Beiroet. Zo hebben grote hotels gemeld dat zij sinds het bloedbad stapels reserveringen worden geannuleerd.

Mexicaanse banken naar rechter na nationalisatie

MEXICO — Eigenaars en grote aandeelhouders van 21 van de Mexicaanse banken die begin deze maand zijn genationaliseerd hebben een gezamenlijke rechtszaak tegen de regering aangespannen om te bereiken dat de nationalisering ongrondwettig wordt verklaard. Dit hebben Mexicaanse gerechtelijke autoriteiten donderdag meegedeeld.

In de woensdag ingediende aanklacht staat dat de overneming van de banken voor de staat in strijd is met een aantal in de grondwet vastgelegde bepalingen, zoals het recht op particulier eigendom en het recht op een eerlijke behandeling.

Verder voeren de bankiers aan dat de nationalisering tegen het openbaar belang ingaat. De nationalisering op 1 september omvatte vijftig Mexicaanse banken. Tot de 21 die nu een rechtszaak hebben aangespannen behoren de meeste grote banken, onder meer Bancomer en Banamex.

Juridische en politieke deskundigen geven de banken weinig kans op succes. Het presidentiele decreet waarop de nationalisering is gebaseerd, heeft brede politieke steun en het Mexicaanse Congres is al bezig met een procedure om het op te nemen in de grondwet.

Pils met riem

HAARLEM — Een inwoonster van Haarlem stond vorig jaar vreemd te kijken toen zij na aankoop van een set tampons smeerolie (uit de verpakkingsmachine) bijgeleverd aantrof. Een stadgenoot werd aangenaam verrast toen hij in een pot augurken een horloge ontwaarde. Een derde werd geconfronteerd met een nieuw soort Pizza: Vulling met springveer, zo leert het jaarverslag 1981 van de Keuringsdienst van waren van Haarlem.

In totaal dienden 791 Haarlemmers een klacht in, ongeveer de helft daarvan bleek gegrond. Naast de jaarlijkse meldingen van glasscherven kreeg de Keuringsdienst ook vorig jaar weer tal van vreemde en al dan niet onsmakelijke voorbeelden in etenswaren voorgeschoteld.

Naast de welhaast obligate muis in de karnemelk: een naald in een sinaasappel, loempia met een nietje, een koperen knoop in een portie gesneden uien, een blik bruine bonen met een steen en zaagsel in de kipperagodt. Verder peuken in de soepgroente, kippebotje in een flesje bier, vogelveren in het buinbrood, tabak in de appelmoes, meegebakken spons in het brood, kroepoek met soldeer, champagnepils met een stuk riem, terwijl in een fles koffiemelk voor de aardigheid een waskniiper ingesloten was. Tenslotte een dekseltje van een soutstrooibusje in de gepasteuriseerde slagroom.

Werkloosheidspercentage 9,8

Inflatie in VS omlaag

WASHINGTON — De consumentenprijzen in de Verenigde Staten zijn in augustus met 0,3 procent gestegen, zo heeft het Amerikaanse ministerie van Arbeid donderdag bekend gemaakt. Het is de geringste stijging in een maand sinds april. De inflatie in de eerste acht maanden van dit jaar komt omgerekend op jaarbasis uit op 5,1 procent. Het huidige inflatietempo van ongeveer vijf procent per jaar is aanzienlijk lager dan dat in de afgelopen jaren. In 1980 stegen de prijzen met 12,4 procent en in het afgelopen jaar met 8,9 procent.

Wat betreft de vooruitzichten voor de Amerikaanse economie heeft de nieuwe voorzitter van de Raad van economische adviseurs van president Reagan, Martin Feldstein, donderdag verklaard voor volgend jaar een economische groei tussen 2,9 en 3,9 procent te verwachten bij een verdere vermindering van de inflatie.

Het percentage werklozen onder beroepsbevolking zal lange tijd zeggen zes en zeven liggen, zo voorziet Feldstein. Op het ogenblik bedraagt het 9,8 Feldstein deed zijn voorspellingen tegenover de financiële commissie van de Senaat, die binnenkort zijn benoeming tot opvolger van Murray Weidenbaum moet bevestigen. Feldsteins voorspelling van de economische groei in 1983 ligt duidelijk onder de officiele raming van 4,4 procent van de Amerikaanse regering. Minister van Financiën Donald Regan heeft echter laten weten dat er binnenkort een nieuwe, verlaagde raming zal komen.

VS doen 3 kernproeven binnen uur

WASHINGTON — De Verenigde Staten hebben donderdag in de woestijn van Nevada binnen een uur drie ondergrondse kernproeven genomen. Volgens een mededeling van het ministerie van Energie werden twee proeven gelijktijdig uitgevoerd. Ze hadden een kracht van onder de 20 kiloton. Een uur later volgde een proef die een kracht had van tussen 20 en 150 kiloton.

Suriname opent consulaat generaal in Amsterdam

AMSTERDAM — De minister van Buitenlandse Zaken van Suriname, Harvey Naarendorp, heeft donderdag het nieuwe Surinaamse consulaat-generaal in Amsterdam geopend. Het consulaat zal onder meer een rol gaan spelen bij het bevorderen van de export en het aantrekken van Nederlandse bedrijven.

Naarendorp kondigde aan om het imago van Suriname in Nederland te verbeteren. Daartoe zullen onder meer advertenties verschijnen in veel door Surinamers gelezen kranten.

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n
Curacao N.A.
Postbus 577
Giro 440.000
Bankrek. nr. 11-07-313
Algemene Bank N.V.
bankrek. nr. 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank n.v.
CURACAO
Centrale (alle afdelingen): 672000
Directie: drs E.R. Wilsoe
Namens Antillean News Holding n.v.: R.F. Snow.
Hoofdredacteur:
Frans Heiligers
Overige leden Redaktie:
Oswald Chatlein, Toon van Dongen, Paul Comenencia, Caroline Thodé, Max Suart (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse).
Advertentie-afdeling (acquisitie):
Ingrid de Maayer, Viola Bernardus en Janny Naaldijk.
ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 7.30 - 16.00 uur;
Zaterdag 7.30 - 10.00 uur.
Alle advertenties voor de volgende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 3 uur binnen zijn.

ZOEKERTJES: verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 7.30 - 16.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag.
Alléén zoekertjes die op maandag en donderdag **vóór 12 uur** binnen zijn kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE (ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110,
tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur.
Jos van der Schoot.
Redaktie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE:
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, Gouv. N. Debrotweg z/n, tel.: 8627.

SINT MAARTEN:
Abonnement en Advertenties:
Vance James, kantoor, tel.: 2283 - 3040; huis, tel.: 3072.

SABA:
Correspondentie: Eleonora Piers, tel.: 3288 (kantoor) en 3245 (huis);
Fotografe: Eline Drieze.

ST EUSTATIUS:
Correspondente: Anna Hofstee, **tel.: 2222;**
fotografe: Olga Schats, tel: 2222

DEN HAAG:
Correspondent: Jan Schinkelshoek, Dr R.J. Fruinplantsoen 30, 2552 LH Den Haag, Nederland, tel.: 070-975886.

DRUKKERIJ: Rotaprint n.v.
DISTRIBUTIE (ook abonnementen):
Curacao:
Districo n.v.
tel.: 70503, 70504, 70304.
Ook voor klachten betr. bezorging (het abonnementsgeld kan ook betaald **worden via** Giro rek. nr. 208.000, **Maduro's bank** rek. nr. 286.330.08 en ABN rek. nr. 11.15.626).

Aruba, Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire: Entrejol 153-A, tel.: 4222.

Losse nummers 50 cent.
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
NA fl. 80,15 per maand (luchtpost) of NA fl. 24,00 per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

CURAÇAO AGENDA

WEEKEINDEDIENST eilandsgeneeskundigen
25 september 1982 van 08.00 uur t/m 27 september 1982 om 06.00 uur:
Stads- en 2de distrikt Oost: dokter F. da Costa Gomez, spreekkamer Scharlooweg 3, tel.: 612947; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 674126.

24 september 1982 van 18.00 uur t/m 27 september 1982 om 06.00 uur:
Stads- en 2de distrikt West: dokter I.O.P.Nivillac, spreekkamer Bethancourtstraat z/n, tel.: 76280/76281 (Brievengat); spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 615828.
Derde distrikt (Bandabao): dokter R.Botero; spreekkamer: Soto, tel.: 641790; spreekuren: 10.00-12.00/16.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 641790.

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag gesloten; de wacht heeft zuster Magdalena, tel.: 672437; op zaterdag- en zondagmorgen is zuster Van de Loo op tel.: 53746 te bereiken.

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmorgen van 07.15-10.30 uur, alleen volgens afspraak.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

TANDHEELKUNDIGE KLINIEK: woensdagmiddag van 14.00-16.00 uur gelegenheid voor behandeling.

BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag gesloten.

★★★

BOTICA'S (**nachtdienst**)
Otrabanda: Central, tel.: 23281/23286; Punda: Brievengat, tel.: 79567/79098.

★★★

VERLOF BEGRAFENIS
25 **sept.**: F.H.Colinet, Kaya Kokolishi 97.
26 **sept.**: E.F.Cannister, Schottegatweg Oost 25.

★★★

DIVERSEN
CENTRO PRO ARTE: 20.30 uur toneeluitvoering "Awe si ta awe" o.l.v. Eligio Melfor.

★★★

ZATERDAG
DIVERSEN
TOERISTENSCHIP: 07.00-21.30 uur "The Victoria".

OPENBARE BIBLIOTHEEK (Joh. van Walbeeckplein 13):
Afd. Volwassenen: dinsdag, woensdag en vrijdag van 10.00-12.00 uur; maandag, woensdag en vrijdag van 14.00-20.00 uur; dinsdag en donderdag van 14.00-18.00 uur; zat. van 09.00-12.00 uur.
De studiezaal is op maandagen donderdag ook open van 10.00-12.00 uur.

FILIAAL MUNDO NOBO: alleen op maandag en vrijdag open van 14.00-20.00 uur (voor volwassenen).

FILIAAL BARBER: maandag t/m vrijdag open van 09.00-12.00 uur; dinsdag van 14.00-19.00 uur.

JEUGDBIBLIOTHEEK (Conscientiesteeg, Plaza Brion): maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag, woensdag en vrijdag van 10.00-12.00/14.00-18.00 uur en zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BIBLIOTHEKA MONQUI MADURO (Landhuis Rooi Catootje): openingstijden dinsdag, donderdag en vrijdag van 09.00-12.00 uur (voor afspraken gelieve mevr. Pijpers, tel.: 35119 of mevr. Dankmeyer, tel.: 34263 te bellen).

BIBLIOTHEEK ALLIANCE FRANCAISE: iedere zat. uitlenen van Franse boeken van 14.00-18.00 uur, Fokkerweg 7.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Scharlooweg 77, tel.: 612358/612473): openingstijden 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

DOCUMENTATIE CENTRUM "ZIKINZA": geopend op werkdagen van 08.00-11.30/14.00-16.30 uur, Roodeweg 7A.

DE TEMPEL: dagelijks geopend van 09.00-23.00 uur; zondag van 10.00-23.00 uur.

SYNAGOGE: museum open van maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00 en 14.00-17.00 uur.

BARBARA BEACH CO.: iedere dinsdag- en vrijdagmiddag (behalve feestdagen) excursies en rondleiding naar de Tafelberg. Vertrek: 14.00 uur vanaf de White Gate (Porta Blancu).

CARMABI (Caribisch Marien Biologisch Instituut) openingstijden maandag t/m vrijdag van 08.00-16.30 uur.

WEGA-TECA: open van 15.00-17.00 uur; op woensdag en vrijdag van 19.00-21.00 uur.

CHRISTOFFELPARK: 08.00-15.00 uur geopend voor publiek (na 14.00 uur wordt niemand meer toegelaten).

TENTOONSTELLING CURAÇAOS MUSEUM: openingstijden 10.00-12.00/14.00-17.00 uur (behalve op maandag en laatste zondag van de maand).

BIOSCOPEN
CINELANDIA
19.00 en 21.00 uur *Savage* (actiefilm, Engels, boven 18 jaar, fl. 2,75 en fl. 3,75); 24.00 uur *Catch the black sunshine* (horror, Engels, boven 18 jaar, fl. 2,75 en fl. 3,75).

THEATER DE TEMPEL
19.00 en 21.00 uur *Lady Caroline* (love story, Engels, boven 18 jaar, fl. 5,-).
(zaterdag)
14.30 uur *Carambola* (Western, Engels, alle leeft., fl. 5,-).

GOLDEN DRIVE-IN
21.00 uur *On golden pond* (actiefilm, Engels, boven 18 jaar, fl. 5,-); 24.00 uur *Nefele* (sexfilm, Engels, boven 18 jaar, fl. 5,-).

★★★

TELECURACAO: 16.30 revista huiswerk; 16.45 cartoons; 17.00 three stooges; 17.30 Magila Gorilla, 18.00 AGHUSA; 18.15 Papiamento; 18.30 good morning Israel; 19.00 notisiero tele-8; 19.30 telenovela: La Sucesora; 20.00 30 minutes; 20.30 Benson; 21.00 police story; 22.00 show di Job; 22.50 tempoe pa Dios; 23.00 sluiting.

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

BONAIRE MUSEUM: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-12.00 uur; zaterdag 09.00-13.00 uur.

Radiomuseum RNWO na afspraak, tel.: 8472.

OPENBARE BIBLIOTHEEK: dagelijks van 08.00-12.00/15.00-18.00 uur; woensdag van 08.00-21.00 uur; zaterdag gesloten.

POSTSLUITING (maandag t/m vrijdag): aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: woensdagavond Mona Lisa om 19.30 uur.
Lions: 2e vrijdag van de maand Hotel Bonaire.
Round Table: elke tweede maandag Hotel Bonaire om 20.00 uur.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk dagelijks 18.45 uur; zondag 06.30-19.00 uur.
Coromotokerk Antriol dagelijks 19.30 uur; zondag, 09.00 en 18.00 uur.
Ludovicuskerk Rincon dagelijks, ook zondag 19.30 uur.

Heer Bommel en de Antiloog

01161 — Joost naaide met een vlugge steek de mouw aan zijn jas en begaf zich naar de heuvel, die Tom Poes genoemd had.
„Wat moet ik nu tegen zo'n denker zeggen?" vroeg hij zich af toen hij de tent in de verte zag staan. „Tenslotte was ik in overtreding, om eerlijk te zijn. Dat moet ik toegeven. Hoewel de markies niet op een flesje meer of minder kijkt, zoals zijn bottelier me mededeelde. Maar heer Olivier is de markies niet, daar moet ik rekening mee houden in mijn bediening."
Met deze tegenstrijdige gedachten bereikte hij de heuveltop, waarop de denker Krummknikker Kop voor zijn woning zat.
„Excuseer", sprak de bediende. „Mag ik u even lastig vallen met geestelijke moeilijkheden?"
„Spreek gerust", zei de oude. „Ik zit hier op een mooie trilling, zodat ik weet wat ik denken moet."
„Ik heb eh..." Ik heb sigaren en port gestolen", hernam Joost gesmoord. „Daar moet ik eerlijk in zijn. Maar mijn werkgever zegt dat ik mijn gang kan gaan, hoewel hij het niet goed vindt. Dat kan toch niet? Ik wil niet liegen tegen mezelfd, met uw welnemen."
„Eerlijk zijn, hè?" herhaalde de wijsgeer met een smalend lachje. „Niet liegen tegen jezelf, hè? Maar als je niet tegen jezelf liegt, pleeg je verraad tegen een ander. Je kan alleen maar jezelfd bedriegen, leugenaar!"

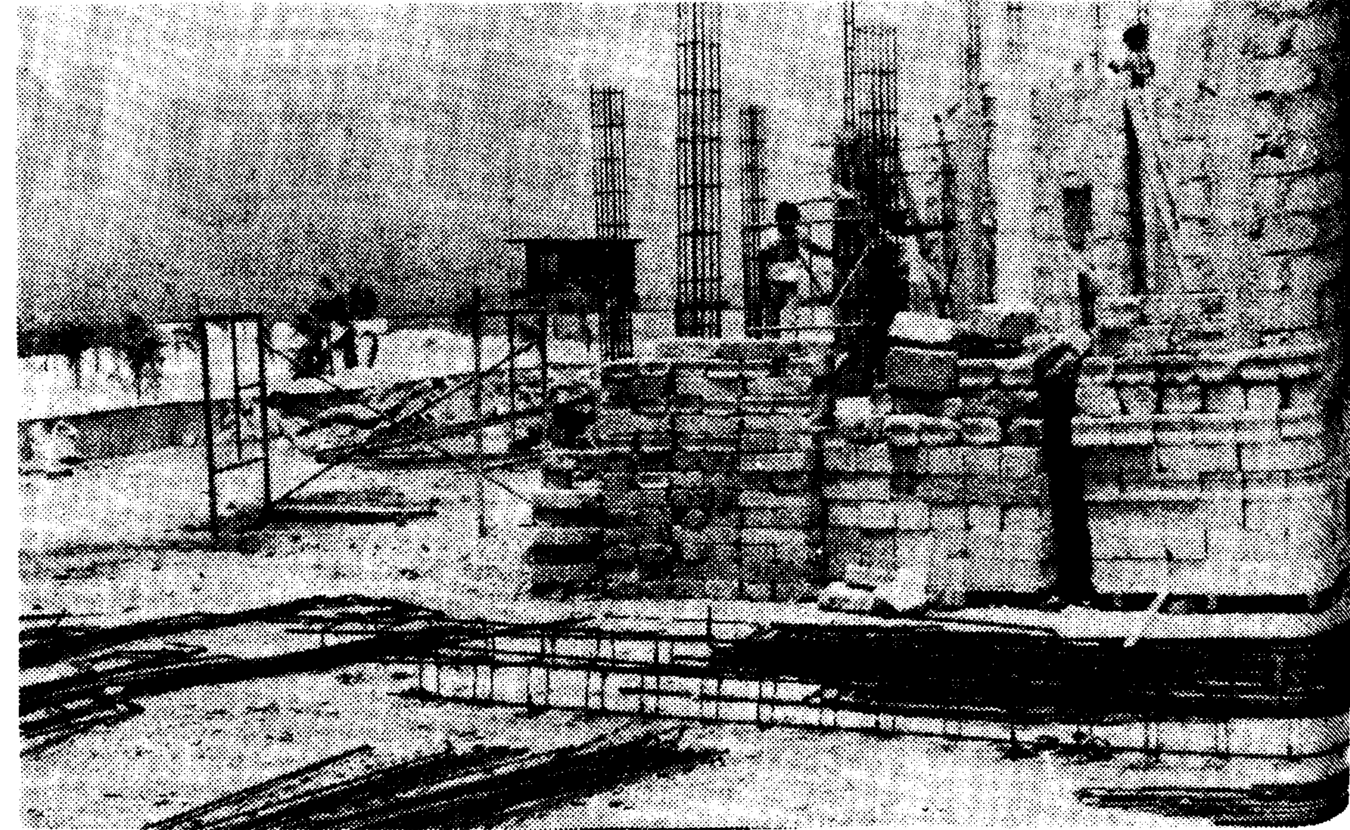
Wine and cheese festival Kiwanis

WILLEMSTAD — De Kiwanis club van Curacao houdt op zaterdag 2 oktober een "Wine & Cheese festival" in de Ballroom van het Hilton hotel voor genodigden van half negen tot half twee 's avonds.

VERKOOPPUNTEN
losse nummers "Amigoe"
Curaçao Plaza hotel
Holiday Beach hotel
Hilton hotel
Bookshop Hato
Kappel, Winston Churchillweg
Toko Las Palmas, Schonegevelstraat 68
Celia, Postkantoor
Nene, Berg Altena
Faulborn, Berg Altena
Boekhandel Van Dorp, Punda
Otrabanda en Promenade
Boekhandel Salas (Fokkerweg)
Sousa, Cas Coraweg
Jean Louis Liquor Store, Gosieweg
Zuikertuintje
Mensing Caminada
El Chico, Keukenstraat
El Chico, Caracasbaaiweg
Boekhandel Eddine
Novo's book and Giftshop
Henriquez, Trapsteeg
Joyeria Paris, Sebastopolstraat
Chu, Breedestraat (O)
Shon Nana, Breedestraat (O)
La Bonanza (O)
Majestic, Breedestraat (O)
Roodeweg t/o Holsum Bakery
Shon Ma Center, Welgelegen
Ana, Schottegatweg West
Eddy's, Schottegatweg West 112
La Estrella, Winston Churchillweg
Kort, Schottegatweg West/ Rio Canario
Job, Colebra Berde

Bon Futuro bestuur

WILLEMSTAD — Mr E.P. Monte is voorzitter gebleven van het bestuur van de stichting Bon Futuro, waaronder het internaat Sint Jozef valt. Voor de rest bestond het bestuur verleden jaar uit vice-voorzitter S. Goeloe, secretaresse zuster Felicite Renders, penningmeester H. Hanst en de leden zuster Otilia de Castro en mevrouw E. Hollander Adriaansen met als notuliste de dames Hollander-Adriaansen en Westmaes. Bij de maandelijkse vergaderingen is de directrice van het internaat steeds aanwezig.

KRALENDIJK — Met alle macht wordt momenteel gewerkt in de Bonaire Jachthaven om nog voor de vijftiende Zeilregatta de deelnemende jachten uit Curaçao, Aruba en Venezuela te kunnen ontvangen. Ofschoon het project van de Bonaire Harbour Corporation vermoedelijk in de maand december gestalte zal krijgen, is men met de bouw reeds in een vergevorderd stadium met de veertig luxueuze villa's, die op het punt van de Marina gebouwd worden. Behalve deze veertig villa's wordt er eveneens een aantal winkels gebouwd, terwijl voor de jachteigenaren ook een uitgebreide mogelijkheid is om aanschaffingen te doen voor het onderhoud van hun boten. Bij de foto: een van de in aanbouw zijnde villa's.

Wereldvoedseldag

KRALENDIJK — De dienst Landbouw, veeteelt en visserij (LVV) laat weten, dat het gebruikelijk is dat op de verjaardag van de FAO (Food and Agriculture Organisation) in zeer veel landen aandacht besteed wordt aan het wereldvoedsel-vraagstuk. Officieel is deze dag op 16 oktober, maar omdat dan op Bonaire de Regatta in volle gang is, heeft de dienst LVV besloten om die dag te verplaatsen naar 9 oktober. De organisatie zal geschieden in samenwerking met verschillende instanties en personen in de vorm van een voorlichtingsdag op plantage Amboina van 10.00 uur tot 17.00 uur. De opening zal verricht worden door de gedeputeerde onder wie LVV valt, de heer Julio Angela.

AVM geslaagden

KRALENDIJK — Voor het diploma Algemeen vormend onderwijs voor muziek (AMV) van de muziekschool van Bonaire zijn Augusta Karti, Ellen Martis, Isabel Saragossa, Corine Statie en Elfried Thomas geslaagd. Het is voor de tiende maal dat dit examen werd gehouden sinds de oprichting van de muziekschool en in totaal 190 personen hebben nu dit diploma in hun bezit. Volgens een prognose van het Cultureel centrum Bonaire (CCB) zullen in het kader van de muzikale alfabetiseringscampagne die met ingang van het nieuwe schooljaar op de basisscholen is begonnen, ongeveer 500 leerlingen het AMV diploma behalen.

Niet alleen op Bonaire

Ged. Wout: overal zijn financiele problemen

KRALENDIJK — Het is algemeen bekend, dat de financiële toestand van Bonaire momenteel niet erg rooskleurig is, ook al heeft de Centrale Regering besloten de ergste nood te lenigen. De oppositiepartij liet vorige week bij monde van de fractievoorzitter Franklin Crestian er dan ook geen twijfel over bestaan, dat het beleid van het BC daarvoor verantwoordelijk was, vooral nu blijkt, dat een gerechtelijke uitspraak over de schade aan de Bopecpier ten bedrage van 5 miljoen gulden ook door Bonaire betaald zal moeten worden.

Gedeputeerde Humphry Wout zegt moeilijk te kunnen ontkennen dat de financiële situatie momenteel is, zoals dit zou moeten zijn, maar, aldus Wout, men mag niet denken dat het alleen Bonaire is dat een moeilijke tijd doormaakt. Er worden wel telkens goedkope politieke leuzen naar voren gebracht, maar ieder die verder wil zien dan zijn neus lang is, weet wel, dat het vandaag aan de dag vrijwel onmogelijk is om een land aan te wijzen, waar geen dagelijkse strijd geleverd moet worden tegen de financiële en economische problemen. Wie op de internationale markt een beetje thuis is, aldus ged. Wout, weet dat grote en machtige landen in onze regio, zoals Mexico, Argentinë, Brazilië en zelfs Venezuela zich gesteld zien voor nauwelijks op te lossen financiële problemen. Amerika bijvoorbeeld, aldus Wout, verkeert in grote moeilijkheden waar meer dan tien procent van de bevolking werkloos is en waar op de begroting grote tekorten voorkomen die op geen enkele manier opgelost kunnen worden.

Bonaire vormt hierop echt geen uitzondering, aldus Wout die het volledig veroordeelt wanneer een politeke partij gebruik maakt van de totale regressie in de wereld en dan wat Bonaire betreft op de gevoelens van de bevolking gaat werken. De gehele wereld, aldus Wout, met uitzondering van de Arabische Opec-landen, zijn economisch niet stabiel en het ziet er bovendien niet naar uit, dat deze toestand spoedig zal veranderen.

Verdrag Koninkrijk...

(Vervolg van pag. 1)

aangezien de indruk gewekt wordt alsof in Paramaribo de letterlijke mededeling inzake sluiting luchtruim verkeerd zou zijn verstaan. Hij redeneert dan ook dat het bericht uit Den Haag dezelfde "uitvlucht" bevat als het eerdere rectificatie-telegram van negen september van minister Eisden voor hem. Hij maakt daarbij de opmerking dat de Antilliaanse regering kennelijk een week lang de tijd heeft gehad om na te denken over het taalgebruik zoals gebezigd in het allereerste telegram over de sluiting van het luchtruim. Nu is dat nog eens gedaan door de Koninkrijksregering.

LUCHTRUIM

Uit het feit dat het officiele antwoord van de Koninkrijksregering nogal op zich heeft laten wachten naar zijn mening, leidt minister Fong Poen af dat er problemen waren binnen de rijksministerraad over wat hij noemde de "onbezonnen acties van de Nederlandse Antillen".

Wat van belang was voor de Surinaamse overheid om te weten was of de regering in Willemstad namens de Koninkrijksregering een landingsverbod tegen de SLM kan uitvaardigen, hetgeen in strijd is met het luchtvaartverdrag dat is ingesteld voor het luchtruim van het Koninkrijk der Nederlanden. Het antwoord op die vraag is bevestigend: de Antillen hebben die bevoegdheid. "Dat is duidelijk"., merkte de Surinaamse bewindsman op. In de nota wordt voorts duidelijk gemaakt dat de Antilliaanse overheid volkomen bevoegd is om over de aan de orde zijnde kwestie onderhandelingen te voeren met Paramaribo, omdat ze op dat punt autonoom is.

Geen duidelijkheid wordt volgens hem evenwel gegeven op de vraag of een besluit tot sluiting van het luchtruim ook tot de bevoegdheden van de overheid in Willemstad behoort, vindt hij. Die vraag wordt volgens Fong Poen ontweken met de stelling dat Paramaribo iets zou hebben misverstaan. Hij beklaagde zich er evenzeer over dat niet wordt aangegeven wie opdraait voor de schade die wordt toegebracht door dit geschil aan de Surinaamse belangen.

MES OP KEEL

De Surinaamse regering is zich volgens zijn minister van THI "ernstig aan het beraden". De opschorting van de landingsrechten wordt namelijk uitgelegd als een officiele weigering van technische landingen op Antilliaanse luchthavens; dat druist niet alleen in tegen het onderlinge luchtvaart-verdrag, maar ook tegen de Conventie van Chicago inzake internationale luchtvaartbepalingen. Een opzegging van het verdrag met het Koninkrijk, daterend van 1975 wordt momenteel door de Surinaamse autoriteiten bestudeerd.

Hij prees zich gelukkig dat inmiddels de Surinaamse belangen elders veilig gesteld konden worden, maar gaf daaromtrent geen nadere opheldering. Heel kernachtig beweerde hij wel nog: "Overleg zoals dat nu wordt afgedwongen met het mes op de keel is uitgesloten. Suriname is niet meer het land waarmee gesold kan worden. De Nederlandse Antillen moeten daar blijkbaar nog aan wennen. Wij maken daar geen drama van en bekijken de zaak rustig".

GOUDMIJN

Bij beeindiging van het luchtvaartverdrag door een van de twee partners, zal het nog twaalf maanden van kracht blijven, conform een van de bepalingen uit het verdrag. In de tussentijd kan dan gewerkt worden aan een nieuwe overeenkomst. Minister Fong Poen beloofde dat als Suriname besluit tot een ongedaan maken van het verdrag met het Koninkrijk, de Surinaamse overheid zal werken aan een veel vruchtbaardere luchtvaart-overeenkomst met de landen van het Koninkrijk dan de nu formeel nog van kracht zijnde.

Opmerkelijk is dat minister Fong Poen nergens repte over de gevolgen van een opzegging voor de goudmijn voor KLM en SLM, de Schiphol-Paramaribolijn, die dan ook zal moeten komen te vervallen.

Papu vraagt over geheime agenten

WILLEMSTAD — De politieke groepering Partido di Pueblo (Papu), wil van de minister president Don Martina een verklaring voor de geruchten die de ronde doen als zouden er geheime agenten door de Venezolaanse president Campins op Curacao gestationeerd zijn. Dat blijkt uit een telegram dat de groepering aan de premier gestuurd heeft.

BC ontslaat Casseres

WILLEMSTAD — Het Bestuurscollege heeft gisteren de heer Ronnie Casseres eervol ontslag verleend.

Het ontslag gaat met onmiddellijke ingang in in diens functie van waarnemend hoofd van de School Advies Dienst (SAD), de functie die hij bekleedde voordat hij werd aangezocht om gevolmachtigde minister van de Antillen in Den Haag te worden. Al die tijd is zijn post open blijven staan voor zijn eventuele terugkeer.

Dat Casseres met ontslag is gestuurd, moet wel in verband met zijn aanstelling per 1 october tot de nieuwe gezaghebber van Curacao. Het eigenaardige doet zich dan voor:

—dat hij door de Kroon (Koninkrijksregering en koningin Beatrix) voor de periode van zes jaar wordt benoemd tot gezaghebber van Curacao;

—dat hij vanaf dat moment niet meer in eilands-dienst, maar in Landsdienst is en dus een Lands-ambtenaar wordt; maar

—dat hij toch voornamelijk eilandsaangelegenheden af te handelen heeft als hoofd van de eilandelijke overheid en plaatselijk hoofd van politie. Zo ingewikkeld zit onze staatkundige structuur tot op dit moment in elkaar.

Geen reaktie van SUVECU

Esperanza bereid cao na te komen

WILLEMSTAD — Esperanza Supermarket heeft als enige supermarkt gereageerd op de eis van de CFW om vóór donderdag in te gaan op het verzoek om alle bepalingen van de oude cao na te komen, zolang er nog geen nieuwe arbeidsovereenkomst is bereikt tussen de vakbond en de supermarktvereniging SUVECU.

Van de SUVECU zelf heeft de vakbond, volgens woordvoerder Reggie Venloo, niets vernomen.

Esperanza, die overigens geen lid is van de SUVECU, heeft gisteravond aan de CFW laten weten dat zij, conform een "gentleman's agreement" met de vakbond, de bepalingen van de cao met de SUVECU zal nakomen. Van de SUVECU zelf is echter geen enkele reactie ontvangen. Vanmorgen is het kort geding begonnen dat de werknemers van SUVECU hebben aangespannen tegen de supermarktvereniging om nakoming te bereiken van de oude cao, met name aanpassing voor stijging van de kosten van levensonderhoud en uitkering van functieuurloon.

Studieweekeinde ambtenarenbond

WILLEMSTAD — De ambtenarenbond ABVO organiseert tot en met zondag ingaande vanmorgen een studieweekeinde voor het bondskader. Alle bestuursleden en bondsafgevaardigden op de diverse overheidsdiensten (dienstgroepen) kunnen tijdens deze bijeenkomsten het functioneren van de bond bediscussieren. Ook staat de structuur ter discussie die de bond al veertig jaar lang siert en mogelijk nier en daar aanpassingen en wijzigingen vereist. Dit studie-weekeinde vindt plaats in de ballroom van het Las Palmas hotel (voorheen Arthur Frommer).

Geen tanker beschikbaar

Waterinvoer kan nog niet beginnen

WILLEMSTAD– Er is nog geen beslissing genomen wie voor een tanker voor het vervoer van water vanuit Guadeloupe zorgt. Zo is vanmorgen desgevraagd van de gedeputeerde belast met waterzaken, ing. Willie Franco, vernomen. Hoewel het geen probleem betreft, is het wel even wachten voordat er een tanker beschikbaar is, zo vervolgde hij. De meeste tankers zijn namelijk niet voor het vervoeren van water uitgerust, aldus Franco, behalve bevoorradingsschepen van legers, en die zijn ook niet altijd beschikbaar. Hij voegde eraan toe, dat de vorige keer dat er problemen met water waren (in 1976-RED) een dergelijk schip van de Verenigde Staten voor de aanvoer zorgde. Het is echter niet zeker of dat dit keer ook mogelijk is. Ondertussen zijn de werkzaamheden aan de Prins Hendrik werf voltooid, zodat bij aankomst van de tanker het water meteen doorgepompt kan worden naar de KAE en andere reservoirs.

SITEK: Schoolbestuur oneerbiedig

WILLEMSTAD — De vakbond SITEK vindt dat het rooms-katholiek Centraal Schoolbestuur oneerbiedig heeft gehandeld tegenover de overheid. Dit in verband met het inspecteren van de Sint Elisabethschool waar SITEK-voorzitter Errol Cova hoofd van is. De SITEK heeft daarom een spoedvergadering met zijn medewerkers aangekondigd met zijn medewerkers, om te bespreken wat de vakbond noemt "provokatie en oneerbiedigheid" van het Schoolbestuur jegens de Overheid.

De SITEK heeft een telegram verstuurd aan de directie van het rooms-katholiek Centraal Schoolbestuur om te protesteren tegen de houding van het Schoolbestuur en met het verzoek om de uitspraak van de rechter af te wachten. De SITEK accepteert, volgens het telegram, geen disciplinaire maatregelen tegen haar leden die overheidsbeslissingen uitvoeren, aldus de vakbond.

WILLEMSTAD– Het Arikoktet gaf een jazz-concert in theater de Tempel, dat goedbezocht werd. Op de foto een beeld van het trio die het concert verzorgde.

Inzake SLM-kwestie

ALM eensgezind met regering

WILLEMSTAD — De directie van de ALM heeft ten stelligste tegengesproken dat zij niet volledig zou staan achter de maatregelen die de Antilliaanse regering heeft getroffen in het luchtvaartconflict tussen Suriname en de Antillen. In een persbericht zegt de directie van de ALM dat zij, als nationale luchtvaartmaatschappij, nauw wordt betrokken bij de luchtvaartpolitieke zaken van de Antillen en dat alvorens de regering overgaat tot het nemen van maatregelen die de ALM treffen er eerst nauw overleg wordt gepleegd met de ALM alvorens wordt overgegaan tot afkondiging van die maatregelen. Volgens de ALM is dezelfde procedure toegepast in het geschil tussen de SLM en de ALM.

WILLEMSTAD — In het programma Wat zegt hij ervan praat Anneke van Arkel zaterdagmorgen met ir Henri Joubert, voorzitter van Soltuna. De heer Joubert zal vertellen over het marktmechanisme van lokale landbouwproducten in handen van de AKKV. Dit programma wordt rechtstreeks uitgezonden via Radio Hoyer II van kwart voor negen tot kwart over negen.

BC op zoek naar bijstandsmogelijkheid

Raadsfracties over CDM-penarie bezorgd

WILLEMSTAD — De raadsfracties hebben hun ernstige verontrusting uitgesproken over de moeilijke situatie waarin de Curacaosche Dok Maatschappij verkeert. Samen met het Bestuurscollege zal bekeken worden hoe dit bedrijf in belang van de werkgelegenheid kan worden bijgestaan de lastige periode te overbruggen.

Gistermorgen vergaderde het eilandsbestuur met de directie bestaande uit een delegatie van vier man aangevoerd door directeur ir Roggeband. Ter sprake kwam een schriftelijk verzoek van de CDM van 14 september voor een lening van vijf miljoen gulden van het eilandgebied. Uitgelegd wordt dat de financiele situatie van het bedrijf dit jaar is verzwakt, waardoor zeer binnenkort niet meer aan alle verplichtingen, waaronder de salaris-uitkeringen, voldaan kan worden als er geen hulp wordt geboden. Er wordt er helemaal op gerekend dat de penarie van korte duur is. Toch zullen tot het eind van dit jaar geeigende maatregelen genomen moeten worden wil de CDM op de been blijven. Die bestaat uit een crediet bij de Maduro en Curiel's bank tot twaalf miljoen gulden en een overheidsgarantie aangevuld met een lening van totaal vijftien miljoen gulden. De eigen aandeelhouders zijn namelijk door de wereld-recessie niet in staat om dat bedrag zelf op te brengen. Vandaar dat de Antilliaanse regering is benaderd, die op zijn beurt de Nederlandse regering in de arm nam. Den Haag is bereid tot een lening van vijf miljoen op voorwaarde dat het Land en het eilandgebied met een even groot bedrag over de brug komen. Op dat punt wil de CDM duidelijkheid van het BC. Er wordt eraan toegevoegd dat als de teruggang van dit moment onverhoopt langer duurt dan nu voor mogelijk wordt gehouden, dan zal dat onherroepelijk het voortbestaan van het bedrijf op losse schroeven zetten.

INGELEVERD

In de vergadering gaf de CDM-directie te kennen dat de aandeelhouders-groep bestaat uit de Antilliaanse regering; de Nederlandse Participatie Maatschappij voor de Antillen (waaronder de Nationale Investeringsbank en Maduro's Holding); de firma Lis Nave Estaleiros Navais; en de voormalige Nederhorst-bedrijven (zoals RSV etc), elk voor ongeveer een kwart van het aandelenkapitaal. Ook werd voorgelegd dat van de vijftien miljoen gulden die geleend wordt ongeveer de helft besteed zal worden aan personeelsuitgaven. Daarop ontspon zich een discussie over de vraag wat van de zijde van de CDM zelf wordt gedaan om de situatie het hoofd te bieden. Er werd van CDM-zijde gesteld dat iedereen in het bedrijf heeft "ingeleverd", maar veel verder dan dat kwam men niet, ook niet na doordrukken. Wel wordt duidelijk dat de CDM uiterlijk eind november of begin december over de vijf miljoen gulden van het eilandgebied wil kunnen beschikken.

De CDM-directie toonde zich tegenstander van een afslanken van het bedrijf (dat wil zeggen dat ontslagen vallen)., omdat daarmee ook een belangrijk deel van het kaderpersoneel verloren gaat. Dat zal weer zijn weerslag hebben op het moment dat het werkaanbod weer aantrekt. Bovendien trekt de toestand onmiddellijk aan bij de CDM als de recessie over zijn dieptepunt heen is, aangezien de scheepvaart erg markt-gevoelig is.

TEGENWERPING

Van BC-zijde werd de onvermijdelijke tegenwerping ingebracht dat de financiele situatie van het eilandgebied ook al niet om over naar huis te schrijven is. Er moet ook daar op de kleintjes gelet worden om het hoofd boven water te kunnen houden. Van de andere kant is het BC niet ongevoelig voor het CDM-verzoek. Afgesproken werd dat de BC-adviseurs het gesprek van twee uur met de CDM-directie nog eens zou doornemen en vervolgens verslag en advies uitbrengen aan het BC. Over deze kwestie zou verder gesproken worden met de Commissie van Overleg (BC en fractie-leiders uit de Eilandsraad), terwijl een uiteindelijke beslissing ook bekrachtigd moet worden door de raad in een openbare vergadering.

Gistermiddag en -avond is al meteen met de Commissie van Overleg over deze zaak gediscussieerd. Er werden wat vragen gesteld over de precedent-schepping voor het geval dat de lening verstrekt wordt. Gesteld werd dat bijvoorbeeld een Shell Curacao met een soortgelijk verzoek kon komen. Ook moest maar een gesprek met de vakbond Cadmu over de hele materie afgewacht worden.

VOORWAARDEN

Uiteindelijk spraken alle fracties in een slotverklaring hun bezorgdheid uit over het moeilijke parket waarin de CDM zich bevindt. Gevreesd wordt dat als deze problemen nog toenemen het bedrijf in een zeer noodlijdende situatie kan komen te verkeren met noodlottige afloop. Rekening houdend met zijn eigen financiele problemen, zal van de kant van het eilandgebied toch gezocht worden naar een modus en eventuele voorwaarden verbonden aan een lening zoals aangevraagd. Die steun zal verstrekt worden in het belang van het voortbestaan van het bedrijf en behoud van de ongeveer 1200 arbeidsplaatsen bij het dok.

4e lustrum AA Curacao

WILLEMSTAD — De Alcoholics Anonymous (AA) Group Curacao herdenkt vandaag het feit dat zij 20 jaar geleden werd opgericht. Zo staat in een communiqué dat door de groep is uitgegeven. Volgens het persbericht kan de groep terugzien op 20 jaar van vruchtbare arbeid dankzij de samenwerking van de leden. Verschillende instanties onder welke de Eilandelijke Overheid en het Sint Elisabeth Hospitaal worden bedankt voor hun medewerking. De AA Group Curacao vergadert elke vrijdagavond op het adres Fensohnstraat 4. Het telefoonnummer is 79418 en het postadres Postbus 2029, Curacao.

Films deze week

Boulevard Theater: 24-30 sept. Rocky III. Regie. Sylvester Stallone.
Vervelg van Rocky I en II met dezelfde formule. Rocky Balboa de wereldkampioen heeft z'n zg. "Killersinstinct" in de ring verloren. Om dit te herwinnen moet hij zijn inmiddels verloren titel heroveren in een laatst "verschrikkelijk" gevecht. 24, 25 sept. Midnight: Rocky III. zie boven. 26 sept. Matine: Rocky III.

Drive-In Theater: 24, 25, 26 sept. : Death Wish II. Regie: Michael Winner. Paul Kersey (Charles Bronson) die we kennen van Death Wish I waarin z'n familie vermoord wordt behalve een dochter, gaat in deze film weer op wraak uit, als deze maal z'n dochter gekidnapt wordt.

27, 28 sept.: Krakatao. Vulkaanuitbarsting gepaard gaande met een vloedgolf en Maximillian Schell als de held alias zeekapitein.

29, 30 sept.: The Caveman. Ringo Starr en Dennis Quaid als de twee jongemannen die uitgestoten worden uit hun stam en de avonturen die ze daarna beleven. Slapstickachtige scnenes en twee helden met een zeer beperkt taalgebruik.

24, 25 sept. Midnight: Death Wish II zie boven. 26 sept. Matinee: The strongest man in the world. Kinderfilm met Ernest Borgine en Kurt Russell.

Principal Theater: 24, 25, 26 sept.: Money Movers. Actiefilm met Terence Donovan en Tony Bonner. 27, 28 sept.: La vida sigue igual. Film met Julio Iglesias in de hoofdrol. 29, 30 sept.: Skate Town. Romantisch liefdesverhaal dat zich vnl. op de roller-skate dansvloer afspeelt. Spelers o.a. Scott Baio en Dave Mason. 24, 25 sept. Midnight: Towering Inferno. Rampenfilm met Steve McQueen en Paul Newman o.a. in de hoofdrol. 26 sept. Matinee: Scavenger Hunt. Actiefilm met Richard Benjamin en Tony Randall.

Rialto Theater: 24, 25, 26 sept.: Escape from New York. Het loopt tegen het einde van de 20ste eeuw en de criminaliteit in de VS vooral in en om New York is zo toegenomen, dat er geen gewone gevangenissen meer bestaan. In plaats daarvan is het hele eiland Manhattan ter beschikking gesteld van de misdadigers. Kom je daar eenmaal terecht als boef, dan is er geen ontsnappen meer mogelijk. Tot op een dag de president met z'n vliegtuig, dat gekaapt is, midden in Manhattan neerstort. Spelers: Kurt Russell en Ernest Borgine.

27, 28 sept.: Absence of Malice. Regie: Sydney Pollack. Journalistieke etiek en boeven etiek in een spannende onderhoudende film. Met Paul Newman als handelaar in drank met een crimineel verleden en Sally Field als journaliste.

29, 30 sept.: Taps. Een oude militaire Akademie waarin jonge kadetten worden opgeleid dreigt neergehaald te worden om plaats te maken voor condominiumbouw, de kadetten nemen dit niet en komen in opstand. George Scott en Timoty Hutton.

24, 25 sept.: Midnight .High Season Sacha Hehn en Margit Man. 26 sept. Matinee: Who finds a friend. Komische film met Bud Spencer en Terence Hill.

ARUBA AGENDA

LOSSE NUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever; La Fama; Piet Soda Fountain; Spark and Clean en Cas de Revista, Steenweg 19A.

NOORD: Panaderia Turibana.

SAN NICOLAS: Nicolas Store; De Wit Stores in Sheratonhotel; Van Dorp in Americana en Holiday Inn drugstore.

Kantooruren: 08.00-12.00/14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22316, 22950. Pageboy: 027-774.

Bankrek. nr. 248-1 Barclays Bank.
Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100

ALARMCENTRALE: 115.

BIOSCOPEN
ORANJESTAD
Boulevard Theater: 20.30 en 24.00 uur *Rocky III* (14 jr.).
Rialto: 20.00 uur *Escape from NY* (18 jr.); 22.30 uur *High season* (18 jr.).
BALASHI
Drive-in: 20.30 en 24.00 uur *Death wish II* (18 jr.).
SAN NICOLAS
Principal: 20.30 uur *Money movers* (18 jr.); 24.00 uur *Towering inferno* (18 jr.).

★★★

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz: tel.: 28288; Paradera: tel.: 25543; Savaneta: tel.: 47020; Brazil: tel.: 48301; Dakota: tel.: 29008; San Nicolas: tel.: 45906; Tijdens kantooruren van 07.30-12.00/13.30-17.00 uur: Patiastraat 27, tel.: 24444.

BOTICA'S: Oranjestad: Aruba, tel.: 21081; San Nicolas: San Nicolas, tel.: 45712.

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Sta Cruz, Paradera en Noord: dokter B.A.R.Heinze, tel.: 24783.
San Nicolas en Savaneta: dokter P.Deeleman, via Centro Clinica San Nicolas, tel.: 48833.
(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.:: 115)

★★★

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ARUBA SOFTBALBOND: 20.00 uur ledenvergadering-vergaderzaal Wilhelminastadion.

★★★

ZATERDAG
DIVERSEN

OPENBARE BIBLIOTHEEK (Oranjestad): openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-12.00/13.30-20.00 uur; dinsdag van 09.00-12.00/13.30-17.00 uur; donderdagochtend gesloten en 's middags open van 13.30-17.00 uur.

FILIAAL SAN NICOLAS: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-12.00/13.30-17.30 uur; dinsdag van 13.30-17.30 uur; donderdag de hele dag gesloten.

BIBLIOTHEEK CTRO. DI BARRIO DAKOTA: dinsdag en vrijdag van 16.00-20.00 uur geopend.

STICHTING TOT BEVORDERING VAN VERANTWOORD OUDERSCHAP: dagelijks van 08.00-12.00/13.00-16.00 uur-Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833, toestel 219/225. Bij praktijken in het Wit Gele Kruis-gebouw: dinsdag 10.00-12.00 uur te Noord 66, tel.: 23425; 13.00-14.00 uur te Oranjestad, Koningstraat/Emmastraat, tel.: 23168; woensdag: 13.00-15.00 uur te Sta Cruz 39C, tel.: 28288; donderdag: 10.00-12.00 uur te Pampoenastraat 15, Dakota.
Centro di Barrio Dakota, Pampoenastraat 19, tel.: 23822: donderdag 08.00-10.00 uur; Club Caiquetio, Paradera 47A, tel.: 24280: dinsdag 08.00-10.00 uur.

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad): 24 **uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

SPORT
CAMACURI BOWLING CENTRE: maandag t/m vrijdag open van 18.00-24.00 uur; zaterdag van 13.00-19.00 uur; op zondag gesloten.

★★★

TELEARUBA: 17.00 cartoons; 17.20 little house on the prairie (Spring dance); 18.15 music from studio B; 18.45 news in Dutch; 19.00 telenovela: La Sucesora; 19.30 cocktail musical; 20.00 telenoticias; 20.30 you asked for it; 21.00 Sanford and son; 21.30 wrestling; 22.30 movie of the week (The choice); 23.45 resumen di noticias; 23.50 sluiting.

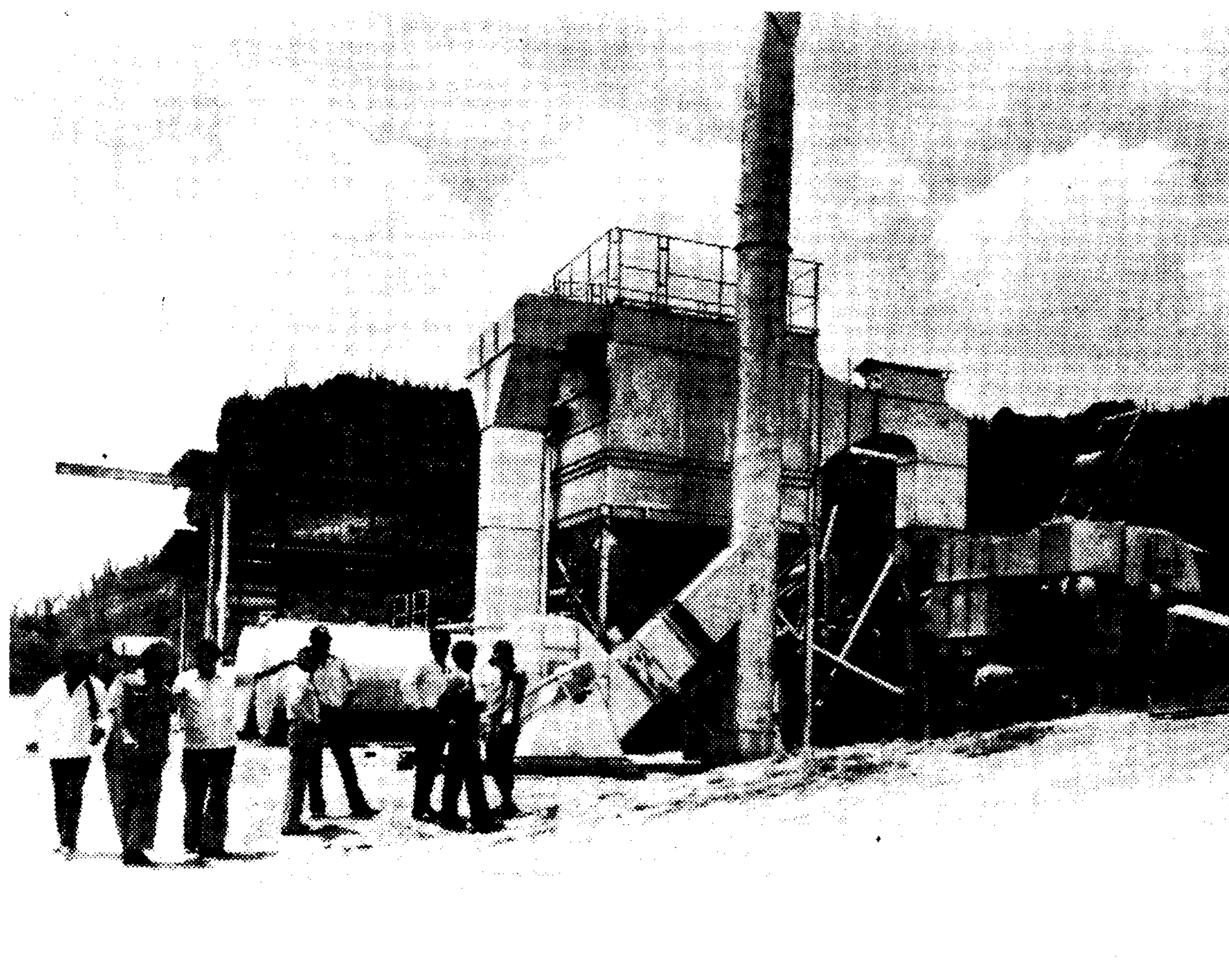
Remy Zaandam: door elkaar gepraat

Raadsvergadering abrupt geschorst

ORANJESTAD — De openbare vergadering van de eilandsraad die donderdagmiddag tegen half drie begon werd na vier lange uren debatteren over een voorstel van orde van de PPA, om kwart voor zeven door waarnemend voorzitter Remy Zaandam tot nader order geschorst. Hij vond dat de raad door het door elkaar praten zich belachelijk aan het maken was. Van de eigenlijke agenda van 2 punten is daardoor niets terechtgekomen. Het PPA-voorstel hield in, de agenda uit te breiden met 4 punten, te weten: Verzoek van Centro di barrio Brazil voor erfpachtsgrond tegen symbolische canon, BC-verzoek aan de raad voor machtiging voor een bedrag van 600.000.,-- gulden voor het Shaba-tuinbouwproject, en de bezwaarschriften van Aquaruba nv en de TKT-international, twee bedrijven die Aruba willen investeren.

Deze vier punten stonden reeds op de agenda van eind vorig jaar bij behandeling van de begroting 1982, doch werden toen met instemming van alle partijen van de lijst gevoerd met de afspraak dat deze punten binnen 2 weken in een nieuwe vergadering behandeld zouden worden. Deze twee weken zijn inmiddels negen maanden geworden, zonder dat de nieuwe vergadering bijeengeroepen werd. De PPA was van mening dat thans niet langer gewacht kon worden. De MEP-fractie had niets tegen uitbreiding van de agenda maar was wel tegen het voorstel omdat hierin gesproken wordt over nalatigheid van de voorzitter om geschorste vergaderingen bijeen te roepen en de MEP dit als een aanval beschouwde op iemand die niet meer in de raad aanwezig was om zich te verdedigen.

Toen hierna de PPA bereid was de gewraakte zinsnede uit zijn voorstel te halen om aldus tot een gezamenlijke aanvaarding van het voorstel te komen, vond de MEP dat dit wel laat geschiedde nadat over het voorstel reeds drie ronden lang gesproken was. De MEP vroeg dat direct overgegaan werd tot stemmen over het voorstel, doch zover kwam het niet door de abrupte schorsing.

ORANJESTAD — Zijn toezegging nakomend een poging te doen om de bewoners van Seroe Biento, Santa Martha en omgeving te verlossen van de stoflast, veroorzaakt door de steenbrekerij te Canashito, heeft ing Candido Thiel van Thiel Corporation, een kostbaar filtersysteem, een zogenaamde "bag type Wibau Filter", aangeschaft. Dit systeem, dat voorzien is van niet minder dan 216 filters die het stof van de steenbrekerij tegen moet houden, werd op donderdag gedemonstreerd aan vertegenwoordigers van ondere andere de overheid en Stinapa. Bij bijgaande foto's: de heer Thiel (links) geeft de nodige uitleg voor de steenbrekerij en het filtersysteem aan vertegenwoordigers van de verschillende instanties.

In verkeer 3 gewonden

ORANJESTAD — De Verkeersafdeling van de politie behandelde 25 aanrijdingen met een totale materiele schade van 41.000 gulden en waarbij drie personen gewond raakten.

Op de weg Kibaima-Tanki Flip nabij Rooi Bosal reed een personenauto acht schapen aan, waarvan er zes op slag dood waren. De politie en bestuurder trachtten de eigenaar te bereiken, maar dit lukte niet. De Reinigingsdienst kwam ter plaatse om de rijbaan weer schoon te maken.

Op de hoofdverkeersweg ter hoogte van Mahuma nam de 75-jarige bestuurder V.B. een bocht vóór een andere wagen waarbij de bestuurster S.R. niet meer kon remmen en een botsing volgde. Een vrouw klaagde over pijn aan hoofd en armen, terwijl een kleine jongen verwondingen aan het hoofd opliep evenals een beenfractuur en snijwonden aan benen en armen.. Zij werden per ambulance naar het ziekenhuis gebracht en aldaar opgenomen. De chauffeur bleef ongedeerd.

HI manager: peddelboten van Brete niets waard

ORANJESTAD — Op zijn beurt heeft de general manager van Holiday Inn (HI) Aruba, Jan de Ruyter, een brief gezonden aan het Bestuurscollege als reactie op een eerdere brief van de heer H. Jurriens aan het BC over verwijdering van peddelboten van Bretes watersportbedrijf van het Holiday Inn-strand.

De heer De Ruyter stelt in zijn brief dat op 17 augustus de heer E. Brete aangemaand werd een aantal peddelboten te verwijderen van de Holiday Inn-beach, daar ten eerste hij geen toestemming van Holiday Inn had noch van de politie voor het hebben van een uitstalling van boten op Holiday Inn's beach of het publieke strand bij Holiday Inn. Ten tweede, omdat deze boten volledig lek waren en de stuurpijpen doorgeroest, waarvan Holiday Inn tezijnertijd 24 foto's zal overhandigen aan de rechter als bewijs. Bovendien - aldus de brief - waren deze boten besmeurd met ongelooflijke viezigheden waardoor Holiday Inn overlast werd bezorgd en schade werd aangedaan. Daar Brete geen gevolg gaf aan de aanmaning om zijn onrechtmatig daar zijnde boten te verwijderen, heeft Holiday Inn rechtmatig deze boten verwijderd naar een plaats waar het hotel en de toeristen niet directe overlast bezorgd werd.

Wat betreft beachterrorisme verwijst de heer De Ruyter in zijn brief naar het gedrag van Brete die maandenlang de ijzeren hekken tussen de Holiday Inn parkeerplaats en de baai doorknipte en vernielde om zich toegang te verschaffen tot het Holiday Inn-strand, waardoor het hotel genoodzaakt was hem per brief de toegang te ontzeggen tot de Holiday Inn-faciliteiten. In de brief ontkent de heer De Ruyter dat noch zijn persoon noch Holiday Inn een watersport bedrijf uitoefent, maar dat de watersport concessie wordt uitgegeven door Aruba real estate, de eigenaar van het gebouw waarin Holiday Inn gevestigd is. Tot slot vermeldt de heer De Ruyter in zijn brief dat de "boten" van Brete inmiddels beedigd gewaardeerd zijn op 0.00 cent.

C klasse tennis

ORANJESTAD — Morgenmiddag zes uur beginnen in het Marlboro tennispark de wedstrijden om het senioren kampioenschap 1982 in de C-klasse. Er zal gespeeld worden in het dames- en heren-enkel, dames- en herendubbel en in gemengd dubbel. Voor dit kampioenschap bestaat grote belangstelling, waarbij een groot aantal inschrijvingen van de Esso tennisclub. De wedstrijdschema's zijn reeds verkrijgbaar bij de bar van het genoemd tennispark.

Raad wil afscheidszitting gezaghebber

ORANJESTAD — Bij het begin van de openbare eilandsraadsvergadering donderdagmiddag, betreurden de vier fracties het feit dat de raad niet de kans kreeg in een buitengewone vergadering afscheid te nemen van haar voorzitter, gezaghebber Frans Figaroa terwijl dit wel het geval was met het Bestuurscollege en de politie. Waarnemend raadsvoorzitter Remie Zaandam deelde mee dat het geen zin had een buitengewone afscheidszitting bijeen te roepen als de betrokkene zelf, in casu de heer Figaroa, liet weten niet aanwezig te willen zijn.

Hij deed de vier fracties het voorstel zelf de heer Figaroa te benaderen over een afscheidszitting. De heer Zaandam stelde dat zowel het BC als de politie dit gedaan hadden en dat de heer Figaroa hiermee akkoord is gegaan. Op voorstel van Ruba's raadslid Watty Vos, ondersteund door de andere fracties, verklaarde waarnemend voorzitter Zaandam zich bereid namens de fracties de heer Figaroa te benaderen met het verzoek of hij iets voelde voor een buitengewone afscheidsvergadering.

Niet eens was de heer Zaandam met PPA-raadslid Benny Nisbet dat de waarnemend voorzitter de afscheidszitting bijeen had moeten roepen. Dit is een beleid van de voorzitter en de waarnemend voorzitter heeft hiermee niets te maken . Voorts stelde de heer Zaandam dat hij geen kandidaat is voor nieuwe gezaghebber, hiervoor ook geen aspiraties heeft en dat zijn waarnemersschap dus tijdelijk is.

Gaba: reglement medische controle nog niet ontvangen

ORANJESTAD — Het bestuur van de Gouvernements arbeiders bond Aruba (GABA) protesteert in een telegram tegen het feit dat -- ondanks gemaakte afspraak -- het Bestuurscollege zijn tot op heden het concept reglementen voor medische controle nog niet gezonden heeft. In een aparte verklaring spreekt de vakbond zijn bevreemding uit dat ondanks deze nalatigheid, het waarnemend hoofd van de Gezondheidsdienst brieven zonder nummer over dit geval naar de Gaba stuurt. Het Gaba-bestuur gaat ervan uit te geloven dat omdat dit geval nog niet juridisch geregeld is het BC nog geen ondertekend concept kan uitsturen. De vakbond vindt het verder discriminerend dat in een van de brieven van het hoofd van de Gezondheidsdienst gesteld wordt dat de vier grootste overheidsdiensten het strengst onder medische controle gesteld zullen worden.

PPA fractie vraagt snelle benoeming gezaghebber

ORANJESTAD — De PPA fractie in de Arubaanse eilandsraad heeft gisteravond een telegram gezonden naar minister president Don Martina, waarbij verzocht wordt te beginnen met de voordracht van een gezaghebber voor Aruba. Aanleiding hiertoe was de uitspraak van waarnemend gezaghebber Remy Zaandam dat hij niet bereid was de geschorste vergaderingen bijeen te roepen en totaal geen interesse toonde als voorzitter van de eilandsraad. Hierna worden de geschorste vergaderingen aangehaald, waarbij de PPA met nadruk stelt dat het essentieel is dat de voorzitter van de eilandsraad volledig functioneert. Aan de waarnemend gezaghebber zond de PPA een telegram waarin de houding van de heer Zaandam als voorzitter van de eilandsraad scherp bekritiseerd wordt en met klem verzocht wordt zonder uitstel de geschorste vergadering te hervatten.

Dure ring en horloge gestolen

ORANJESTAD — Een Amerikaans echtpaar, verblijvend in een der grote hotels aan de Palmbeach, deed aangifte van diefstal van een handtas inhoudende een diamanten ring van 40.000 dollars, een polshorloge van 3000 dollars en schoonheidsartikelen. De juwelen lagen in een plastic zak in de handtas, die men aan de baai achterliet om even een duikje te nemen. Na een kwartier kwam het echtpaar terug en ontdekte dat de handtas verdwenen was. De juwelen zijn verzekerd.

CAO HI verloopt goed

ORANJESTAD — Van de FTA-voorzitter Bito wordt vernomen dat de onderhandelingen voor een nieuwe cao bij Holiday Inn Aruba goed verlopen. Er zijn nog enige knelpunten waarvoor oplossingen moeten worden gezocht. Een van de belangrijkste is dat de FTA voorstander is dat vooral de salarissen van het personeel met het laagste basisloon extra verhoogd moeten worden. De besprekingen duren voort.

SINT EUSTATIUS — Deze karretjes voor straatvegers werden een aantal maanden geleden op Statius afgeleverd, samen met een nieuwe vuilnistruck en vuilnisemmers. De truck en de emmers zijn reeds lang in gebruik. De karretjes nog steeds niet. Een aantal onderdelen van de zes beloofde karretjes is namelijk nooit aangekomen, zodat er momenteel slechts twee compleet zijn. Probleem: Wie mag bij het straatvegen een karretje pakken en wie niet??????

Mishandelingszaak Betico Croes weer uitgesteld

ORANJESTAD — Ondanks dat de rechter enige weken geleden bij de tweede aanhouding van de mishandelingszaak tegen MEP-leider Betico Croes stelde dat deze zaak op 24 september (heden dus) zonder uitstel definitief zou worden behandeld, was dit vanmorgen definitief niet het geval. De heer Croes was, evenals de laatste keer, ook vanmorgen niet aanwezig. De zaak werd niet bij verstek behandeld, maar bepaald werd dat de behandeling (voor de vierde keer) op aanstaande vrijdag, 1 oktober, om 2 uur zal zijn. Zoals bekend werd Betico Croes eerder deze week door gedeputeerde Efrain de Kort met spoed naar Nederland geroepen, waar besprekingen over het Aquanova-projekt in de knel raakten.

Commentaar

Bestuurloos

VIER LANGE UREN is de Arubaanse eilandsraad gistermiddag bijeen geweest, zonder dat zelfs maar aan de agenda voor de uitgeschreven openbare vergadering van de eilandsraad kon worden begonnen. Het enige resultaat is dat de eilandsraad een zevende geschorste vergadering rijker is geworden. Een wel bijzonder droevig record voor een eiland dat staat te trappelen om onafhankelijk te worden. Een eerste vereiste hiervoor is toch wel dat orde op zaken in eigen huis wordt gesteld.

Nu kan gesproken worden van bestuurloos zijn. Zeker nu de waarnemend voorzitter gistermiddag aankondigde, dat hij niet van plan is de geschorste vergaderingen -- die de scheidende gezaghebber als een teken van onmacht achterliet -- nog bijeen te roepen. Dat moet de nieuwe gezaghebber maar doen. Voor de regering moet dit een aansporing zijn om thans zonder uitstel een voordracht te maken voor de benoeming van een gezaghebber voor Aruba. Zo kan het niet langer, Aruba is bestuurloos geworden met alle gevolgen van dien.

Overigens is het voor ons onbegrijpelijk, dat vier lange uren "gekletst" moest worden of vier agendapunten, die een jaar geleden van de begrotingsvergadering agenda werden afgevoerd en begin januari zouden worden behandeld, alsnog in deze vergadering behandeld konden worden. Het Bestuurscollege had alle kans om haar nonchalance om deze vier punten na negen maanden nog niet in de vergadering van de raad te hebben gebracht, goed te maken, door de waarnemend voorzitter te verzoeken gebruik te maken van zijn recht om deze vier agendapunten op te voeren. Uiteindelijk waren het agendapunten van het Bestuurscollege en zaken die geen negen maanden mogen blijven liggen. Het had van grootheid getuigt als men deze fout had toegegeven en alsnog had hersteld. In plaats daarvan ging men als een kleuterklas aan het kletsen om eigen falen goed te praten. Het BC wist dat de oppositie met kritiek zou komen op deze agendapunten en had - zoals de Sportlotto wél werd opgevoerd op een door de oppositie gevraagde vergadering - ook deze vier punten kunnen opbrengen. Men had er blijkbaar niet de moed toe omdat dan weer eens duidelijk het falen naar voren zou komen. Met het gevolg dat het Buurtcentrum Brazil bijna afgebouwd is en nog op de beslissing van de raad wacht op de grond canon. En het landbouwproject Shaba niet kan beginnen. Doch erger nog, dat twee bedrijven, die bij de eilandsraad beroep hebben aangetekend tegen een beslissing van het BC, mogen wachten tot ze een ons wegen. Het BC doet geen enkele moeite dat deze beroepen in de eilandsraad behandeld kunnen worden. Wat heeft men in deze te verbergen? Waar blijft de rechtszekerheid en wat moet dit in de toekomst worden?

Overigens moet het ons wel van het hart, dat bij deze eilandsraadsvergadering opnieuw bleek: het gebrek aan kennis van leiding en leden aan bepalingen ten aanzien van voorstellen, vergaderingen enz. Men kletst maar wat raak en geeft duidelijk blijk niet te weten waar het om gaat. Neen, de vergadering van gistermiddag heeft wederom het BC en leden van de raad een brevet van onvermogen gegeven, waarbij men zich kan afvragen of het nog wel nut heeft vergaderingen aan te vragen of uit te schrijven, omdat er totaal niets uitkomt en blijkbaar het standpunt wordt gehuldigd "Hoe meer geschorste vergaderingen hoe beter".

Filmfestival in Bibliotheek

ORANJESTAD — In samenwerking met het Cultureel centrum Aruba en Sticusa, organiseert de Openbare Bibliotheek een Antilliaans filmfestival vanaf aanstaande zondag tot donderdag volgende week. Gedurende het festival zullen in het bibliotheekgebouw films vertoond worden van Nederlandse, Surinaamse en Antilliaanse procedures.

Zondagavond zullen vanaf 8 uur de volgende films worden vertoond: Jossy wordt een Indiaan, Stimaruba, Lanta Para Watapana, Arno een jongen op Curacao, Boyke een jongen op Curacao. De films op maandagavond 27 september zijn: A, B, C, Bonaire tin, cuida Bonaire, Buscando en Mijn Zuster de Negerin. De films zijn voor alle leeftijden toegankelijk en de openbare bibliotheek verwacht dan ook een grote opkomst.

SAN NICOLAS — Te Palo Marga wordt door de stichting Aruba Motor Sport hard gewerkt aan de 1200 meter lange dragstrip. De foto (boven) toont de asfaltlaag die de afgelopen dagen werd aangebracht; onder: het terrein dat reeds schoongemaakt is voor aanleg van tribune.

Papu laakt "verraders"

Economisch aspect AKKV verwaarloosd

WILLEMSTAD — **Het sociale aspect van de cooperatieve vereniging AKKV is teveel benadrukt, terwijl het ekonomisch aspect verwaarloosd is. Aldus Partido di pueblo (Papu) in een communiqué.**

Volgens Papu heeft het bestuur van deze agrarische cooperatie weliswaar een slecht beleid gevoerd, maar dat hoeft nog niet te betekenen dat zij alle schuld moet dragen voor de slechte gang van zaken van de cooperatie. Een punt dat de Papu definitief afkeurt zijn de "verraders"; enkele leden die samen met enkele niet-leden wel de voordelen van de cooperatie uitbuiten, maar verder niet werken aan het behoud ervan. Papu vindt dat deze cooperatie het recht van bestaan heeft omdat het zeker bijdraagt aan een prijsverlaging en zodoende tot het verlichten van de hoge levenskosten. Daarom doet Papu in het communiqué ook een beroep op alle landbouwers om hun steun te geven aan AKKV en om niet te vergeten dat de cooperatie van alle leden is en niet alleen van het bestuur.

Fransen in Beiroet

Gemayel: onderzoek naar massamoord

BEIROET — De nieuwe Libanese president Amin Gemayel heeft de militaire autoriteiten opdracht gegeven de massamoord in de Palestijnse kampen Sabra en Chatila te onderzoeken. De militaire aanklager Assad Germanos bracht donderdag een bezoek aan de getroffen vluchtelingenkampen en heeft functionarissen gevraagd getuigen te zoeken en een lijst van de slachtoffers op te stellen. Dit heeft de Libanese radio vrijdag bekendgemaakt.

De eerste eenheden van het Franse contingent voor de internationale vredesmacht in Libanon zijn vrijdagmorgen in Beiroet aan land gegaan. De 350 parachutisten en commandos van de Marine troffen nog Israelische manschappen aan in het havengebied, ondanks eerdere verklaringen van Jeruzalem dat deze waren vertrokken.

Een Israelische commandant beloofde de Franse ambassadeur Paul-Marc Henry nog eens dat zijn mannen, op een medisch team na, zullen weggaan. Onder toezicht van de ambassadeur, een aantal Libanese officieren en binnenlandse veiligheidstroepen begonnen de Franse manschappen stellingen in te nemen in het havengebied.

Aanslag op Israel ambassade in Bogota

BOGOTA — In de Colombiaanse hoofdstad Bogotá is donderdagmiddag een aanslag gepleegd op de Israelische ambassade. Er vielen daarbij geen slachtoffers.

Bij het gebouw werd een hoeveelheid dynamiet tot ontploffing gebracht die schade aanrichtte. Toen de politie daarna de wijk doorzocht, werd vanuit een passerende auto met een machinepistool op de ambassade geschoten.

De Colombiaanse guerrillabeweging M-19 heeft zich verantwoordelijk gesteld voor de aanslag. De Israelische ambassadeur schreef de aanslag toe aan "terroristen die zich ongetwijfeld hadden laten inspireren door de PLO".

Nacht-volleybal

ORANJESTAD — In navolging van het nacht-ochtend-voetbal op Aruba, heeft het bestuur van Rapid volleybal team besloten ook ochtendvolleybal te organiseren. Morgenochtend, vroeg is dan ook de eerste wedstrijd plaats in het Savaneta sportcentrum. Om half drie komen Rapid veteranen en La Fama veteranen tegen elkaar uit, een uur later Holiday Inn tegen Aruba Palmbeach en om half vijf de laatste wedstrijd tussen Pova en Lago.

Nicaragua wil betere relaties met Vaticaan

MADRID — De Nicaraguaanse regering streeft ernaar de betrekkingen met het Vaticaan te verbeteren. Dit is in Madrid medegedeeld door Carlos Nuñez, de voorzitter van de Nicaraguaanse Raad van State en een van de Sandinistische machthebbers. Nuñez kwam uit Rome waar hij overleg heeft gevoerd met kardinaal Casaroli, de minister van Buitenlandse Zaken van het Vaticaan. De betrekkingen tussen het Vaticaan en de Nicaraguaanse regering waren onlangs onder spanning komen te staan door onlusten in een school van de Salesianen in de stad Masaya, waarbij drie mensen om het leven kwamen. De leider van de school, pater Moratalla, werd het land uitgezet.

Nuñez verklaarde, dat Moratalla verbannen was, omdat hij een gewapende opstand tegen het regime had gesteund. Hij had niet zijn gezag of prestige gebruikt om een vreedzame oplossing voor het conflict te vinden. In alle landen ter wereld zouden rechters het optreden van Moratalla veroordeeld hebben, zo zei Nuñez. Hij meende, dat de gebeurtenissen in Masaya geen verband hielden met de verdrijving van progressieve priesters uit hun parochie. "De kerk is een autonome organisatie die haar eigen beslissingen neemt.

Botsingen in Ecuador bij algemene staking

QUITO — Tijdens een algemene staking van twee dagen is het op verscheidene plaatsen in Ecuador tot botsingen gekomen tussen het leger en betogende arbeiders. De regering van Ecuador had de staking verboden en het leger ingeschakeld voor de ordehandhaving.

De grootste vakbeweging van Ecuador, het Verenigde Front van Arbeiders (FUT) had de algemene staking uitgeroepen om een onmiddellijke loonsverhoging van 75 procent te eisen voor de minimumlonen, die nu 120 dollar per maand bedragen. De politie heeft ruim honderd arrestaties verricht, merendeels in de hoofdstad Quito. In de stad Canar kwam een metselaar om het leven toen de politie traangas gebruikte om een demonstratie uiteen te jagen.

BENTAHA WANTA FOR DI DOS INNING

Wega defensivo na ambos banda

Chensnan igual pa Cats i Alpha

.....esei ta un hugada pertá.....

WILLEMSTAD – E chènsnan ta igual atrobe den e serie final di beisbòl AA. Despues di a deskonta djamars último sakando un viktoria na último momentu di 12-11, Wild Cats/Something Special a empata e serie di 7 ayeranochi na 2 wega pa banda. Apesar ku Alpha/Zelbo a zona su lansamentunan durante henter e wega, Carlos Rudolph yudá pa fildeo hermétiko di su kompañeronan a logra di pone e base prinsipal pa un triunfo di 3-1. Bon labor di pitcheo tabatin tambe den kòusa pérdí di Naai Hooi kende a drenta di relevo den e di dos entrada i no a permiti kareda pa restu di e partido. Pero ya e daño tabata hasí kaba den e di dos inning ei den kua Cats a skor tur su karedanan.

Alpha no tabatin suerte ku su batasonan. Nan a saka un kantidat di liñanan pa outfield i batasonan di rolling den kuadro sólido pero mayoría a resulta nèt den man di e fieldernan ku a duna gran respaldo ayera na nan pitcher realisando algun hugada difisil den gran forma inkluyendo dos doubleplay.

Nan no a komete eror. Alpha por sierto tambe a hunga un partido defensivamente. Dos eror a ser registra na nan banda di kua sigur un di nan tabata klaramente resultado di un mal bounce.

E inning desisivo tabata e di dos. Cats a skor tres biaha den e inning ei kontra di pitcher habridó Elmus da Costa Gomez. Antonio Keller, Nelson Castillo, Gigi Hooi i Lesley Welvaart a perkura pa e hitnan. Alpha a skor su uniko kareda den bòm di di nuebe riba hit di Alvaro Asencion kende tabatin atrobe un bon anochi na bate bayendo di 4-3. Nan a dal un total di 8 hit kontra di Rudoplh, igual kantidat ku Cats a konekta na man di Da Costa Gomez i Hooi. E ultimo aki a drenta di relevo den e di dos entrada, risibi 5 hit, pero no a permiti anotashon.

E reakshon di Cats den e serie a keda reflehá tambe den e kantidat di fanatiko ku a presensia e partido di ayera. Un total di 3364 persona a paga pa mira e wega loke ta kasi 1000 mas tantu ku pa e wega di djamars ultimo. E interes naturalmente lo bira mas grandi awor ku Cats a hasi parew mientras ku e echo ku e dos ekiponan a presta bon beisbòl ayera tambe lo tin un influensha favorabel riba e asistensha pa e di sinku partido programá pa tuma lugá djasabra awor.

.....Bob van de Mark semper bai ta lusi den play-off final.....

Portugal verslaat Finland

HELSINKI — In een wedstrijd voor groep 2 van de voorronden van het toernooi om het Europese voetbalkampioenschap heeft Portugal woensdag in Helsinki met 2-0 gewonnen van Finland. Bij de rust stonden de Portugezen reeds met 1-0 voor.

Voor Finland betekende het de tweede nederlaag in de voorronden. Veertien dagen geleden verloren de Finnen eveneens in een thuiswedstrijd met 2-3 van Polen. Portugal nam in de vijftiende minuut de leiding door een doelpunt van Nene. Vlak voor het eindsignaal bepaalde Oliveira de eindstand op 0-2. Er waren in het Olympisch Stadion in Helsinki slechts 3132 toeschouwers.

Komende wedstrijden: 10 oktober: Portugal-Polen, 13 oktober: Sovjet-Unie-Finland.

In groep 2 heeft Portugal de leiding met één gewonnen wedstrijd en met doelpuntengemiddelde van 2-0, gevolgd door Polen, dat ook een keer heeft gewonnen (3-2). Derde is Finland, dat twee keer heeft verloren, de Sovjet-Unie heeft nog niet gespeeld.

Denen gelijk tegen Britten

KOPENHAGEN — Denemarken is de voorronden van het toernooi om het Europees kampioenschap (EK) voetbal begonnen met een verrassend gelijkspel tegen Engeland: 2-2. Voor 44.300 toeschouwers moesten de Denen echter tweemaal een achterstand wegwerken. In de zevende minuut bezorgde de voor Sampdoria in Italie spelende Tervor Francis de Engelsen, voor het eerst onder manager Bobby Robson, de leiding. Het was tevens de ruststand.

Via een strafschop van Hansen kwam Denemarken in de 69e minuut op gelijke hoogte. Het was de eerste maal dat doelman Peter Shilton na 495 minuten in een interlandwedstrijd werd gepasseerd. Francis bracht in de 80e minuut Engeland met een tweede treffer op 2-1 maar de voor Ajax spelende Jesper Olsen bezorgd de Denen veertig seconden voor het eindsignaal het gelijkspel.

Het was de eerste wedstrijd in groep 3, waarin verder ook nog Hongarije, Griekenland en Luxemburg uitkomen. De eerstvolgende wedstrijd in deze groep wordt op 9 oktober tussen Luxemburg en Griekenland gespeeld.

Topscorers eredivisie

DEN HAAG — Roger Raeven (Roda JC) en Jurrie Koolhof (PSV) zijn aan de leiding van de topscorerslijst van de Eredivisie gebleven. Raeven had geen aandeel in de winst van 4-1 van zijn club op Feyenoord en Koolhof kwam, omdat de wedstrijd PSV-Ajax werd uitgesteld niet in actie. Beide spelers staan op een totaal van zes treffers. Van Kooten (GA Eagles), Holverda (Sparta) en Eriksen (Roda JC) staan op een gedeelde tweede met vijf doelpunten.

De lijst van topscorers ziet er na zeven wedstrijden als volgt uit: 1.Raeven (Roda JC) en Koolhof (PSV) 6; 2.Van Kooten (GA Eagles), Holverda (Sparta), Eriksen (Roda JC) 5; 6.Vanenburg (Ajax), Houtman (Feyenoord), Smeets (Fortuna), Carbo (Utrecht), Strijbosch (Helmond SP), Talan (AZ'67) 4; 12.Molby en Lerby (Ajax), Ten Cate (GA Eagles), Van Roon (PEC), Thoresen en René van de Kerkhof (PSV), Gozems (Willem II), Ridderhof (Excelsior) en Hofman (Roda JC) allen 3.

Basebal hubenil

WILLEMSTAD — Diasabra awor tin un serie di partidonan di beisbòl hubenil na terreno di Holiday Beach. E programa ta lo siguiente:

10.00 Radio Shack-Charo; 13.00 Winston-Angelo Royals; 16.00 Royal Scorpions-Banco di Caribe.

Pa diadomingo tin e siguiente partidonan programa 10.00 Persona-Sino American; 13.00 St. Augustinus-Coco-Rico. E partidonan entre Alpha Zelbo hubenil i Something Special hubenil ku tabata programa pa diadomingo atardi 4'or a keda pospone pa otro fecha.

Poging tot Noordzee-oversteek op surfplank

AMSTERDAM — Meervoudig wereldkampioen surfen Stephan van den Berg (20) uit Hoorn en surfer John van der Starre (21), tandheelkunde-student in Utrecht, willen de komende dagen proberen met een surfplank de Noordzee over te steken. Afhankelijk van het weer zullen zij op zijn vroegst in de nacht van vrijdag op zaterdag de overtocht in het Engelse Lowestoft beginnen. Bij gunstige wind hopen de twee veertien uur later in Scheveningen aan te komen.

In verband met de veiligheid wordt het tocht begeleid door een snelle volgboot voorzien van navigatie- en veiligheidsapparatuur, mogelijk gemaakt door een sponsor. Vanaf die boot wordt het surfduo ook van voedsel voorzien. Het is de vierde poging de Noordzee met een surfplank te bedwingen. Eerdere pogingen van andere Nederlandse surfers een paar jaar geleden zijn mislukt.

Van den Berg en Van der Starre denken dat zij dit keer goede kans van slagen hebben omdat op het punt van begeleiding en organisatie niets aan het toeval is over gelaten en omdat zij ook van de vroegere mislukkingen hebben kunnen leren. Bovendien hebben beide surfers grote ervaring in marathonsurfen, onlangs eindigden ze nog als eerste en tweede in een grote 24-uurs race in Frankrijk.

Hongaren te sterk voor de Turken: 5-0

GYOER — In Gyoer speelden voor het eerst sedert twintig jaar Hongarije en Turkije tegen elkaar. De Hongaren, die drie maanden geleden in het toernooi om het Wereldkampioenschap in Spanje uitkwamen, waren veel te sterk. Zij zegevierden met 5-0. Bij de rust was de stand reeds 3-0 door treffers van Garaba (1), Burcsa (29) en Budavari (41). Kiss (61) en Poczik (75) waren de andere doelpuntenmakers. In Hongaarse elftal speelden nog slechts vier voetballers, die ook in Spanje in actie kwamen. Er waren in Gyoer 600 toeschouwers.

Kampeonato vòlibòl hubenil ta sigui

WILLEMSTAD — Vòlibòl hubenil ta den "full-swing" i ya a yega na su di dos siman di e di kuater kampeonato. Djasabra ultimo a tuma luga varios enkuentro, den sala kubri di Sentro Deportivo Korsou.

Den e kategoria femenino B Olympia a enfrenta e ekipo di Odesa. Den un bataya formal i na un nivel hopi akseptabel e ekipo di Olympia a gana Odesa u skor di 2-0 (16-14, 18-16).

Den kategoria maskulino B Xaverianen a enfrenta Wayaka i a dal nan 2-0 (15-9, 15-9).

Den kategoria femenino B Nodevo a enfrenta Sta Rosa Stars. E ekipo di Sta Rosa ta gana e prome set fasilmente 15-6. Den e di dos set e ekipo di Nodevo ta reakshona i gana 15-10. Finalmente Sta Rosa Stars a kita tur duda for di tur hende i suta Nodevo den e ultimo set ku skor di 15-2 i asina gana e partido 2-1.

Den kategoria maskulino B Yowa a sufri un derota serka e muchanan di Wishi Stars di 2-0 (15-4, 15-2). E ultimo partido di e atardi a bai entre La Fama i Shwatanari, kampeon di 1981, a duna e damitasnan di La Fama un les den volibol 2-0 (15-3, 15-3).

DJADUMINGU

Den klase femenino A Xaverianen a gana Green Socks ku skor di 2-0 (16-14, 15-4).

Den klase maskulino B. Sta Rosa Stars a gana Xavex 2-0 (15-5, 15-11).

Den kategoria femenino A Xaverianen a enfrenta Shwatanari. Den un bataya formal Shwatanari a dal nan rival Xaverianen ku skor di 2-1 (15-13, 4-15, 7-15). E ultimo wega di e atardi a bai entre Racing Club Atlantic (RCA) i Orca. Orca a gana ku skor di 2-0.

Brandweer-soft-en voetbal-toernooi

WILLEMSTAD — Zaterdag begint op het sportterrein bij de Marinierskazerne Suffisant het soft- en voetbal-toernooi Paga Kandela van de sport- en ontspanningsvereniging Brandweer. Zaterdag om tien uur begint het softbal met de wedstrijd Bomberos-Shebowe, om 12 uur: ALM Jets-Bigotes Bravos, om twee uur: GGD-Boca Tabla Lions en om vier uur: Suffisant Détachement-Seri.

Het voetbalprogramma voor zondag ziet er als volgt uit: 10.00 uur: Bomberos-KAE, 12 uur: Suffisant Détachement-Dok-selectie, twee uur: Wacawa Boys-FKP en vier uur: Curinta-Hospitaal.

WILLEMSTAD — Fin di siman cu a pasa a tuma lugar riba canchanan di Mundo Nobo e finalnan di tenis pa loke ta trata clase A, campeonato di Corsow. Den damas singel Jeanine Phelipa a titula campeon ganando di Ingrid Gonesh 7-6, 6-3. Den cabayeros dobbel Carl Phelipa/Roy Phelipa a sali campeon ganando di Oscar Salas/Kenneth Hennep 6-4, 6-3, 6-1.

Den dobbel mixto Amelia Salas/Oscar Salas a titula campeon ganando di Jeanine Phelipa/Carl Phelipa 1-6, 6-3, 6-4.

Tur e campeonnan aki den e diferente categorianan pa fin di siman awor lo mester participa den e campeonato Antiyano cu lo tin participacion di Aruba, Boneiru y Corsow. Weganan lo tuma lugar riba diabierne, diasabra y diadomingo riba canchanan di Mundo Nobo.

Bulgarije gelijk tegen Oost Duitsland

BURGAS — Drie weken voor de eerste wedstrijd in de voorronden van het toernooi om het Europees voetbalkampioenschap heeft Oost-Duitsland woensdag in Burgas een vriendschappelijke wedstrijd tegen Bulgarije gespeeld. De ontmoeting eindigde in een gelijkspel van 2-2. Bij de rust was de stand eveneens in evenwicht: 1-1. Het was een vrij fors duel, waarin de scheidsrechter een rode en vier gele kaarten trok. Het rood was voor de Bulgaarse aanvoerder Dimitrov, nadat hij de Oostduitse Pommerenke had geslagen. Oost-Duitsland nam in de 31e minuut de leiding door Doerner, waarna Zdravkov in de 43e minuut gelijkmaakte. Negen minuten na de hervatting bracht Riediger Oost-Duitsland op 1-2 waarna opnieuw Zdravkov de ploegen in evenwicht bracht.

Entre nos den full swing

WILLEMSTAD — Djadumingu ultimo e torneo di sòftbòl di Entre Nos, organisá pa SBC Navegantes na tereno di Suvek, a sigi ku 3 partido. Tur e weganan a demostrá bon sòftbòl mes i tabatin bon ambiente.

Den e prome wega Vikingonan a horta komunikashon di e telefonistanan di Sito; Pa Vikings: 14 kareda, 16 hits, mihó bateadó D.Reinita 3-2 i pitcher ganadó F.Winklaar. Pa Sito: 7 kareda, 6 hit, miho bateadó O.Alexander 1-1 i pitcher perdedó M.Ricardo.

E di dos partido entre Sigi Goza i Quick '60 tabata un tremendo partido, kaminda Quick '60 a kai vensi ku skore di 7-4. Pa Sigi Goza: 7 kareda, 10 hit, mihó bateadó A.Dorthabina 4-4, pitcher ganadó C.Curie. Pa Quick '60: 4 kareda, 8 hit, mihó bateadó S.Martis 3-3, pitcher perdedó O.Cado.

Den e ultimo partido e meneernan di skol Kolebra (Sitek) a sufri un derota na man di Shell Shop Sluggers. Pa Shell Shop Sluggers: 6 kareda, 7 hit, mihó bateadó R.Mujica 4-2, pitcher ganadó S.Hanson. Pa Kolebra (Sitek): 5 kareda, 8 hit, mihó bateadó R. Persaud 4-3, pitcher perdedó R.Seferina.

Pa djadumingu awor 26 di september lo tin 4 kandeloso partido ora ku 4 invikto topa otro; esakinan ta Forti, Sigi Goza, Vikings i Navegantes. Pa 10'or: Shell Shop Sluggers-Quick '60; pa 12'or: Navegantes-Vikings; pa 2'or: Forti-Sigi Goza; pa 4'or: Sitek-Sito.

Elftal cel

DACCA — De politie van Dacca in Bangladesj heeft woensdag een heel voetbalelftal achter slot en grendel gezet. De spelers van Abahani Dacca hadden in de derby tegen Mohammedans Dacca de scheidsrechter aangevallen toen deze een doelpunt afkeurde. Bovendien hadden zij het publiek opgeroepen deel te nemen aan een vechtpartij die was ontstaan. Nadat de wedstrijd was gestaakt liepen de toeschouwers te hoop, wierpen stenen naar de politie, staken bussen in brand en plunderden op weg van het stadion naar het centrum winkels. Ongeveer 200 personen, onder wie twaalf politiemannen, raakten gewond. De politie arresteerde naast het elftal van Abahani nog vijftig andere personen. In de afgelopen anderhalf jaar zijn in Bangladesj bij ongeregeldheden na voetbalwedstrijden vier doden gevallen en meer dan 1000 mensen gewond geraakt.

In Nederlands voetbal

Roda JC kan positie aan kop verbeteren

DEN HAAG — Tussen het interlandgewoel van de afgelopen woensdag en het Europacupgebeuren van volgende week woensdag in vraagt het komende weekeinde de nationale competitie in Nederland weer de aandacht. Met name Ajax-trainer Aad de Mos moet maar zien in hoeverre Schoenaker en Vanenburg zaterdag alweer hersteld zijn van de ontmoeting Nederland-Ierland (2-1) en hoe Ulsen, Lerby en Moelby terugkomen van de wedstrijd Denemarken-Engeland (1-1). Meer zekerheid heeft hij over Ophof en Boeve. Die zijn al een week geblesseerd en konden niet bij Nederland-Ierland aantreden. De blessures van Rijkaard en Kieft dateren al van een zo oude datum dat bondscoach Kees Rijvers ze al niet meer van zijn lijstje van interland-gegadigden schrapte.

Ajax heeft een zwaar programma in het vooruitzicht: zaterdag thuis tegen NEC, dan woensdag de reurn Ajax-Celtic, de aansluitende zaterdag de uitwedstrijd tegen Twente en zaterdag 9 oktober de inhaal (uit) wedstrijd tegen PSV.

Als de gevoelige voeten van Johan Cruyff dat allemaal doorstaan, mag van een wondertje worden gesproken.

De kans is niet denkbeeldig dat Roda JC zich vaster aan de kop van de ranglijst zal nestelen. De Limburgse ploeg heeft geen last van Europacupbesognes en kan zich dus geheel op de competitie richten. Zaterdag staat de zuidelijke Derby Helmond Sport-Roda JC op het programma. Tegen Feyenoord (4-1) bleek afgelopen zondag dat Roda het niet alleen van het veelgeroemde aanvalstrio Hofman-Raeven-Eriksen behoeft te hebben, maar dat er ook heel wat kracht schuilt in het middenveld en de achterste linie. Het enige vraagpunt voor trainer De Visser is of spelbepalers Van Geel en Marijnissen beter van hun blessures zijn hersteld dan in het vorige weekeinde. Eredivisie-debutant Helmond Sport zal overigens zich niet zo gemakkelijk in de hoek laten dringen, al vertoeft de club dan ook in de onderste regionen.

Van de concurrenten van Roda JC voor de bovenste plaats speelt PSV uit tegen Haarlem en Feyenoord thuis tegen AZ'67. Haarlem ging vorige week zondag bij Sparta volledig onderuit (1-5) als gevolg van de inspanningen tegen AA Gent. De Haarlemse semi-profs zijn het spelen van twee wedstrijden in de week kennelijk nog niet gewoon en dienen daarom als weinig kansrijk te worden aangemerkt in het duel tegen PSV. Bovendien heeft Haarlem nog steeds geen geschikte opvolger gevonden voor de naar Feyenoord verhuisde Ruud Gullit. De club denkt aan Ruud Geels, die bij PSV op de reserve-bank zit. Maar het Alkmaarse AZ denkt hetzelfde. In de Kaasstad was men net tot de conclusie gekomen dat de uitverkoop van eind vorig seizoen wat al te rigoreus was geweest, of Talan scoorde tegen Utrecht een onvervalste hattrick. De aanvallersnood is daarvoor weer wat minder groot. Al blijft het vervelend dat de trip van trainer Hans Eykenbroek naar spelersleveranciersland bij uitstek Denemarken zonder resultaat bleef.

Bij Feyenoord zal trainer Hans Kraay weer in de dug-out zitten. Een medisch onderzoek heeft uitgewezen dat hij de spanning weer aan kan. Na één helft zal ongetwijfeld Van Hanegem aan zijn zijde verschijnen. "Oude" Willem houdt tegenwoordig topvoetbal niet langer dan drie kwartier vol.

AZ heeft soortgelijke problemen met Hovenkamp en Jonker. Maar de rest van het team is jong om zowel de uitwedstrijd tegen Feyenoord, en daarna de thuiswedstrijd tegen Limerick donderdag met een redelijke kans op succes te doorstaan.

Datzelfde is minder het geval bij FC Utrecht, dat eerst zondag tegen Willem II in actie moet komen, waarna de ploeg donderdag Porto in de uitwedstrijd in het UEFA-cuptoernooi ontmoet. Willem II speelt vrij goed in tegenstelling tot de verwachtingen. Tegen Porto moet het verlies op eigen veld (0-1) worden goedgemaakt. Een voordeel is dat in deze wedstrijd Wouters weer mag spelen van de UEFA. Hij zal ongetwijfeld ook in de competitie weer aan de bak komen.

De kansen zijn wat meer in evenwicht bij Fortuna Sittard — PEC Zwolle, Go Ahead Eagles — FC Twente, NAC — Sparta en Groningen — Excelsior.

Tennis om Antilliaanse titels in Mundo Nobo-park

WILLEMSTAD — In het tennispark te Mundo Nobo beginnen vanavond de Antilliaanse tenniskampioenschappen.

Het programma ziet er als volgt uit:

VRIJDAG

19.15 uur: Amelia Salas/Oscar Salas-Diana van Gulick/Emil de Cuba en Jeanine Phelipa-Anemiek van Gielen; 20.30 uur: Rick Phelipa-Kenneth Ponson; 22.00 uur: Roy Phelipa/Carl Phelipa-Robert Domacassé/Rudi Domacassé en Diana van Gulick/Conny van Niel-A. van Gielen/M.Gonzales.

ZATERDAG

11.00 uur: Algemene vergadering NALTF; 15.30 uur: Jeanine Phelipa-Diana van Gulick en Amelia Salas/Ingrid Gonesh-A. van Gielen/M.Gonzales; 17.00 uur: Kenneth Ponson-Robert Domacassé; 18.30 uur: Kenneth Ponson/Edy Ras-Robert Domacassé/Rudi Domacassé en Diana van Gulick/Emil de Cuba-Erica Antoin/Chuay Gonzales; 21.00 uur: Barbeque.

ZONDAG

09.00 uur: Diana van Gulick-Annemiek van Gielen; 16.00 uur Amelia Salas/Ingrid Gonesh-Diana van Gulick/Conny van Niel; 17.30 uur: Rick Phelipa-Robert Domacassé; 19.00 uur: Roy Phelipa/Carl Phelipa-Edy Ras/Kenneth Ponson en Amelia Salas/Oscar Salas-Erica Antoin/Chuay Gonzales.

ZOEKERTJES
DINSDAGS EN VRIJDAGS
tot 10 woorden
F. 5,50
Elk woord meer f. 0,25
UITSLUITEND A CONTANT!

TE KOOP AANGEBODEN CURAÇAO

WEGENS VERTREK: Grote houten tafel plus bijbehorende bank en vier stoelen; medicijnkastje; bureautje; 2 grote kleden; 6 slaapkamerkleedjes, tel.: 79303.

ZWARTE TOYPOEDELS met stamboompapieren, met tatoeage, met parvo-entingen, Saturnusstraat 30.

1 RENAULT 5TL fl. 2.990,- cash, bouwjaar 1974, Margrietlaan 10, tel.: 9-3808.

MGB-GT 1972, only serious cash offers, tel.: 43645 (work), 7.15-16.15 hrs.

PLYMOUTH SATELITE 1974 fl. 2.200,-; Wilhelminafiets fl. 150,-, Madeiraweg 8, tel.: 80810.

RUIME WONING op 1000 m2, eigendomsgrond, vraagprijs NAfl. 185.000,-, Thaliaweg 11. Bezichtigen alleen op afspraak, tel.: 78169.

AUTO STARLET '78, goede staat, vraagprijs fl. 4.500,-, tel.: 43661, Admiraalsweg 26A.

CAMARO, FULL automatic, tel.: 672037, a.u.b. na 5 uur.

CHEVROLET LAGUNA 1976, 305 inch motor, full equipped, magwheels, wide tires, fl. 5.500,-; Mazda 626, 4-doors 1980, fl. 8.000,-, tel.: 81136 na 6 uur.

SLAAPKAMERSET (3-deurs linnenkast, tweepersoonsbed + matras, nachtkastje), Caicosweg 1, tel.: 82466.

VOLKSWAGEN FL. 2.500,-, Bahamasweg 32.

WEGENS VERTREK: Renault 6, fl. 1.000,-; vergrotingskoker; tekentafel; tekenbenodigheden etc.; mahoniehouten eettafel + buffet; lijsten; schilderijen etc. etc.; ditjes en datjes, alles moet weg, Kraayenhofstraat 20C (achter het museum), Otrabanda, zaterdag hele dag aanwezig.

RENAULT 4 ('77); Jeep Daihatsu ('76); zeilboot 24 voet primaat, zeewaardig, ontwerp V.d. Stadt; ijskasten; airco's 10.000, 12.000, 17.000 BTU; afwasmachine; wasmachine; piano (Gaveau); fietsen; kippenhok; bankjes; stoelen; bed; tafel; gasfornuis; buitengrill; Singer-naaimachine, staand model 1920; kasten; babybed + standaard etc. etc., Parallelweg 20, Julianadorp, tel.: 9-4330.

GASSTOOF KELVINATOR, met goede oven en een electrische ovenbroiler, Kintjanweg 13, tel.: 54920.

WOONHUIS IN rustige buurt, 2 slaapkamers, fl. 180.000,-, direct opleverbaar, tel.: 37956.

WEGENS VERTREK: 1 radio pick-up; 1 antwoord-apparaat (tel.); tel.: 76453.

BANKSTEL (ROSE damast) + tafeltje (marmeren blad); 2 parasols, tel.: 37362.

5-EET- + ZITKAMERSTEL, Albinastraat 25, tel.: 44746.

TOYOTA STARLET '80, silver metalic i.z.g.s., vr.-pr. fl. 6.500,- cash. Te bezichtigen van maandag t/m zaterdag De Jongh's Sporthuis nv, Saliña, tel.: 79871, thuis: tel.: 35813, Sta Rosaweg 120.

TAFEL VOOR televisie 19" en video NAfl. 40,-. Inl.: Bonamweg 25 (Brievengat), tel.: 79187.

RAMBLER HORNET i.z.g.s., t.e.a.b. Informatie: tel.: 613860/25299.

ANT. MAHONIEHOUTEN eetkamertafel met stoelen, geloogd massief eikenkast, lengte 247 cm, hoogte 110 cm, tel.: 70635.

LADA 4-deurs 1200CC, 1 1/2 jaar oud, tel.: 43511.

RENAULT 4 1975 i.g.s., Heraweg 7.

UN SET di sala. Apply: Matrassen Fabriek, Suffisant Flat 11B, after 5 pm.

CITROEN GS Stationwagen, 5-deurs 1977, 92.000 km, t.e.a.b., tel.: 76258.

HONDA CIVIC 1976, tel.: 674049.

1 MAZDA MOTOR 1100, pas overhauled; 1 regenbakpomp 1/2 HP; 1 deepwell-pomp 1 HP, tel.: 77333/26002.

1 ZITKAMERSET z.g.a.n. + 9 mnd. oud, tel.: 77333.

1 ZITKAMERSET. Te bevr.: Commandeursweg 6, tel.: 76174.

TOYOTA COROLLA SL 1973, i.z.g.s., fl. 2.900,-, tel.: 89855.

VOLKSWAGEN BRASILIA '77, fl. 2.500,-, Sta Rosa 230.

WOONHUIS IN rustige buurt, tel.: 76947.

COLT MITSUBISHI, dec. '80, drie-deurs, tuff-coated, g.o.h., Anasaweg 30.

IJSKAST: 1 Tappan gasfornuis; bankstel + tafel; 1 grote airco (National); kinderbed; stofzuiger; brievenbus; tv-antenna; kinderwagen; tv-tafel, Hecubaweg 4, Jongbloed; tel.: 79789.

TOYOTA 1000 1978, tel.: 37393.

PLAFONDLAMP; WANDLAMPEN; medicijnkast; handdoekenrek (keuken); binnendeur; plantenbak (teak); schilderijen; schommelspiegel antiek); 3 paar ramen (ruiten), tel.: 78176.

— VOLKSWAGEN COMBI, goede staat, fl. 1.000,-, tel.: 22841, Gonzalitostraat 4.

INCLINE BENCH pa barbell, tel.: 22849.

SLAAPKAMERSET; stapelbed; slaapbank; salontafel; schommelstoel; stereo-installatie; bar; bankstel; pocketbooks; dishwasher, Spaans Lagoenweg 7, tel.: 47287.

VW BUS 1978, A1-conditie, tel.: 46610, Juana Mortostraat 88.

MAZDA RX-7, bj. '81, prijs fl. 18.500,-, tel.: 22783, Spaans Lagoenweg 25.

TOYOTA COROLLA 1976, 2-drs., tel.: 24689 tussen 6 pm-10 pm.

FIAT 127 1975, 72.000 km, i.g.s., bon body y bon motor, vr.-pr. fl. 1.500,-, tel.: 28680 despues di 7'or anochi, Micheline.

BENOTTO LIGHTWEIGHT set of shelves, phone: 22065.

UN SET di sala, tel.: 23115.

WEGENS VERTREK: meubilair etc. o.a. lederen bankstel, tel.: 26451.

WEGENS VERTREK: Chevrolet Caprice '75, rijdt perfect, mech. prima evenals interieur, carrosserie voorzien van enige roest-decoratie, prijs fl. 2.000,-, Rudy Meyer, tel.: 23676/24300 ext. 190.

TE KOOP GEVRAAGD CURACAO

TA BUSCA pa cumpra un cas cu 2 kamber of un cas na paira of un fundeshi. Yama tel.: 34249 solamente despues di 5'or atardi.

TE HUUR GEVRAAGD CURACAO

NED. GEZIN (apotheker), 1 kind, zoekt een ongemeubileerd evt. ged. gemeubileerd huis, tel.: 55951.

OPPASHUIS VOOR gasthoogleraar UNA, periode 15 december t/m 2 januari, liefst met auto, tel.: 43744.

PERSONEEL GEVRAAGD CURACAO

DIENSTMEISJE VOOR maand.- + vrijdagochtend, Fam. V.d. Gulik, Van Staverenweg 2.

DIENSTMEISJE INWONEND, tel.: 671516 na 18.00 uur.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

2-PERSOONSBED; 2 nachtkastjes en diversen, Shakespearestraat 2, tel.: 22083.

WEGENS VERTREK: Inboedel; Datsun 120Y 1976; Subaru 1981, tel.: 25968, T.L. 196.

TE KOOP GEVRAAGD ARUBA

COLLIE PUPPY, tel.: 24795.

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

VOOR EEN jaar, vooruit te betalen vanaf 1 dec. Afl. 800,- p.m., ongemeubileerd huis, 2 slaapk., 1 badk., zaal, grote eetkeuken, washok, voor- en achterporch incl. gordijnen en vitrage, tel.: 26451.

TE HUUR GEVRAAGD ARUBA

KANTOORRUIMTE ±20 tot 50 m2, tel.: 22841.

NED. ECHTPAAR vraagt oppashuis voor november, tel.: 27485.

Zakenvaria

[illegible] ANTILLIAN (Free zone) nv (Curaçao, 1979) werd opgericht door de kooplieden Mario Bonavolonta en Nicolo Tau[illegible] Bonavolonta, beiden uit Venezuela en Aldo Capulupi [illegible] uit Italie, met als doel import, export, handel in [illegible] electronische [illegible] lederwaren, gouden [illegible] bijouterieen, het opverpakken en herverpakken in de Vrije Zone op [illegible] en het uitoefenen van [illegible] bedrijf in genoemde [illegible] kapitaal werd bepaald [illegible] in aandelen van één [illegible] waarvan er meteen zestig [illegible] geplaatst, gelijkelijk [illegible] over de drie oprichters, met de directie werden [illegible] Rene Robert [illegible] die als gemachtigde [illegible] de oprichting van [illegible] en Mario Bonavolonta.

[illegible] nv (Curaçao, [illegible] opgericht door de [illegible] Curacao en Netherlands Antilles Corporation (CCC) met als doel alle soorten van werkzaamheden op het gebied van olieput-bouwkunde, oliebron-onderhoud en exploratie en exploitatie en het adviseren in verband met de oliewinningsindustrie. Het kapitaal werd bepaald op dertigduizend dollar, in aandelen van één dollar, waarvan er zesduizend meteen werden geplaatst, gelijkelijk verdeeld over beide oprichters. Met de directie werd CCC nv belast.

LAKE SEMINOLE Farms nv (heeft in 1978 zijn statuten gewijzigd, bij welke gelegenheid het kapitaal werd gebracht op 1.896.000 dollar, in aandelen van 100 dollar, waarbij meteen alle aandelen werden geplaatst. Als gemachtigde trad bij die gelegenheid op nv-directeur mr Harry P.F. von Aesch.

KONINKLIJKE SHELL GROEP HEEFT volgens het Financiele Dagblad met zijn winst van 494 miljoen pond een historisch hoogtepunt genoteerd. Het gaat hier om het tweede kwartaal van 1982. Overigens moet het het genoemde dagblad wel van het hart dat er sprake is van een verwarrende verslaggeving. De kwartaalwinst ging vooral buiten Noord-Amerika sterk omhoog, zo meldde hetzelfde dagblad in een andere editie. Ten opzichte van dezelfde periode van 1981 was er zelfs sprake van een verdubbeling: 494 (238) miljoen pond, maar ook ten opzichte van het eerste kwartaal van 1982 met 459 miljoen pond winst was er enige verbetering. De vraag naar olie bleef weliswaar zwak, maar men verwacht in het vierde kwartaal een zekere opleving in de vraag naar olieproducten onder invloed van het seizoen. Dat men het ondanks de moeilijke marktomstandigheden beter deed hij de groepsmaatschappijen was te danken, aldus de directie, aan het relatief geringere volume dat uit dure oliebronnen werd betrokken en aan de flexibiliteit bij het aankopen van ruwe olie en olie-producten.

ENNIA heeft in het eerste halfjaar van 1982 een nettowinst van zeven procent gemaakt ten opzichte van dezelfde periode van 1981 van F 44,5 mln tot F 47,5 mln. Er zal een onveranderd interimdividend worden betaald van F 4,25 in contanten. Ennia ervaart meer en meer de invloed van de verslechterende economische toestand, tot uiting komend in onder meer toenemende concurrentie en druk op de tarieven, een stijgende schadelast en druk op de beleggingsresultaten. Daarom verwacht het concern dat de winst over 1982 ongeveer op het niveau van vorig jaar zal komen.

HAGEMEYER heeft in de eerste zes maanden van 1982 fl 9.7 mln verloren, wat de raad van bestuur heeft teleurgesteld. In de eerste helft van 1981 werd dan ook fl. 1.5 mln verdiend, in geheel 1981 fl. 7 mln en de verwachtingen in mei van dit jaar wezen in de richting van een voorzichtig verder winstherstel. Het bestuur verwacht weliswaar in het tweede halfjaar met winst te kunnen werken, maar wijst er op dat er niet op moet worden gerekend dat het verlies van het eerste halfjaar geheel zal kunnen worden ingehaald. De [illegible] in Azie bleven zich gunstig ontwikkelen, maar met name de industriesector en de handelssector in Europa hebben door grote druk op de prijzen de resultaten sterk negatief beinvloed. Verder werd last ondervonden van importbeperking in Afrika en zuid-Amerika.

DE KLM HEEFT in juli in vergelijking met verleden jaar zijn productie met zes procent vooruit zien gaan. Met tussen haakjes de corresponderende cijfers van juli 1981 krijgt men het volgende beeld in miljoenen ton-kilometers: lijndiensten: passagiers: 156,6 (149,7, + 5%, vracht: 82,7 (86,9, - 5%), post: 4,4 (4,4) en charters: 11,1 (11,3, - 2%) met totaal vervoer: 254,8 (252,3, + 1%) en productie: 400,3 (378,4, - 6%), beladingsgraad: 62,7 (66,7); over de periode april tot en met juli: lijndiensten: passagiers: 527,6 (506,2, + 4%), vracht: 343,6 (332, - 2%), post: 17,8 (17,6, + 1%), charters: 33,0 (36,6, 1-10%), totaal vervoer: 922,0 (912,4, + 1%), productie: 1.485,1 (1.400,1 + 6%) en beladingsgraad: 62,1 (65,2).

KONINKLIJKE NEDLLOYD groep nv heeft in de eerste helft van 1982 de nettowinst vergeleken met de eerste zes maanden van 1981 zien dalen van f 68,7 tot f 53,6 mln, wat vertaald per aandeel van f 50 neerkomt op een daling van 19,88 tot f 15,45. Het bedrijfsresultaat van de geconsolideerde meerderheidsdeelnemingen daalde met bijna f 50 mln tot f 78,9 mln, aldus de maatschappij, waarin Kroonvlag (KNSM) is opgegaan.

Het laat zich thans aanzien dat de neerwaartse trend in het tweede halfjaar verder zal doorzetten. Voor de tweede helft van 1982 verwacht het bestuur daarom aanzienlijk minder winst dan in dezelfde periode van 1981 (f 78,3 mln of f 22,55 per aandeel). Per ultimo 1981 bevatte de Nedlloyd vloot 121 schepen. In het eerste halfjaar werden zes schepen van de vlootsterkte afgevoerd. Thans zijn zes containerschepen in aanbouw (drie in Nederland). Vier produktentankers worden in Nederland gebouwd.

SUPERGAS CURACAO nv (Curacao, 1979) heeft als doel de productie, handel en distributie van gas en zuurstof en aanverwante producten, evenals het aanleggen, installeren en onderhouden van alle [illegible] [illegible] en [illegible] zaken welke daarmee samenhangen. Oprichters waren Bernardo [illegible] to Suares de Miranda, industrieel en Juan Miguel Greg. Evertsz, als particulier. Het maatschappelijk kapitaal werd bepaald op een half miljoen gulden in aandelen van één mille, waarvan er meteen 100 werden geplaatst, gelijkelijk verdeeld over de beide oprichters, die ook met de directie zijn belast.

ALGEMENE ANTILLIAANSE civiele bedrijven nv (Curacao, 1978) werd opgericht door Eugene F.J. Middelhof, meet- en regeltechnicus en Eljonb nv, beiden van Curacao, heeft als doel het uitvoeren en doen uitvoeren van constructie-, grond- en sloperwerken en andere civiele bouwwerken en het verrichten van [illegible] en las-luchtkoel- en electrische en mechanische werken; maar ook het krabben, [illegible] gen en verven en het [illegible] den van [illegible], industriële installaties, vaartuigen, enz. Het kapitaal werd bepaald op één ton, in aandelen van 100 gulden, waarvan er meteen 200 werden geplaatst, waarbij Middelhof er [illegible] voor zijn rekening nam en [illegible]. De heer Middelhof werd ook met de leiding belast.

Baaigebied baadt in plantenweelde

Statia: schoon eiland

SINT EUSTATIUS — Het was maart 1976 toen de Historical Foundation, onder presidentschap van Jan Smid een Nederlandse onderwijzer alhier, een belangrijke gift ontving van het Departement van Ontwikkelingshulp. De gelden werden gebruikt om een wandeltoer te creeren die langs belangrijke historische bezienswaardigheden op het eiland zou moeten gaan leiden. Om dit project uit te kunnen voeren werden er verschillende comite's gevormd.

1. Beplantingscomite: was onder het mede-voorzitterschap van de bestuursleden, die plannen creeerden die het volgende inhielden:

a. om te beginnen in het baaigebied: onkruid opruimen schoonmaken, het planten van een rij cocospalmen langs de weg en tussen en achter de cocospalmen oleanders, ceaders, en andere bomen om het geheel kleurrijk te maken.

— vervolgens: langs de wandelroute die loopt van de baai naar het slavenpad en verder naar de bovenstad, wordt beplanting aangebracht.

— eveneens het schoonmaken en verzorgen van parken, alle begraafplaatsen in Oranjestad, en alle andere bezienswaardigheden waarlangs de wandelroute leidt.

2. Het verstrekken van verf en de zogenaamde "singles" aan huiseigenaren om hen zodoende aan te moedigen hun huis en tuin goed te onderhouden.

3. Het repareren van muren rondom de begraafplaatsen en het plaatsen van hekwerken alvorens de aanplant aan te brengen om te voorkomen dat deze door loslopende dieren vernietigd wordt:

4. Het plaatsen van 18de eeuwse lantaarns bij historische bezienswaardigheden.

5. Het neerzetten van banken met afvalemmers ernaast, sommige in de zon en andere in de schaduw.

Het comite heeft deze plannen aan het bestuur van de Historical Foundation voorgelegd, die ermee instemde. Daarna werden deze plannen voorgelegd aan het Bestuurscollege. Ook dit gaf zijn goedkeuring en men besloot een werkgroep te formeren om samen met het comite het onkruid langs de baaiweg te verwijderen.

Alvorens de gelden te kunnen besteden was het noodzakelijk eerst een begroting op te stellen. De begroting voor de eerste zes maanden was onderverdeeld in verschillende zaken zoals de aanschaf van planten die hier niet voorkomen, de aanschaf van een pick-up truck om gereedschappen en water en dergelijke te kunnen vervoeren, onderhoudskosten, salarissen van werknemers, waaronder een opzichter en een chauffeur, twee metselaars.

In afwachting van het budget werd door de vice-voorzitter een aantal vrijwilligers en zelfs twee mensen van Saba, een begin gemaakt met het planten. Deze groep vrijwilligers maakte de ruines schoon en plantte cocospalmen langs de weg. Later kregen zij hulp van de eerste groep Crossroads dit zijn Amerikaanse studenten die op vrijwilligers basis werken, die naar Statius kwamen.

Toen het budget goedgekeurd was werd mr. Alexander Matthews aangesteld als supervisor, en de werkzaamheden aan de baaiweg vorderden gestaag. Mr. Ishmael Berkel werd de opvolger van Alexander Matthews. Omdat het werk van het beplantingscomite veel meer inhield dan alleen maar planten werd de naam veranderd in "Beautification committee".

Kort nadat Mr Ishmael Berkel als supervisor was aangesteld, kwam er een eind aan het presidentschap van Jan Smid en Ishmael werd gekozen als zijn opvolger.

Het gehele baaigebied is veranderd in een prachtige plantenweelde waarvan de toeristen naar hartelust kunnen genieten en waarop de leden van de Historical Foundation even als het Statiaanse publiek met recht trots op zijn.

Het departement van Ontwikkelingshulp besloot om een nieuw drie-jarig budget goed te keuren. Dit budget werd gebruikt om de beplanting bij de baaiweg, de weg naar de bovenstad tot aan het vliegveld en rondom het vliegveld te voltooien. Nu de drie-jarige termijn verlopen is zal het gouvernement het "Beautification projet" overnemen zodat Statius haar reputatie als zijnde een Beautiful Island zal behouden.

.....beelden van het met succes van groen, planten en bomen verfraaide Sint Eustatius. De baai ligt er helemaal mooi bij. Ook aan het onderhoud wordt de nodige zorg besteed.....

ABVO klacht:

Achteruitgang overheids-apparaat

WILLEMSTAD — De ABVO beklaagt zich erover dat het Bestuurs-apparaat met de dag achteruit gaat. Dat gebeurde in een radio-praatje van deze ambtenarenbond via Z-86.

ABVO-zegsman Amabel (Shon Ma) Schoop verklaarde dat langzaamaan een eind is gekomen aan de politieke benoemingen bij de overheden (Land en eiland), waardoor het ambtelijk apparaat flink verziekt is. Nu wordt een nieuw fenomeen ontwaard, waarbij blindelings vertrouwen wordt geschonken in academici. Dikwijls wordt vergeten na te gaan of deze academici wel voldoende scholing hebben voor het voeren van een administratief beleid, een personeelsbeleid en wat dies meer zij naast hun specifieke taken. Door deze academici op diverse functies bij zowel Land als eiland wordt volgens de ABVO nogal wat onrechtvaardigheid te weeg gebracht.

MADURO & CURIELS bank nv opent op zondag 12 december officieel zijn kantoor aan de Plaza Mundo Merced te Scharloo. Als alles volgens plan verloopt wordt in de loop van de volgende maand begonnen met de verhuizing van de departementen die in het nieuwe gebouw moeten komen. Dit kantoor wordt, inclusief de Mobiele bank, het tiende kantoor van de M&C bank op Curacao. In dit kantoor worden ook speciale faciliteiten ondergebracht, zoals onder andere een 24 uur per dag geopende mogelijkheid voor storten en opnemen van geld. Op de foto een beeld van de maquette van het gebouw.

Personalia

OP SINT MAARTEN zal mevrouw Jane Buncamper-Harms donderdag haar zilveren jubileum bij het onderwijs herdenken. Zij begon op 30 september 1957 bij het Filomena College en is sedert vorig jaar inspectrice van het voortgezet onderwijs op Sint Maarten.

BC unaniem:

Geen misbruik buurtcentra

WILLEMSTAD — Alle gedeputeerden van het Bestuurscollege van Curaçao wijzen uitlatingen af in de zin dat gedeputeerde Wout buurtcentra voor politieke doeleinden zou misbruiken. Dat blijkt uit een door de eilandelijke Voorlichtingsdienst uitgegeven communiqué. Er wordt verder uitgelegd dat ged Wout die belast is met Sociale- en Jeugdzaken sinds vorig jaar begonnen is met discussies over het optimaliseren van buurtcentra. In dat kader wordt dan ook gesproken over een definitieve regeling voor subsidies aan buurtcentra, en worden er jeugdleiders opgeleid. Op 22 september vond tussen de federatie van buurtcentra en ged Wout een vergadering plaats, waarin de aanwezige vertegenwoordigers van de buurtcentra eveneens deze uitlatingen afkeurden.

Wilt U uitgaan in het weekend? de HIGHLIGHTS op pag. 9 wijzen U de weg.

ABVO waarschuwt voor adviseur Min Hernandez

WILLEMSTAD — De nieuw benoemde persoonlijk adviseur van minister mr Gualberto (Boy) Hernandez van Volksgezondheid mag onder geen beding een formele top-positie bekleden. Aldus de heer Amabel (Shon Ma) Schoop van de vakbond ABVO in het wekelijkse praatje via Z-86.

Hij zei niets te kunnen inbrengen tegen de benoeming van een Nederlander tot de persoonlijk adviseur van een bewindsman. Wel zal erop toe gezien worden dat die persoon geen leidinggevende functie krijgt te bekleden bijvoorbeeld op het departement van Volksgezondheid of de Capriles-kliniek waar Antillianen voorhanden zijn. Als de betrokkene soms wordt ingehuurd om hier en daar reorganisaties door te voeren, dan eist ABVO van meet af aan daarbij betrokken te worden. Dit geldt als een ernstige waarschuwing aan de minister, verklaarde de heer Schoop.

Herhaling radio forum over Papiamentu

WILLEMSTAD — Om meer luisteraars in de gelegenheid te stellen het forum over de invoering van het Papiamentu in het lager onderwijs, dat afgelopen zaterdag in het programma "Wat zeggen zij ervan" werd uitzonden, te beluisteren, is er besloten dit programma vrijdag 24 september te herhalen, om kwart over zeven s'avonds, via Radio Hoyer II. Forumleden zijn minister Jac Veeris, de heren Antoine Maduro, Frank Martinus-Arion, de dames Middelkamp-Eustatia en Ackermans-Zefrin. Met als gastvrouw Anneke van Arkel.

English Companion

BEIRUT — Amin Gemayel was sworn in as Lebanon's President yesterday and said he would work for the withdrawal of all foreign troops, and tighter relations with Arab and Democratic countries that shun terrorism. Lebanon should not be a hostage to other people's wars, he said.

BEIRUT — A contingent of 350 French paratroops was expected, first unit of a renewed multinational force of 3,100 French, American and Italian troops returning to Beirut in the wake of last week's massacre of Palestinian refugees. In Paris, French Foreign Minister Claude Cheysson said the positioning of the troops implied an Israeli withdrawal. He said the force would shoot in self-defence.

BEIRUT — A Lebanese army depôt containing 800 tons of ammunition and rockets confiscated from Palestinian guerrillas blew up in Christian East Beirut. Security sources said at least 30 people had been injured in the explosion which they said was accidental. A rocked damaged a house five km (three miles) away.

JERUSALEM — US Envoy Philip Habib was expected here on his task of negotiating a withdrawal of all foreign forces from Lebanon, as Israeli Prime Minister Menachem Begin was trying to patch up his coalition shaken by the massacre of Palestinians in Beirut. The Labour opposition has called a mass rally in Tel Aviv on Saturday to protest against his refusal to hold a full inquiry into the massacre.

BONN — Talks to form a new centre-right West German government in a bid to overthrow Socialist Chancellor Helmut Schmidt and replace him with Christian Democratic leader Helmut Kohl were held yesterday. But attention shifted to key elections in the state of Hessen on Sunday which will be the first test of public opinion after the collapse of the Socialist-Liberal coalition.

PEKING — British Prime Minister Margaret Thatcher discussed the future of Hong Kong for two hours with Chinese Premier Shao Ziyang. Mr Zhao said China must regain sovereignty over the British colony, but it would guarantee Hong Kong's prosperity and stability.

MORRIS TOWNSHIP — A fourth company has entered a tangled takeover struggle between two giant US aerospace firms blocking a bid by Martin Marietta of Maryland for Bendix Corporation of Michigan. Allied Corp., a chemicals firm, stepped in at the last minute, offering 85 dollars a share for 51 per cent of Bendix and blocking a Marietta offer of 75 dollars a share. If the Marietta bid had gone ahead, differing state law would have enabled it to set up its hown board at Bendix before Bendix could act against the Marietta board.

WASHINGTON — Striking train drivers have agreed to return to their jobs after an emergency back-to-work law has rushed through the US Congress to end a costly walk-out. The 26.000-member Brotherhood of Locomotive Engineers (BLE) agreed to end its four-day-old strike after President Reagan asigned the emergency order into law following easy legislative passage on Tuesday and yesterday.

LONDON — Militant British trade union chiefs are threatening to call a series of one-day strikes following Wednesday's walkouts and demonstrations by millions of workers. Labour leaders, who described their "day of action" in support of a pay claim by State health workers as the country's biggest industrial protest in a decade, meet to decide on their next move.

JERUSALEM — Arabs in Israel and the occupied territories staged widespread demonstrations, burning tyres and stoning Israeli cars in anger and grief over the massacre of Palestinians in Beirut refugee camps last week. In the Galilee town of Nazareth, police in riot gear used teargas and gunfire to disperse hundreds of Arabs in the most violent protests in six years. Thirty civilians were injured, some with gunshot wounds, and 25 policemen were hit by rocks, Israel radio reported.

ORANJESTAD — Aruban separatist leader Betico Croes left here on Wednesday for a surprise visit to The Netherlands, our correspondent reports. He declined to give the reason for his visit but said he hoped to be back in Aruba on Sunday. In The Hague the Antilles Realm Cabinet Minister, Mr Ronnie Casseres, said he was not aware of Mr Croes' visit to The Netherlands.

THE HAGUE — A mediator appointed by Queen Beatrix pressed on with efforts to produce a workable government to tackle the country's financial crisis and staggering unemployment problem. Dr Jos van Kemenade (Labour) is having talks with party leaders this week on financial and economic issues and NATO's controversial plan to site 48 medium-range nucleair Cruise missiles in The Netherlands, a potential breaking point with prospective coalition parties. The talks are being held against the background of a state budget presented by a caretaker government of Christian Democrats (CDA) and Democrats '66 which showed the official financing deficit will rise to 10,8 per cent of the national income next year. Planning agency forecasts are that an additional 150,000 workers will join the dole queue next year taking it to 690,000 or 13 per cent of the workforce. Efforts to forge a new coalition follows general elections on September 8 which gave Labour the initiative as the biggest single group despite an overall swing to the right.

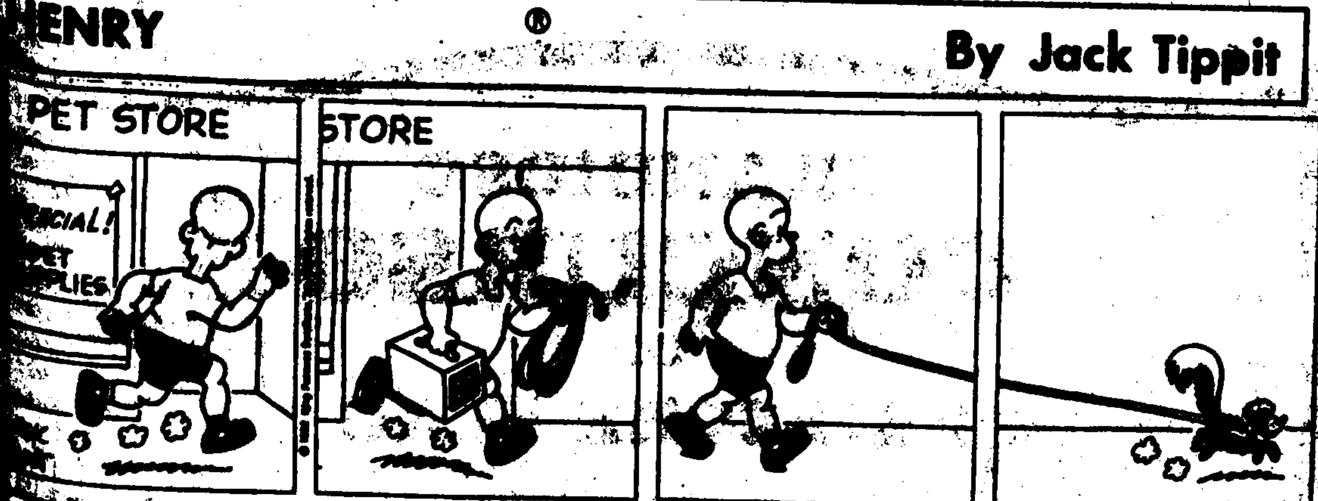
NEW YORK — Technical problems caused that we didn't receive the report of the closing of the New York stock exchange. Here is the midday report: Volatile stock prices were heading lower at midday amid investor uncertainty about the course of interest rate and the economy. The Dow, which lost 7,18 Wednesday, was off 5.06 points to 922.55 at 12.00 EDT. The price of an average New York stock exchange share was down 16 US cents. Declines led advances 900 to 401 among the 1,700 issues on the NYSE. Volumes after 2 hours was about 31,810,000 shares, down from the 57,790,000 in the same period Wednesday. Wall Street was mulling over the latest developments in the Bendix-Martin Marietta counter-takeover battle. Allied Corp. has agreed in principle to buy Bendix. Brokers said prices were fluctuating because institutions were adjusting portfolios for the fourth quarter. Prices were mixed in moderate trading of American stock exchange issues.

BEIRUT — Amin Gemayel was elected yesterday as President of Lebanon, the post his younger brother had won before being assassinated in Beirut last week. His choice was announced by the speaker of the Lebanese Parliament. Mr Gemayel, 39, is due to begin his six-year term in two days time, when the mandate of current [illegible] expires. [illegible] by parliament at a session attended by 80 deputies of whom 77 voted for Mr Gemayel, speaker Kamel Al-Assad said.

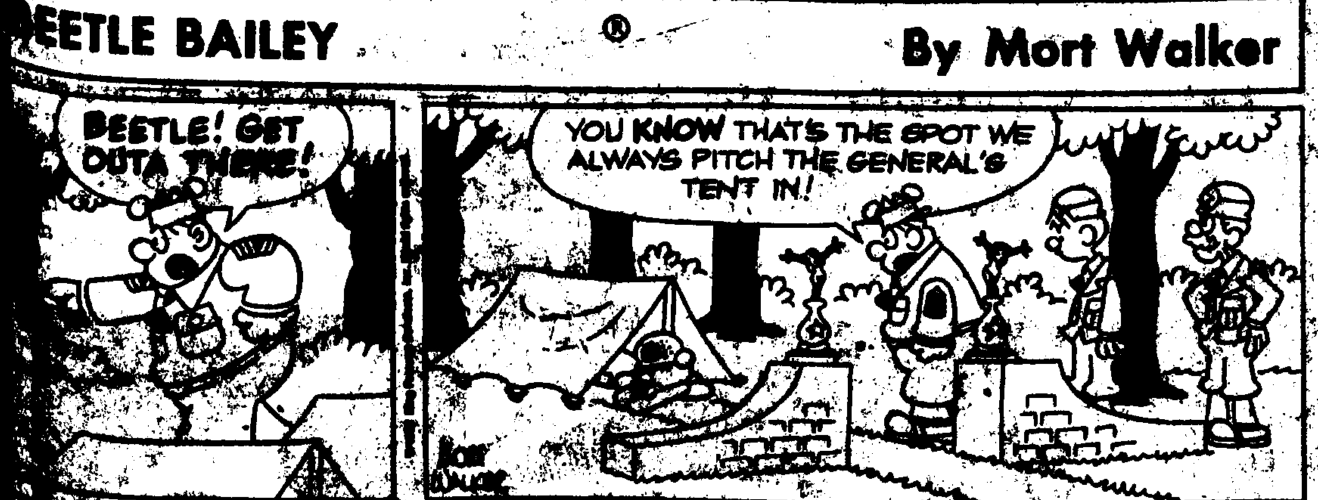
WASHINGTON — Administration officials cautiously welcomed progress in the pullout of Israeli troops from West Beirut Wednesday, but declined comment on a charge by Israeli Defense minister Ariel Sharon the US seeks his resignation. Israel radio reported that all Israeli troops would be withdrawn from West Beirut by Sunday.

WORLD IN A NUTSHEL

HENRY — By Jack Tippit

BEETLE BAILEY — By Mort Walker

Jim Henson's MUPPETS

QUINCY — By Ted Shearer

Letter to the editor

Open letter to Yad Ezrah Center

OPEN LETTER to Yad Ezrah Center in Jerusalem, Israel.

Dear Sirs; Although I am not a Jew I have always championed for the existence of Israel and I have contributed financially to the Yad Ezrah Center with the conviction that my contribution would be to the benefit of Jewish and Palestinian children in Israel.

The merciless bombing of civilians in Beirut and the massacre thereafter of defenceless Palestinian women and children by the "allies" of Israel in Beirut, supported by Israeli troops, has shocked my trust in the intentions of your country and it's institutions. As long as Israel is ruled by people like Begin and Sharon, who should be considered war-criminals in accordance with the criteria of the Nuremberg-trials, I will not support your country or it's institutions. Please remove my name from your list of contributors. I have established a foundation for the surviving victims of the massacre in Beirut and every penny I may be able to put aside for help beyond my country, will go to this foundation.

Please let the record show that I did not remain silent when the innocent were killed. It is after all only forty years ago that others committed atrocities against your people! I do remember Babi Yar even if I was not born at that time.

Yours very truly,
ERICH ZIELINSKI

Basebal results

NEW YORK — Results of Thursdays Major League baseball games:

AMERICAN LEAGUE
Texas Rangers 5 California Angels 4; Detroit Tigers 10 Baltimore Orioles 5; Chicago White Sox 12 Seattle Mariners 4.

NATIONAL LEAGUE
New York Mets 5 Chicago Cubs 4; San Francisco Giants 11 Cincinnati Reds 7; Philadelphia Phillies 2 Montreal Expos 0; Pittsburgh Pirates 5 St Louis Cardinals 3.

U.S. STOCKMARKET NEWS

Am.Tel.Tel.	56 3/4 - 1/8	I.B.M.	76 [illegible]
ASA Ltd.	40 + 1 1/4	I.T.T.	27 - [illegible]
Atl.Richf.	44 5/8 - 3/8	K.L.M.	32 1/4 - 1/2
Bally	25 unch	Merck	80 5/8 - 1/8
Burroughs	36 1/4 + 5/8	Motorola	75 - 1/2
[illegible]	67 3/4 - 1 5/8	N.C.R.	65 5/8 + [illegible]
Coca Cola	43 + 3/4	Pepsico	46 1/2 + 1/2
[illegible]	56 7/8 + 1/2	Pfizer	69 5/8 unch
Dome Mines	10 3/4 + 5/8	Royal Dutch	32 1/2 unch
Dupont	38 1/2 - 3/8	Schlumberger	36 5/8 - [illegible]
East.Kodak	85 + 1	Shell Oil	39 1/2 - 7/8
Exxon	27 3/4 unch	Syntex	46 7/8 + 3/8
Ford	26 - 3/4	Union Pac.	41 5/8 + 7/8
Genl.Dynamics	32 7/8 - 5/8	U.S. Steel	18 1/4 - 1/4
Genl.El.	77 1/8 - 1/4	West.El.	33 5/8 + 1/4
Genl.Motors	47 1/2 - 1/4	Xerox	33 1/2 + 1 1/8
Dow Jones	925,86 - 1,75	Gold	438,00 + 1,80
Six months tsy bills	9,80%	Silver	9,03 + 0,01

AMSTERDAM

A.B.N.	238,00	Philips	25,80
Akzo	26,20	Robeco	220,00
Heineken	66,70	Rolinco	215,00
Kon.Olie	89,10	Unilever	166,60

Koersen Centrale Bank

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.43	1.45	1.47
PND STERLING	2.955	3.04	3.12
NED GLD	[illegible]	54.91	55.71
BOLIVAR	40.91	41.33	42.43
ZW FRANCS	82.15	82.37	83.57
FR FRANCS	23.55	24.95	25.55
DUITSE MARK	70.43	71.15	71.95
SUR GLD	[illegible]	100.37	102.59
IT LIRE	[illegible]	1.24	1.38

AMIGOE-WEEKENDBIJLAGE

NAPA

VRIJDAG 24 SEPTEMBER 1982

Ronnie Casseres neemt afscheid van Den Haag

„EEN GOEDE RAAD voor mijn opvolger? Ja, dat hij net zo hard, bijna zou ik zeggen: net zo brutaal, moet worden als Nederlanders. Als de nieuwe gevolmachtigde minister niet tegen dat typische Nederlandse trekje kan, kan hij beter thuis blijven."

"Ach, Nederlanders vallen best mee"

Eigenlijk heeft Ronnie Casseres, de vertrekkende gevolmachtigde minister van de Antillen, het over zijn eigen ervaringen tijdens de eerste maanden van zijn ambtsperiode in Den Haag als de officiele vertegenwoordiger van de regering in Willemstad.

"Nederlanders zijn totaal anders dan Antillianen. Zo direct, recht voor z'n raap. In vergaderingen zijn ze hard, bijna op het beledigende af. Wij, Antillianen, zijn veel verhullender. We verschuilen ons vaak achter mooie zinnen en zo. Wij zijn ook emotioneler, minder cynisch. Antillianen tonen zich vaak gekwetst over de Nederlandse directheid".

"Op recepties in Den Haag moet je gewoon bij groepjes mensen gaan staan, je 'opdringen'. Niemand komt op het idee je er bij te halen. Maar ook niemand vindt het vreemd als je je opeens in een gesprek mengt".

ONGEPAST

"Die Nederlandse humor is merkwaardig hoor. Na een grapje lachen wij meestal maar wat. Maar in Nederland word je geacht onmiddellijk, desnoods wat grof, lik op stuk te geven. Dat wordt kennelijk gewaardeerd. Kijk, dat van-je-afbijten, dat hebben we op de Antillen toch niet zo. Dat is, naar onze maatstaven, ongepast".

"Tja, wie met Nederlanders omgaat, moet ze leren kennen, ze begrijpen, aan ze wennen. Ach, en dan vallen ze best mee".

—Wat is, wat doet een gevolmachtigde minister van de Antillen precies?

"Hij is de officiele vertegenwoordiger van de Antilliaanse regering in Den Haag", zegt Casseres. "Sinds 1954 vormen Nederland en de Antillen — aanvankelijk ook Suriname — het Koninkrijk der Nederlanden. Dat wordt geregeerd door de Koninkrijksregering in Den Haag. In de praktijk is dat het Nederlandse kabinet, aangevuld met de Antilliaanse gevolmachtigde minister".

"Die vergaderingen van de Rijksministerraad stellen in de regel weinig voor", meent Casseres. "Het gaat mij allemaal wat te makkelijk af. Het sluiten van verdragen, het opstellen van instructies voor delegaties naar internationale conferenties. Bijna altijd hamerstukken, nauwelijks discussie. Het is ambtelijk altijd zo goed voorbereid dat zo'n vergadering bijna symbolisch is. Nee, dat was niet het meest interessante deel van mijn werk".

"Natuurlijk zijn er ook wel eens uitvoerige, belangrijke vergaderingen van de Koninkrijksministerraad. Bijvoorbeeld toen wij een geschil hadden met minister Den Uyl over de opdracht aan de Commissie van Zeven. Of ook de onafhankelijkheid van Curaçao en de kleinere eilanden aan de orde moest komen in die commissie. Ja, dat was een pittige discussie. Ook herinner ik mij de vergadering na de staatsgreep in Suriname. Toen werd met grote belangstelling de Antilliaanse opstelling afgewacht. Dat was wel leuk, ja".

"Maar het reilen en zeilen van het Antillenhuis, mijn kantoor, heeft me veel meer tijd gekost. Dat heeft zich in de loop der jaren ontpopt tot een soort ambassade van de Antillen in Den Haag. We zijn een toeverlaat voor Antillianen in Nederland, we bemiddelen bij de uitzending van Nederlanders naar de Antillen, we proberen bedrijven aan te trekken, het toerisme te bevorderen. Eigenlijk is het Antillenhuis de draaischijf tussen Nederland en de Antillen geworden".

"Ook bij de ontwikkelingshulp speelt het Antillenhuis meer dan onder mijn voorgangers, een belangrijke rol. Vroeger waren we niet meer dan een soort brievenbus tussen Nederland en de Antillen. Maar ik vond dat we actiever moesten optreden. Meér overleggen met de Nederlandse autoriteiten over moeilijkheden, meér bemiddelen. Dat loopt goed, dacht ik zo".

CONCURRENT

"Natuurlijk is de gevolmachtigde minister ook het oog en oor van de Antilliaanse regering in Den Haag. Alles wat in politieke kringen over ons gezegd of gedacht wordt, speel ik door naar mijn minister-president Don Martina. Met dit soort informatie kan hij zijn voordeel doen".

"Weet je wat ook heel belangrijk is voor een gevolmachtigde minister? Het onderhouden van contacten met Haagse ambassadeurs van landen bij ons in de buurt, zoals Venezuela, Cuba, Brazilie, Chili. Ik heb daar veel werk van gemaakt en goede vrienden aan over gehouden. Voor de toekomst van de Antillen is dat van groot belang".

—Het Antillenhuis heeft er onder het bewind van Ronnie Casseres een concurrent bij gekregen: het Arubahuis.

"Jammer, dat het zo gelopen is. Kijk, ik vind het helemaal niet erg als een eiland ergens een eigen kantoor opent om het toerisme te bevorderen, bedrijven aan te trekken, voorlichting te geven en dat soort dingen meer. Het Antillenhuis doet dat voor alle eilanden. Waarom? Omdat er niets was. Als Aruba meent het zelf te moeten doen, mij best. Wat slechts weinigen weten, is dat Curaçao al jaren een kantoor in Den Haag heeft: het bureau van Jules de Palm voor de opvang en begeleiding van Curaçaose studenten in Nederland. Het is prima, vind ik, als eilandsbesturen zoiets doen".

DE ANTILLIAANSE regering in Willemstad telt één 'onbekende minister'. Hij woont en werkt in Nederland. Het is R. A. ('Ronnie') Casseres, de gevolmachtigde minister van de Antillen in Den Haag.

De gevolmachtigde minister vertegenwoordigt de zes eilanden in de Koninkrijksregering. Hij behartigt de Antilliaanse belangen in Nederland. Na een ambtsperiode van bijna drie jaar verlaat Ronnie Casseres Den Haag. Met ingang van 1 oktober wordt hij gezaghebber van Curaçao.

„Nee, strikt genomen is het geen promotie: van koninkrijksminister word ik een soort burgemeester. Of het financieel een vooruitgang is, betwijfel ik ook. Maar ik ben toch wel blij terug te kunnen naar Curaçao. Als gezaghebber kan ik echt iets voor mijn eiland doen."

De correspondent van de Amigoe in Den Haag, Jan Schinkelshoek, had een uitvoerig gesprek met een scheidende gevolmachtide minister en een toekomstige gezaghebber.

(door Jan Schinkelshoek)

—Maar waarom dan al die problemen over het Arubahuis?

"Wat niet kan, is dat het Arubahuis zich als gelijkwaardig aan het Antillenhuis beschouwt. Daar verzet ik me tegen. De Antillen zijn nog altijd een eenheid, Aruba maakt er nog altijd deel van uit. Dus vertegenwoordigt de gevolmachtigde minister ook Aruba in de Koninkrijksregering. Het Arubahuis is kennelijk een voorschotje op de Arubaanse onafhankelijkheid. Nou, die pretentie erkennen wij niet".

—Daarom was Casseres demonstratief afwezig bij de opening van het Arubahuis?

"Ja, een uitdrukkelijke instructie van de Antilliaanse regering".

ROER

"Maar het is beslist niet zo dat de onderlinge verhoudingen slecht zijn. Ik maakt echt geen ruzie met het Arubahuis. Een voorbeeldje. Koningin Beatrix biedt mij bij mijn vertrek uit Den Haag een afscheidslunch aan. Ik mag tien Antillianen meebrengen. Dat groepje heb ik zo samengesteld, dat alle eilanden vertegenwoordigd zijn. Ook mensen van het Arubaanse overheidskantoor heb ik uitgenodigd".

Met 'gemengde gevoelens' verlaat minister Casseres eind september Den Haag. "Aan de ene kant ben ik blij iets voor Curaçao, mijn geboorte-eiland, te kunnen doen. Als gezaghebber sta je toch zo'n beetje aan het roer van het eiland. Je bent voorzitter van het Bestuurscollege, voorzitter van de Eilandsraad, hoofd van de politie. Je kunt actief bezig zijn — veel meer dan als gevolmachtigde minister — bij het aanpakken van de grote moeilijkheden waar Curaçao mee te kampen heeft, de staatkundige problemen, de sociaal-economische zorgen, de groeiende criminaliteit. Ik vind dat een uitdaging".

"Maar aan de andere kant: jammer dat ik nu al uit Den Haag weg moet. Eigenlijk was ik nog maar net goed ingewerkt. Ik kende nu de mensen, wist de juiste kanalen te vinden. Het kost echt een hele tijd om wegwijs te worden in Den Haag. Nu zou ik goede dingen voor de Antillen kunnen doen. Tja, en op dat punt breek je af. Dat is toch wel zonde".

"Toch ben ik blij als nieuwe gezaghebber van Curaçao uitgekozen te zijn. Ik ben ijdel genoeg dat een erkenning te vinden".

VERRASSING

"Je zult het wel niet geloven: het kwam als een complete verrassing voor me. Er deden al langere tijd namen de ronde, ook de mijne. Maar tot half juli ben ik nooit benaderd, officieel noch officieus. 't Is echt nog niet zo lang geleden dat Don me belde: Ronnie, je moet gezaghebber worden, Curaçao heeft je nodig".

—Maar het is een partijpolitieke benoeming: Don Martina heeft het doorgedrukt, tot woede van de DP.

"Ik vind het verschrikkelijk dat het zo heeft moeten lopen. Tijdens mijn bezoek aan de Antillen, tegelijk met minister De Koning, zeiden veel mensen tegen me: Ronnie, we vinden je een goede keus, maar het is jammer dat je benoeming zo gegaan is. Ook doorgewinterde DP'ers bezwoeren me dat mijn persoon absoluut niet in het geding was. Sommigen verzekerden me zelfs: als Don het anders aangepakt had, waren wij waarschijnlijk ook wel met jou akkoord gegaan".

"Maar met Metry ging het niet langer. Het was een probleem geworden. Don was daardoor gedwongen af te wijken van zijn eerdere belofte dat pas het nieuwe kabinet zou beslissen over de benoeming van een nieuwe gezaghebber".

"Nee, ik heb echt niet het gevoel dat mijn persoon omstreden is op Curaçao. Wel zal ik — meer dan als er geen gedoe rond mijn benoeming zou zijn geweest — mijn onpartijdigheid moeten bewijzen. Dat wordt op eieren lopen. Maar het is niet anders. Ik zal laten zien dat ik niet de vooruitgeschoven post van de MAN of Don Martina ben".

—Zegt Ronnie Casseres zijn lidmaatschap van de MAN op?

"Ja: ik denk het wel".

RELATIVEREN

"Als ik terug kijk op die drie jaar", zegt minister Casseres, "dan is mijn Haagse periode toch wel een hele boeiende fase in mijn leven geweest. Ik heb enorm geleerd. Ik heb ook kunnen relativeren, een onderscheid leren maken tussen belangrijke en minder belangrijke zaken. Ja, er is een groot verschil tussen Den Haag en Willemstad: op een eiland is je kijk toch altijd was beperkter".

"Ik denk dat ik een tamelijk agressieve gevolmachtigde minister was. Verschillende keren heb ik mijn nek uitgestoken. Maar — dat is toch wel opmerkelijk — ik ben niet gekleineerd. Misschien dachten ze wel eens: wat is dat voor een snuiter? Toch ben ik geaccepteerd".

"De samenwerking met Willemstad is altijd uitstekend geweest. Je zit natuurlijk duizenden kilometers weg, maar ik geloof niet dat er een afstand is gegroeid. Samen met de Antilliaanse regering — vooral Don Martina — heb ik heel wat bereikt voor de Antillen, denk ik".

"Het hoogtepunt van mijn ambtsperiode? Dat was ongetwijfeld de overwinning van de Antilliaanse regering op minister Den Uyl, dit voorjaar. Toen slaagden wij er uiteindelijk in de onafhankelijkheid van Curaçao en de kleinere eilanden van de agenda van de Commissie van Zeven af te krijgen. Ik heb daar m'n steentje wel aan bijgedragen".

—Wat zou Casseres, achteraf gezien, anders of beter hebben gedaan als gevolmachtigde minister?

"Mijn bijdrage aan de voorbereiding van de eerste Ronde Tafel Conferentie, februari '81 in Den Haag, had misschien wel wat actiever gekund. Achteraf gezien, had ik de regering in Willemstad, geloof ik, beter kunnen informeren over het Nederlandse denken over de Antillen. Dan was die RTC misschien succesvoller verlopen".

—Wat heeft hij naar zijn gevoel laten liggen?

"Eén van de zaken die verbeterd moet worden, is het contact met Nederlandse politici, Kamerleden vooral. Daar ben ik niet altijd voldoende aan toegekomen. Voor Willemstad is van groot belang te weten welke kant Nederland op wil. Of het nou om de staatkundige toekomst gaat of de ontwikkelingshulp".

"Ook had ik graag contacten opgebouwd met de Nederlandse gemeentebesturen, waar grote groepen Antillianen zitten. Zoals Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht. Helaas, daar ben ik in die drie jaar niet aan toegekomen. Een mooie taak voor mijn opvolger".

KERNWAPENS

—Minister Casseres heeft drie jaar lang de Nederlandse politiek van dichtbij meegemaakt. Wat vond hij er van?

"Toen ik eind '79 hoorde dat ik gevolmachtigde minister in Den Haag zou worden, heb ik mij in de Nederlandse politiek verdiept. Kocht wat boekjes, las tijdschriften. Ik was diep onder de indruk van de zakelijkheid van de Nederlandse politiek. Alles werd beargumenteerd. Er waren fundamentele visies in het geding, een socialistische, een christen-democratische en een liberale".

"Tsjonge, jonge, dacht ik. Wat een verschil met de Antillen. Bij ons gaat politiek vooral over mannetjes, prestige-kwesties en persoonlijke conflicten zijn aan de orde van de dag".

"Maar wat bleek? Ook in Nederland spelen personen een belangrijke rol. Vorige week zei minister De Koning voor de tv: het gaat bij de verkiezingen om Den Uyl of Van Agt. Niet om de werkloosheid, de kernwapens. Nee, om mannetjes. Dat vond ik typerend. Ja, dat is me tegengevallen".

—Dorpspolitiek in Den Haag?

"Als ik eerlijk ben: ja, toch wel. Het verschil met ons is niet zo groot".

—Heeft minister Casseres veel gemerkt van conflicten in het Nederlandse kabinet?

"Verschillende keren vergaderde de Rijksministerraad vlak vóór een spannende bijeenkomst van het Nederlandse kabinet. Dan voelde je de span-

(Vervolg op pag 6, kol 1)

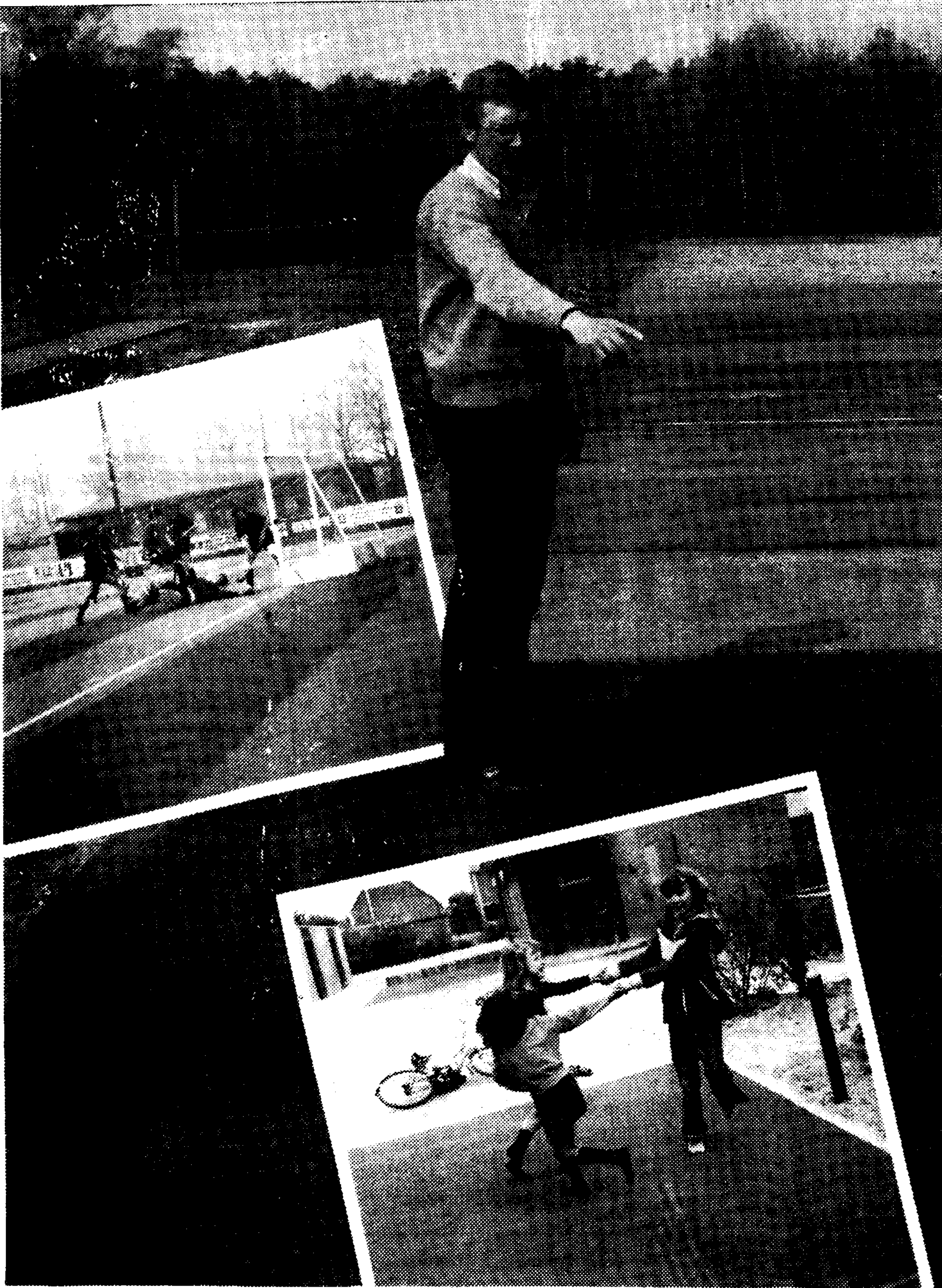
Kunstgras voor sport en recreatie

DE OLYMPISCHE SPELEN van 1976 in Canada maakten dat kunstgras opeens overal ter wereld bekend werd. Men gebruikte het toen voor het eerst bij hockey. Sindsdien is kunstgras in de hockeysport enorm populair geworden. Dat kunstgras zo snel op Olympisch niveau belandde, kwam eigenlijk door een samenloop van omstandigheden. De Internationale Hockey Federatie (IHF) werd in Montreal namelijk geconfronteerd met de matige vorderingen bij de aanleg van de diverse sportvelden. Het zag ernaar uit, dat men niet op tijd over goede natuurgrasvelden zou kunnen beschikken. De IHF stond voor de keus: spelen of niet spelen. Niet spelen was onaanvaardbaar. Daarom koos de IHF het zekere voor het onzekere: spelen op kunstgras, dat toen niet op de markt was.

DE DISCUSSIE over kunstgras is op Curaçao niet vreemd. Bij gebrek aan de geschikte omstandigheden voor natuur-gas, wordt de aanleg van een sportveld met kunstgras aantrekkelijk. Dat is wel even wat anders dan de keiharde rotsgrond waarop normaliter gesport wordt.

In het blad „Shell Venster" schreef Gerard Meyer recentelijk bijgaand exposee over dit fenomeen.

Tijd om zich rekenschap te geven van deze vèrstrekkende uitspraak was er niet. In de praktijk behoort zo'n beslissing gevolgd te worden door een programma van sporttechnische eisen waaraan kunstgras moet voldoen. Dat is echter pas later gekomen. In Nederland zijn die eisen inmiddels door de Koninklijke Hockey Bond en de afdeling Sportaccommodaties van de Nederlandse Sport Federatie vastgelegd. Ook polypropeen van Shell Chemie vind toepassing in kunstgras dat door B.V. Descol Kunststof Chemie en Tapijtfabriek H. Desseaux N.V. (Desso) in Nederland op de markt wordt gebracht. Zij maken daarbij gebruik van de garens die TtC Polyolefins B.V. te Nijverdal, een werkmaatschappij van Nijverdal-Ten Cate, uit polypropeen vervaardigt. TtC Polyolefins exporteert deze ook naar landen in Europa en naar Noord-Afrika. In Afrika en het Midden-Oosten is de belangstelling bijzonder groot omdat het natuurgras in deze gebieden zo slecht groeit.

..... ir F. Versteeg, hoofd van het laboratorium van de afdeling sportaccommodaties van de Nederlandse Sport Federatie (NSF) op Papendal bij Arnhem in Nederland, staat bij het proefveld. Behalve voor de sport, zijn deze kunstgrasmatten ook uitermate geschikt voor recreatieve doeleinden, bijvoorbeeld voor een kinderspeelplaats (zie bijgaande foto's).

ALTIJD BESPEELBAAR

Ook in andere sporten zoals tennis, handbal en voetbal komt het kunstgras steeds meer in gebruik. Het biedt dan ook vele voordelen boven natuurgras. Het belangrijkste is wel dat kunstgras vrijwel altijd bespeelbaar is. Weer of geen weer en op elk uur van de dag of avond (wanneer er tenminste verlichting is). Natuurgras laat zo'n intensieve bespelen niet toe, omdat het zoveel onderhoud vraagt. Kunstgras geeft daarom het beste rendement. Het clubleven floreert op en rondom de kunstgrasmat. Er zijn geen afgelastingen meer en geen moddervelden. Alle teams kunnen geregeld oefenen en iedereen kan intensiever sporten. En dat is ten slotte de bedoeling.

Op kunstgras zijn vaak ook betere prestaties mogelijk. Hockey op kunstgras gaat ongeveer driemaal sneller dan op natuurgras. Starten, lopen en keren, alle bewegingen gaan vlugger en soepeler. Het plezier in het spel neemt toe omdat een betere balcontrole mogelijk is door het vlakke veld. Er worden ook minder overtredingen begaan op kunstgras, waardoor de netto-speeltijd toeneemt. Een aantrekkelijk aspect voor sportbeoefenaars en toeschouwers.

Allemaal pluspunten dus die van kunstgras voor hockey en andere sporten een gewild artikel maken. Vrijwel alle hockeyclubs in de hoofdklasse hebben een kunstgrasveld.

SHELL-POLYPROPEEN

De ideale kunststof voor kunstgras is polypropeen. Vezels van polypropeen hebben een grote slijtvastheid, een gering gewicht dank zij het laag soortelijk gewicht van 0.9, ze zijn bestand tegen chemicaliën en vlekken, tegen mos, schimmels en insekten. Ze nemen geen vocht op, rotten en krimpen niet.

Dit zijn dan ook precies de redenen waarom polypropeenvezels al zo lang toepassing vinden in tapijten en in technische weefsels zoals die in waterstaatswerken worden toegepast. Kunstgras is eigenlijk een getuft tapijt dat bestaat uit 'grasprieten' van een bepaalde lengten, die bevestigd zijn op een tapijtrug van geweven polypropeendoek.

„RECEPT"

Een op zijn gebied zeer grote fabrikant van vezels en weefsels uit polypropeen is TtC Polyolefins B.V. Ze is al vele jaren een goede relatie van Shell Nederland Chemie B.V. en levert voor kunstgras een speciale vezel aan twee tapijtfabrieken, namelijk aan Desso te Oss en Forbo te Soest. Die maken er, ieder volgens „eigen" recept, een kunstgrastapijt van. Dit „recept" is het resultaat van de inbreng van een aantal partijen: de grondstoffenleverancier, de vezelfabrikant, de tapijtfabriek en degene die het kunstgras op de markt brengt en de wereld van sport en recreatie goed kent. Desso in Oss doet dit zelf. B.V. Descol Kunststof Chemie te Deventer, bekend om haar kunststofvloeren voor de zaalsporten, is de ander. Voor het aanleggen van het kunstgras voor sportvelden en schoolsportterreinen, hebben beide een samenwerkingsverband met een aannemingsbedrijf. Dat is Heijmans voor Desso en HWZ-sport voor Descol.

RECREATIE

Desso en B.V.H.J. Peters in Deventer brengen ook kunstgras in de handel voor toepassing in de recreatieve sfeer. Daar gelden niet zulke strenge eisen als voor de sport. Kunstgras komt hier op plaatsen waar gewoonlijk geen gras groeit. In het buitenland wordt al veel en in Nederland steeds meer kunstgras gebruikt voor balkons, terrassen, beurzen, caravans, bij zwembaden en zelfs in etalages en showrooms. Het is aardig om te zien en prettig om op te lopen zoals het een tapijt betaamt. Een tapijt, dat overigens dezelfde voordelen kent die polypropeen in kunst gras kenmerken. Je hebt er dan ook geen omkijken naar.

DESCOL EN DESSO

Hoewel allebei leveranciers van kunstgras op basis van Shell-polypropeen, hebben Descol en Desso, zoals gezegd, ieder een eigen „recept" voor het kunstgras. Het produkt is hetzelfde, maar er zijn onderling verschillen. Van Descol is het veld op het sportcomplex De Zanderij te Hillegom. Er wordt op gehandbald, maar er is ook voetbaltraining op. De heer P. M. Haslinghuis van Descol zegt ervan: „Dit is ons nieuwste kunststoftapijt, dat wij onder de naam Casolon hebben geïntroduceerd. Het is een compleet systeem, dat bestaat uit een combinatie van een kunstgras en een vulling van speciaal geselecteerd zand. Het bijzondere van dit kunstgras is dat het niet op de ondergrond behoeft te worden verlijmd of gespannen. Daarom is het niet meer noodzakelijk een harde onderbouw van asfaltbeton of asfalt als „drager" toe te passen. Met een half-verharde ondergrond, zoals zand/lava-composities, kunenen wij, wat het spelbeeld betreft, in combinatie met het met speciaal zand ingestrooide kunstgras, het natuurgras zeer dicht benaderen."

Bij Desso in Oss spraken wij met de heren J. van der Schaft van Desso en M. Knapper, bestuurslid van de hockeyclub Rapidity en de heer T. W. H. Stroot van TtC Polyolefins.

Sedert oktober 1981 geeft ook de hockeyclub Rapidity te Oss de beschikking over een kunstgrasveld, geleverd door Desso. Dit is het type veld dat bij alle hockeyclubs in gebruik is. Met dit verschil, dat de grasmat een rechtopstaande pool heeft van circa 11 mm.

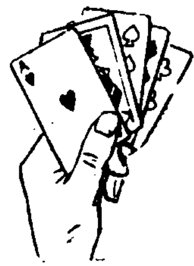
De heer Kapper zegt: „Rapidity is erg blij met dit veld. Naast onbeperkte speelfraquentie en ruime trainingsfaciliteiten, kunnen wij onze jeugd nu optimaal begeleiden in de opbouw van haar techniek. De seniorenteams beleven er veel plezier aan, evens clubs in de regio waaraan wij het veld verhuren." De heer Stroot voegt hieraan toe: „TtC Polyolefuis is erin geslaagd de kleur van het Rapidity-veld zo natuurgetrouw mogelijk te maken. Deze kleurstelling is nu standaard voor alle sportvelden. Er heeft zich, na jarenlange inspanning onzerzijds, het laatste halfjaar een grote vraag ontwikkeld naar Thiolon-garen, dat wij speciaal ontwikkeld hebben voor kunstgras. UV-stabiliteit (de bestendigheid tegen de ultraviolette straling van de zon) en kleurechtheid zijn twee eigenschappen die bij de ontwikkeling centraal hebben gestaan. Onze afnemers kunnen hierop gerust zijn."

De heer Van der Schaft gaat in op het nieuwste produkt van Desso, het kunstsstofgrasveld, dat in goede samenwerking met de Nederlandse Sport Federatie (NSF) tot stand is gekomen. Dit nieuwe veld, met de naam Sportilon, wordt ingestrooid met een speciaal soort zand waardoor de sporttechnische kwaliteiten zoals demping en veerkracht verbeterd worden. Het veld wordt dan niet meer als „hard" ervaren. Dit zandkunststofveld, zoals de NSF het noemt, is een goede toekomst beschoren.

Het zand-kunststofveld is mede ontwikkeld door de afdeling Sportaccommodaties van de Nederlandse Sport Federatie (NSF) die gevestigd is op het uitgestrekte landgoed Papendal bij Arnhem. Het hoofd van het Laboratorium is ir F. Versteeg, die de taak van de afdeling omschrijft met: „Wij helpen mee aan het totstandkomen van sportvoorzieningen zowel binnen als buiten en zien erop toe, dat ze een goede kwaliteit hebben."

De NSF is het overkoepelend orgaan van (in 1981) 89 nationale sportorganisaties die samen zo'n 29.500 sportverenigingen vertegenwoordigen met in totaal bijna 4,5 miljoen leden. Het doel van de NSF is te bevorderen, dat zoveel mogelijk Nederlanders aan sport doen. Om dit doel te bereiken, doet de NSF aan beleidsontwikkeling, dienstverlening, coördinatie en overleg. De afdeling Sportaccommodaties heeft zo'n dienstverlenende functie.

„Het zand-kunststofconcept op een asfalt-onderbouw werd in eerste instantie onderzocht op zijn geschiktheid voor tennis", vertelt hij. „Wij vonden dit concept sporttechnisch zo aantrekkelijk, dat wij het graag multifunctioneel wilden maken, dat wil zeggen: toepasbaar voor andere sporten. In ons proeflaboratorium, waar wij zoals gebruikelijk zeer vele materialen onderzoeken, hebben wij voor dit systeem een betere ondergrond ontwikkeld door lavakorrels toe te passen. Het zand-kunststofveld heeft een goed dempend vermogen en komt het natuurgras zeer nabij." Want voor de Koninklijke Nederlandse Hockey Bond en de Internationale Hockey Bond en de Internationale Hockey Federatie is sporttechnisch gezien een veld met een zeer goede natuurgrasmat toch het meest ideale. Iedereen kan het ermee eens zijn, dat het jammer is als natuurgras plaats moet maken voor kunstgras. Maar in de sport heeft kunstgras de toekomst.

Bridge

Verzorgd door H. Dorsman

MIJN PARTNER OPENDE met 2 Ruiten...... en ik moest daarna diep nadenken. Het is de laatste jaren niet meer gebruikelijk RUITEN te bieden en ook te hebben. Met alle moderne biedsystemen zijn de lage kleurtjes in een hoekje geraakt. In ieder geval herinnerde ik me tijdig met mijn pas-uit Holland overgewaaide partner afgesproken te hebben dat alle 2 biedingen sterk waren en echt. Zijn hand bleek te zijn:

Sch. A J 2
Ha. —
Ru. A J 9 5 4 2
Kl. A K 9 3

en dus met 2 Ruiten een goed beeld aangevend. Mijn antwoord was 2 Harten waarna partner 3 klaveren bood. Ik besloot met 3 Sa en het hele spel zag er als volgt uit

	Sch. A J 2 Ha. — Ru. A J 9 5 4 2 Kl. A K 9 3	
Sch. Q 2 Ha. J 9 6 4 3 Ru. K Q 6 Kl. 10 6 2		Sch. 10 8 6 3 Ha. A K 5 Ru. 10 8 3 Kl. Q 7 5
	Sch. K 9 7 4 Ha. Q 10 8 7 2 Ru. 7 Kl. J 8 4	

West kwam uit met Harten 4 waarna Oost driemaal harten speelde, de derde werd door mij met de vrouw genomen. Ik nam de geslaagde snit met schoppen boer en speelde nu een kleine klaveren naar de hand. Deze werd door Oost met de vrouw genomen en dit was tevens de laatste slag voor Oost/west, want Oost had een moeilijke terugkomst. Hij speelde na lang denken schoppen via West zijn vrouw naar Noords Aas, waardoor automatisch de plaats van schoppen 10 bekend werd. De hele situatie was nu:

	Sch. 2 Ha. — Ru. A J 9 Kl. A K 9	
Sch. — Ha. J 9 Ru. K Q 6 Kl. 10 6		Sch. 10 8 Ha. — Ru. 10 8 3 Kl. 7 5
	Sch. K 9 Ha. 10 8 Ru. 7 Kl. J 8	

Ik speelde eerst driemaal klaveren en sneed toen schoppen 10 eruit. Op de derde klaveren had West al ruiten zes moeten lozen, op schoppen 9 de harten 9, maar toen daarna schoppen Koning kwam zat hij in een harten ruiten dwang. Hij ontdeed zich van harten boer, maar zijn harten tien werd toen weer hoog.

De enige terugkomst van Oost nadat hij met klaveren vrouw aan slag was, zou een ruiten moeten zijn, doch is op dat moment erg moeilijk te vinden, vooral omdat daar nog de Aas-boer negen combinatie ligt.

PEON

Entrega nr 75

Pa Omalio Merien

DESPWES KU NOS a kaba di analisá e promé posibilidat di defensa, kwal ta kóre bai, nos ta bai wak awe é di dos posibel manera pa bo defendé ora e DAMA kombiná ku AFIL pa ataká é PEON di Fila g ku é REY enroká.

Esaki ta manera ya nos a mira den varios okashon kaba: trésé un piesa aserka pa yuda defendé esun ku ta ataká.

E piesa ku ta bou di atake ta e PEON di g2 of esun di g7, i e ta defendé dor dje REY unikamente, loke no ta sufisiyente.

Kwal piesa nos por trese aserka??

Si bo repasá ENTREGA nr.65 anto lo bo mira ku nos por kuminsá ekskluwi e REY mes, ya komo e ta serka kaba, i tambe un PEON enbista ku su posibilidat di move ta strobé di bai yuda.

Aki tambe ta resta tur e otro piesanan esta, DAMA, TORE, ALFIL i KABAI ku si por sali bin duna un man den defensa dje PEON di FILA g.

Ban wak é KABAI promé !

Si ta BLANKU ta atakando e PEON di g7 anto un KABAI Pretu por bini aserka na dos hòki pa yuda, kwal ta: 1.é hoki e8; 2.é hòki e6; Na tur e dos hòkinan aki é KABAI ta duna e PEON di g7 un defensa ekstra, di manera ku e atake di háké-maté ta wordu pará. Pakiko? Wel si nos tuma por ehempel e hòki e8 pa é KABAI para, é PEON di g7 tin awor é defensa dje REY, ku é tabattin kaba, huntu ke defensa dje KABAI ku ta bira dos defensa.

Si e DAMA kere ku é por kome é PEON di g7 awor pa duna háké-máté, é ta sali kiboká pasobra e KABAI ta kome bèk ! ! Despwes djey nada no por pasa e REY mas, ya ku si é ALFIL kome e KABAI awor é REY ta kome é ALFIL pa kaba e kuenta. Esaki ta posibel komo ku é ALFIL no tin ningun piesa mas ku ta sostené !

Blanku a pèrdé su DAMA i su ALFIL kontra un PEON i un KABAI loke ta un desventaha grandi pa BLANKU, fwera ku su atake di háké-máté a para kaba na naña. Ripará bon ku tur esaki tabata posibel, solamente pasobra PRETU a trese un KABAI aserka pa defendé PEON di g7 pa di dos biaha !

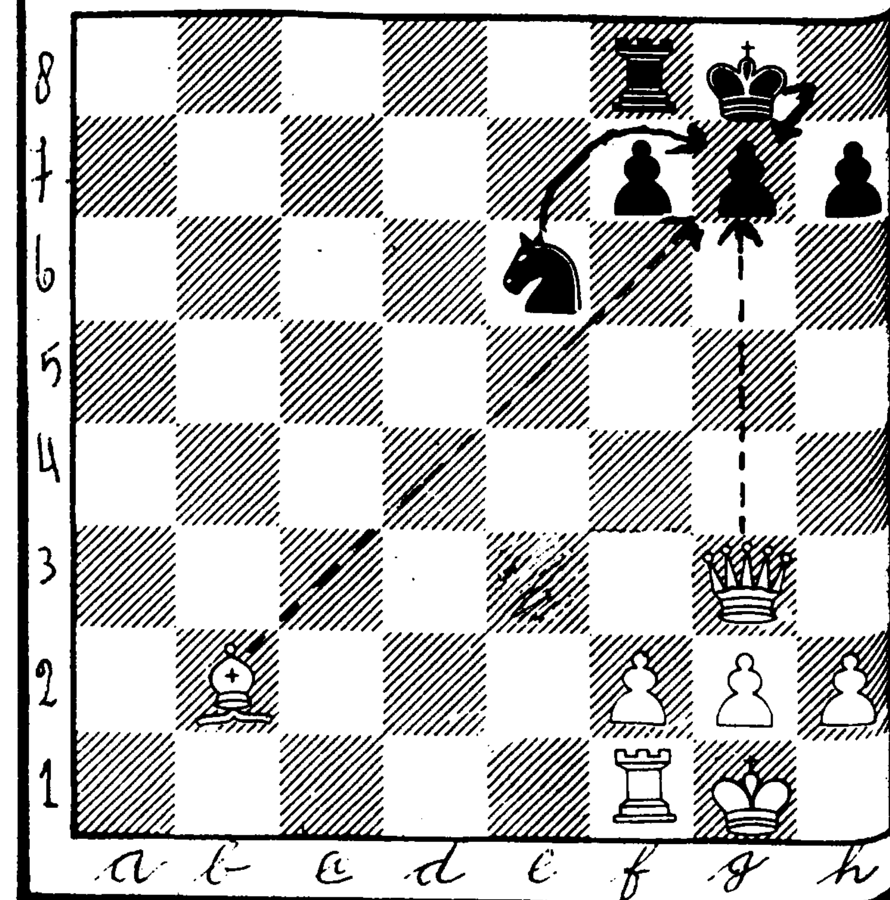
No ta ripiti ku ora un piesa ta DOS BIAHA ATAKA i bo logra defendé e piesa aki DOS BIAHA TAMBE, esun ku ta ataká no por gana é piesa mas !

Pwes é KABAI na e8 ta un movida ku tá stop é atake dje DAMA ku ALFIL.

Ademas di e8 tin tambe é hoki e6 for di kwal é KABAI ta hasi mesun trabou ku nos a deskribí ariba. NO TIN NINGUN DIFERENSHA KWAL DJE DOS HOKINAN AKI BO SKOHE !

Pero no ta tur ora bo por skohe na kwal dje hòkinan aki bo ta bai, pasobra esaki ta dependé kompletamente for di kwal hòki e KABAI ta sali. Si é KABAI ta pará na c7 só tin é posibilidat di skohe entre bai na e6 of e8. Den tur otro posishon ta resultá ku no tin chéns pa skohe, sino ta un posiblilidat so tin. Si é KABAI ta pará na d6 por ehempel, anto ta e8 so é por bai. Un otro ehempel: si é KABAI ta pará na d8 anto ta na e6 é tin di bai. Pwes é posishon dje KABAI ta determiná na kwal hòki é ta bai pa defendé é PEON di g7, kwal lo kibra é atake di háké-máté direktamente.

Den e diagrama aki bou nos ta weta é defensa dje KABAI na e6.

Amiguitonan konta

Koordinashon: Pòpi Muzo

KON A BAI ku e siman? Dushi? Awe mi tabatin un kòmbersashon ku un hende ku kisas bo no konose su kara pero bo konose su nòmber i algu di su trabounan. Ta señora Corrie van Heyningen. Señora Corrie ta masha konosí serka nos muchanan ku su programa: Hier zijn wij — wie ben jij? Un programa ku por sierto tabatin un akogida grandi serka bosonan tur! Te ainda tin mucha ta bisa mi kon nan tabata gusta e programa ei kuantu ta duelnan ku el a stòp. Lesa e entrevista pa bo tende kiko e señora aki tin di bisa boso!!

Nos mes ta traha

AWE NOS TA BAN traha un puf pa bo kas di popchi. Bo mester di kueru di fura stul òf kwalkier otro pida lapi di kueru. Tambe bo mester di kordon di kueru. Bo ta kòrta dos rònchi di grandura di e tapa di un bleki di "koolaid". Tambe bo ta kòrta un lapi 40 cm largu ku un hanchura di mas o menos 4 dede di hende grandi: Bora 34 buraku den e ronchinan na un distansha di 1 cm leu for di otro. Pega e bòm na e kantu, despues pega e parti ariba na e kantu ku bo kordon di kueru. Despues bo ta yena e puf ku lapi òf pida pida fom. Anto awor bo ta sera e banda i bo puf ta kla.

Soeki en Soeko

(door Nel Basilio)

SOEKIE SUIKERDIEFJE zat in een grote boom en had verdriet. En waarom dan wel? Omdat Soeko Suikerdiefje met haar wilde trouwen. Nu vráág ik je! "Ik begrijp het niet", zei Geeltje Suikerdiefje, haar beste vriendin. "Als Soeko mij zou vragen met hem te trouwen, zou ik juist heel blij zijn. Ai, Soeko is het mooiste suikerdiefje van de hele mondi". "Ja ja", knikte Soekie, "Dat vind ik ook. En hij is zo lief. Ach, kon ik toch maar met hem trouwen!" Nu snapte Geeltje er helemáál niets meer van. "Maar je kúnt toch met hem trouwen. Hij heeft je toch gevraagd?" zei ze stomverbaasd. "Ja ja, maar het gaat niet", antwoordde Soekie. Maar waarom het niet ging, dat wilde ze niet zeggen. Daar schaamde ze zich voor.

DIEP IN GEDACHTEN vloog Geeltje naar haar eigen struik in de tuin van de kaboutertjes. Wat zou er toch met haar vriendinnetje aan de hand zijn? Ze was zo verstrooid, dat ze niet eens Pinkie in de gaten had, die in de tuin liep. "Hé zeg, kun je niet groeten?" plaagde Pinkie haar. "Oh eh, neem me niet kwalijk", zei Geeltje. "Het kwam door Soekie. Die wil niet met Soeko trouwen. Stel je voor!" En ze vertelde wat haar overkomen was. "Arme Soekie", zei Pinkie. "Denk je, dat het helpen zou, als ik eens met haar ging praten?" En dat vond Geeltje een heel goed idee. Ze vloog dadelijk met Pinkie op haar rug naar Soekie, die nog steeds in dezelfde boom zat te treuren.

MAAR PAS TOEN Geeltje naar huis was en Pinkie alleen met Soekie in de boom zat, durfde het suikerdiefje te vertellen, waarom ze niet met Soeko kon trouwen. "Ik zou het dolgraag willen", snikte ze, "Maar ik kan geen nestje bouwen". Pinkie keek haar met open mond aan. "Geen nestje bouwen? Natuurlijk kan je dat", zei hij toen. "Alle vogeltjes kunnen nestjes bouwen". "Maar ik niet", zei Soekie en schudde haar kopje. "Heb je het dan al geprobeerd?" vroeg Pinkie. "Nee, maar ik weet het", zei Soekie. "Het is vreselijk moeilijk, hoor, om alle takjes op de juiste plaats te krijgen en zo'n mooi rond holletje te maken". Dat valt best mee, dacht Pinkie. "Weet je wat, ik zal een nestje voor je bouwen", zei hij. "En als het klaar is, ga je Soeko zeggen, dat je met hem kunt trouwen". Blij keek Soekie het kabouterjongetje aan. "Oh, zou je dat willen doen? En denk je echt, dat je het kan?" "Let maar eens op", zei Pinkie. "Maar jij moet me wel helpen, want ik kan niet zo snel heen en weer vliegen om takjes en draadjes te halen".

EN ZO BEGONNEN ZE samen een nestje te bouwen. Soekie vloog weg en kwam al gauw terug met een takje. En terwijl Pinkie dat in een hoekje van twee takken probeerde te steken, vond ze ergens een stukje mob. "Oh, hippelipippie, nu valt mijn takje", zuchtte Pinkie. "Je moet het ook niet zo tussen de takken steken, maar net andersom", zei Soekie. "Hier. Houd dit stukje mob even vast, dan doe ik het takje goed. Kijk, zo. En dat mobdraadje steken we kier. Dan zoek ik nu even wat pluisjes van die boom daar en die stoppen we ertussen. Dan kan er niets meer uitvallen".

SOEKIE VLOOG AF en aan om draadjes, takjes en pluisjes aan te dragen, zodat Pinkie het nestje kon bouwen. Maar elke keer, als Pinkie dat dan in het nestje wilde steken, zei Soekie: "Nee, dat moet je niet zo doen, maar zo". En dan deed ze het zelf. Ze had niet eens in de gaten, dat ze eigenlijk zelf het nestje aan het bouwen was, en dat Pinkie er nog niets aan gedaan had. Pinkie lachte in zijn vuistje en zei niets. Totdat Soeko heel toevallig langs kwam. "Oh, wat een prachtig nestje wordt dat", zei hij vol bewondering. "Met eh, wie ben je dat aan het bouwen?" "Met Pi... Pi... Pinkie", stotterde Soekie verlegen. Oh oh, dat had ze niet moeten zeggen. Nu zou Soeko te weten komen, dat zij zelf geen nestje kon bouwen! Ze had wel door de grond willen zakken van schaamte.

MAAR SOEKO WAS alleen maar jaloers. "Dus je gaat met Pinkie trouwen", zei hij. "Daarom wil je niet met mij trouwen". "Met Pinkie?" vroeg Soekie verbaasd en vergat helemaal zich te schamen. "Natuurlijk niet", lachte Pinkie. "Ik heb ook helemaal niet geholpen, hoor". "Wel waar!" riep Soekie, die er opeens niet meer om wilde jokken. "Je weet best, dat ik geen nestje kan bouwen en dat jij het daarom voor me gedaan hebt". "Oh ja?" zei Pinkie. "Wijs dan eens even aan, wat ik gedaan heb!" "Eh, dit takje", zei Soekie, "Oh nee, dat heb ik daar gestopt. Dit mobdraadje dan. Nee, ook niet." Ze bekeek het nestje van links naar rechts, van onder naar boven en van binnen en buiten. Maar nergens kon ze ook maar één takje of pluisje vinden, dat ze niet zelf erin gestopt had.

MET OPEN SNAVELTJE keek ze van Pinkie naar Soeko. En toen riep ze: "Hoera! Ik kan een nestje bouwen. Oh Soeko, laten we het samen afmaken!" En dat deed Soeko maar al te graag. Toen Pinkie een paar dagen later terug kwam, was het nestje al klaar en lagen er twee eitjes in. En in de hele mondi waren er geen suikerdiefjes te vinden, die zo gelukkig waren als Soekie en Soeko.

Kinderpuzzel

WINNARES van de puzzel van de vorige keer is:

Rachelle Joe
Kaminda Hidasta 5,
Curaçao.

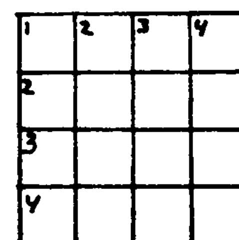
Zij kan langs komen (op Scherpenheuvel z/n tijdens kantooruren) om haar prijs op te halen.

Oplossing

1. Hans **toel**aten
2. **ik as**thma
2. **me s**laat
5. **De uren**
6. **Ko zijn**
7. zwaar **aam**beeld
8. **kam ergens**
9. **bed**oelt
10. **bord**uren

Puzzel van deze week:

1.bezittelijk voornaamwoord;
2.tegenovergestelde van op;
3.gewoonte;
4.eer bewijzen.

Onder degenen die alle antwoorden goed hebben, verloten we een waardebon van **NAfl. 15,–** van Augustinus Boekhandel. Succes!

De oplossing én de gelukkige winnaar(es) zullen op de kinderpagina van **8 oktober 1982** worden bekend gemaakt.

Kinderen die de puzzel hebben opgelost, kunnen die vóór **7 oktober 1982** opsturen naar de Amigoe — Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577; Aruba — Nassaustraat 110; Bonaire — de heer H.Linkels, P.O.Box 122, Bonaire. Duidelijk op de enveloppe vermelden: **KINDERPUZZEL.**

No ta tene kuenta ku bos di mucha

— TANTE CORRIE, bon bini den nos pagina di mucha! Nos ta kontentu di por tin bo awe huntu ku nos, pasobra bo tambe ta un dje hende grandinan ku stima mucha i ku ta demostra esei dor di purba hasi algu pa nan. Ounke kisas hopi mucha konose bo solamente pa nòmber, pasobra bo no ta sali riba pantaya di televishon, pero mas bien bo sa sòru pa muchanan sali riba pantaya.

—Tante Pòpi, masha danki pa bo invitashon di awe. Mi ta kontentu ku mi por ta den boso pagina. Mi ta kontentu ku mi por kòmbersa ku boso awe.

— Tante Corrie van Heyningen, e persona tras di e programa tan gustá di nos muchanan: HIER ZIJN WIJ . . . . WIE BEN JIJ? . . . . ESAKI TA NOS . . . . KEN BOSO TA? Konta nos un kos, Tante Corrie, ta promé programa ku bo a traha pa mucha esaki tabata?

— No, sigur ku no! Tempu mi tabata traha na Tele Curaçao ya mi tataba tin un programa similar pa mucha. E tabata yama: TOYLAND TIME. E tempu ei televishon tabata blanku ku pretu ainda. E programanan tabata dura 15 minüt i mi tabatin un grupo di mucha ku tabata yuda mi presenta e programa tur siman tambe. E programa tabata "live" — kier men ku e muchanan tabata bini den studio i tabata filma tur kos e momentu ei. Tabata hopi dushi . . . nos tabatin mucha ta bin kanta . . . otro tabata bin gogel. Tabatin un bia ku un mucha a bini ku su makaku, mi ta kòrda klakla. Nan di e makaku, un chimpansé, tabata mansu. Pero ora e makaku a mira tur e drùkte den studio, ela bira nèrvioso, ranka lòs for di su doño. Ningun hende no por a kue. Ela kore subi kortina hasi masha fèrfelu mes. For di e dia ei, mi chèf a bisa mi: Asina si no por! No trese bestia bibu den studio.

— Tante Corrie, ta ki idea di bo di bai traha programa na televishon pa mucha?

— Tante Pòpi, bo sa ta dia mi yu tabata chikitu i mi sa sinta wak SESAME STREET ku ne, anto ma ripara kuantu influensha un programa asina por tin riba un mucha. E ta siña hopi kos i alabes e ta gosa hopi tambe. Mi ta kere ku ta for di e dia ei e plannan a kumisa krese den mi kabes. I ora ma bai traha na Tele Curaçao, ma haña mi chèns. Pero manera tur semper spònsernan no tabatin hopi interes pa spònser, esta yuda paga programanan pa mucha. Solamente den tempu di San Nikolas nan ta yuda bo.

Pero despues di tempu ma bin haña un otro idea trobe pa un programa nobo. Ma kana tur sorto di kaminda pidi un yudansa pa trese e programa. A lo largu na Schooladviesdienst nan a disidi di kumisa ku un proyekto pa desaroya programanan pa mucha. E ora ei via di tur programa di radio, korant i di televishon nos a pidi muchanan pa nan koopera ku idea i sugerensha. Ma kòmbersa ku hopi hende i muchanan a basha manda karta ku idea i ku hòbi. Ma bin buska un grupo di mucha via di muziekschool i skolnan basiko i ma bin saka 12 mucha pa ban presenta e programa ku mi. Nos a purba di no trein di mas. Di laga lugá pa e muchanan mes su fantasia. Mi mester bisa ku nos a haña masha hopi bon reakshon. Masha hopi karta ku komentario i ku idea.

— Tante Corrie, mi ta kòrda. Ta tur siman TELEVINA, bo para fantastiko, tabata lesa karta di muchanan i komenta nan. Te ainda ta duel mi ku e programa mester a stòp.

— I trahando hopi ku mucha mi sa ku ta duel e muchanan tambe hopi. Ta duele ku nos muchanan su stém aki na Kòrsou no tin balor. Ta hende grandinan ta disidi ta kiko ta bon pa nan. No ta tene kuenta ètòl ku nan opinion. Hopi duele. Mi ta kere nos mester lanta un "vakbònt" di mucha pa defende e kousa di nos muchanan.

— Pero si mi no ta herá, ainda bo ta bezig ku programa pa mucha, no?

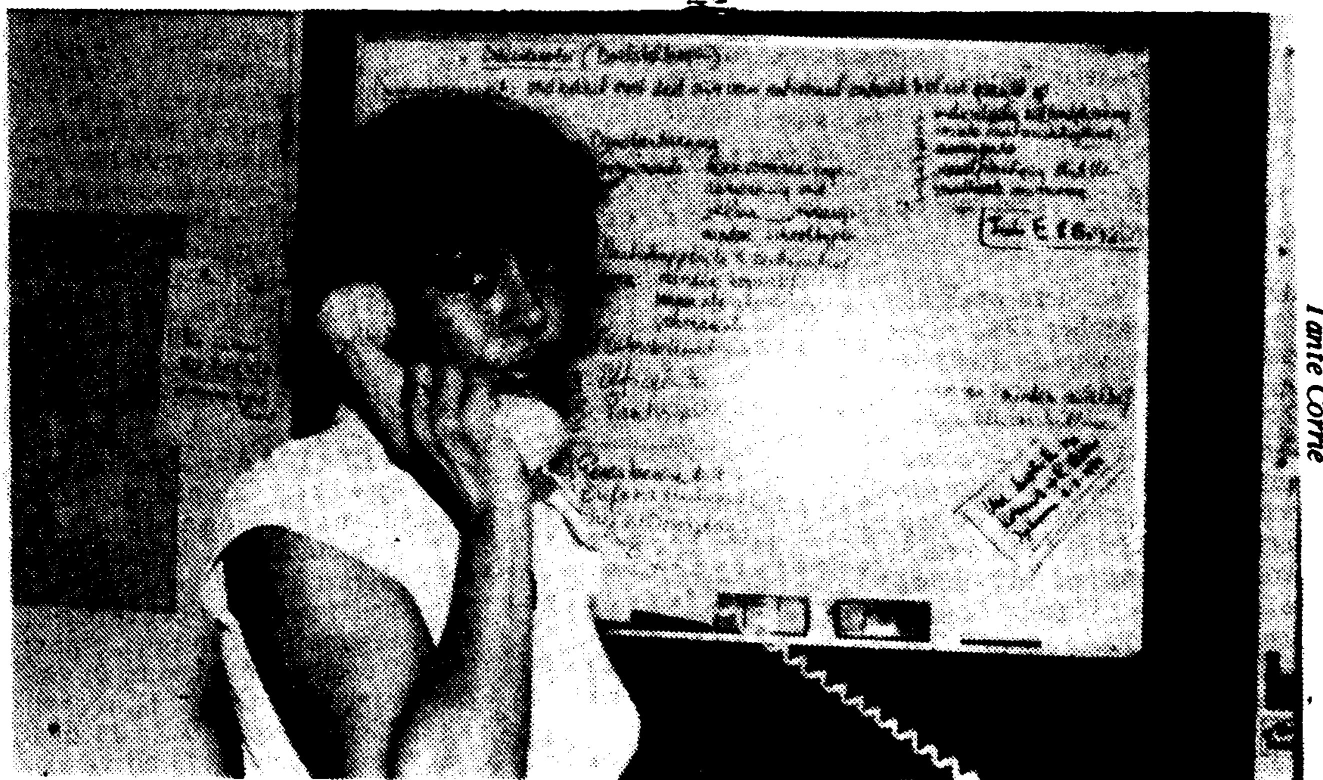
— Si, Tante Pòpi, mi ta bezig ku e programanan di Enfasis Hubenil i tambe mi a kaba di traha un sine ku 2 mucha den hoofdròl tokante historia di Kòrsou. E sine yama: ASINA TABATA i e lo wordu presentá dor di Cultuur en Opvoeding.

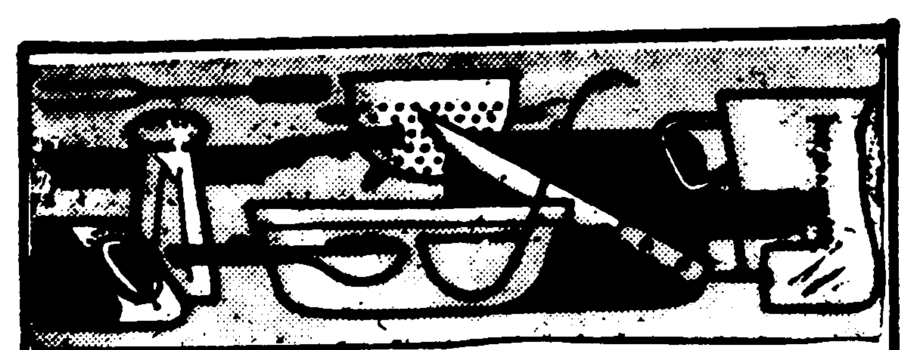
— Tante Corrie, mi ta kontentu tòg ku bo ta sigui dal bai. Bo sa kiko, mi ta ripara ku tur mucha ku mi entrevista ta bisami mes kos: Tele Kòrsou ta laf! Nan tur ta wak televishon Caracas. Fuera di Tanta Irma ku Tante Popi Cras no tin nada dushi pa mucha.

— Tante Pòpi, mi sa . . . mi tambe ta haña e komentario ei, pero kiko mi por hasi? Ta pesei, mi kier termina ku un mensahe pa nos muchanan: Sea kritiko . . . duna bo opinion, skirbi karta, keda pidi atenshon pa boso nesesidatnan. Podisé lo yega un momentu ku hende grandinan lo kumisa duna mas atenshon na boso petishonnan.

— Tante Corrie, nos ta kontentu di por a kòmbersa ku bo. Nos ta deseabu tur sorto di èksito den bo trabou i nos ta spera ku pronto nos lo por mirabu atrobe na televishon ku algu puramente kreativo i edukativo pa nos muchanan.

TELEVINA

Tante Corrie

Galiña ku nechi

Pa: 4 persona
Mesté di:

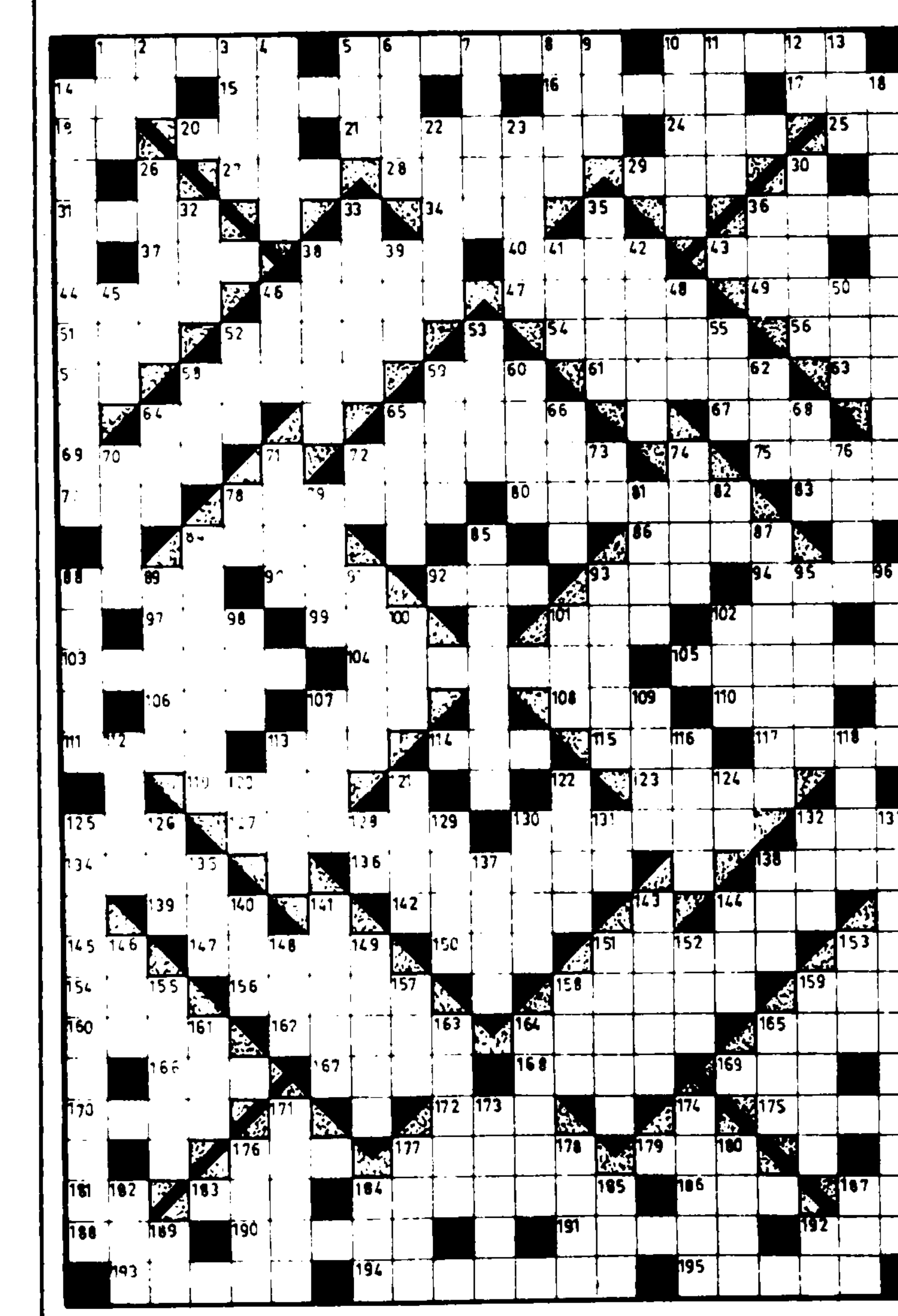
1 lb. di pechu di galiña
2 kuchara di sous di soya
1/4 kucharita di ehèmber mulá
1 kucharita di maisena
1 kuchara di dry sherry
3 siboyo largu
1 siboyo rondó, chikí
1 promenton bèrdè
1 promenton kòrá
1/2 kúp di nechi
zeta

Reseta di Bunchi Römer

Manera di prepará:

1. Saka wesu di e pechu di galiña i kòrta e karni na blòki.
2. Meskla e sous di soya ku e ehèmber, e maisena i e sherry.
3. Kòrta e siboyo largu (e parti blanku i e parti bèrdè), e siboyo rondó i e promentonnan na blòki grandura di e blòkinan di galiña.
4. Keinta 1 kuchara di zeta den un wòk òf den un we'i funchi i hasa e galiña aden; no mas ku 2 minüt. Drei e galiña konstantemente. Saka e galiña for di wea, poné un banda.
5. Pone un kuchara di zeta atrobe i hasa e siboyonan i e promenton, di e mes manera ku e galiña, pero apenas 1 minüt. Pone nan huntu ku e galiña.
6. Si ta nesesario, ta pone un kuchara di zeta keinta i ta hasa e nechinan, sino ta hasa nan den e zeta ku a sobra di e berduranan. E nechinan tambe ta hasa mas o menos 1 minüt.
7. Brua e galiña i siboyonan ku e nechi i,
8. Agregá e sous. Drei e kuminda pa e sous meskla bon i lagé kushiná bira diki. Sirbié mes ora.

Amigoe kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1.haarkleur; 5.beproefd, deugdelijk; 10.gesneden mannelijk schaap; 14.op de manier van; 15.leger; 16.deel van de vinger; 17.projektieplaatje; 19.insect; 20.tweetal personen; 21.op hetzelfde moment; 24.gevuld; 25.rouwbeklag (op kaartjes); 27.officiele bindende regel; 28.rijtuig; 29.gezichtseinder; 31.hemellichaam; 34.jongere broer of zuster; 36.ontvangstbewijs; 37.vordering; 38.onbeweeglijk, stijf; 40.berouw; 43.wiel; 44.drooginrichting; 46.kachel; 47.anti; 49.muzieknoot in psalmen; 51.voedingsstof; 52.genotmiddel; 54.niet mooi; 56.vochtig; 57.Eminentie (afk.); 58.pook; 59.hoofdbedekking; 61.drijfveer; 63.persoonlijk voornaamwoord; 64.schel; 65.langwerpig onderkussen; 67.venijn; 69.tevergeefs; 72.drievoudig (Lat.); 75.vrucht; 77.betaalplaats; 78.verwarmingsapparaat; 80.populier; 83.watering; 84.niet gaarne; 86.tocht, trip; 88.deel van een toneelstuk; 90.voordat; 92.vruchtje; 93.toiletgerei; 94.vogelbroedplaats; 97.zeer, bar; 99.dik, en traag; 101.het gokken; 102.jong dier; 103.schrijftafel; 104.hond; 105.geschikt voor het doel; 106.huivering; 107.vernis; 108.lang, smal stuk hout; 110.familielid; 111.klodder; 113.kloosterlinge; 114.deel van de mond; 115.voordeel opleverend; 117.Frans eiland; 119.eikeschiller; 123.landbouwer; 125.Noorse god; 127.harde kalksteen; 130.gewest; 132.nog eens!; 134.communicatiemiddel; 136.traagheid; 138.gevoel van kiesheid; 139.groet; 142.klein, kleingoed; 144.vloerbedekking; 145.in orde; 147.soldatensalaris; 150.heftig; 151.onregelmatig, grillig; 153.de onbekende; 154.snel; 156.radiografische tekens; 158.kookgerei; 159.slaapplaats; 160.muziekinstrument; 162.strafwerktuig; 164.ligplaats van schepen; 165.plaats in Rusland; 166.eikeschors; 167.Ind. visgerei; 167.vluchtige stof; 169.Moh. hoofddeksel; 170.hoofddeksel; 172.etenbereider; 175.aardkluit met wortels; 176.sprookjesfiguur; 177.specerij; 179.roofdier; 181.op dit moment; 183.ontkenning; 184.opzettelijk grievend; 186.familielid; 187.vogelproduct; 188.een lichte slag; 190.optocht; 191.peilstift; 192.nauw; 193.drietal; 194.innerlijke waarde, degelijkheid; 195.trede van een ladder.

VERTICAAL: 1.vrolijk, opgewekt; 2.opbergplaats; 3.eng; 4.paardeziekte; 5.hoofddeksel; 6.landbouwwerktuig; 7.welgelijkende, treffende voorstelling; 8.schermbloemige plant; 9.deel van een boom; 10.vinnig, scherp; 11.overal; 12.uitgave (afk.); 13.deel van de mond; 14.bij vergissing; 18.nauwkeurigheid, stiptheid; 22.lusthof, tuin; 23.taille, middel; 26.dier; 30.op dit moment; 32.tocht, reis; 33.monster, voorbeeld; 35.roofdier; 36.spoedig, weldra; 38.slagwapen; 39.woonboot; 41.schil; 42.communicatiemiddel; 45.water in Utrecht; 46.deel van een schoen; 48.bittere afgunst; 50.jong dier; 52.aantal; 53.jong dier; 55.wig; 58.opstootje; 59.de stand op een bepaald moment; 60.bloem; 62.groet; 64.vrucht; 65.plezier; 66.deel van het jaar; 68.heftig; 70.erkentelijkheid; 71.larve; 72.soort onderwijs; 73.kosten voor expressebestelling betaald (afk.); 74.grondsoort; 76.sprookjesfiguur; 78.boksterm; 79.bewijsstuk; 81.fijngemaakt mengsel van eten; 82. Chinese maat; 84.waternimf; 85.veld; 87.afgescheurd stukje papier; 88.rokersgerei; 89.aarde, land (Lat.); 91.Spaans riet; 93.Moham. bijbel; 95.effen; 96.ontvlekkingsmiddel; 98.bittere vloeistof; 100.vreemd, raar; 101.ingewand van haring; 102. Ind. huisvogel; 107.Engelse titel; 109.dun, buigzame verpakking; 112.vracht; 113.wreed heerser; 116.kunststukje; 118.deel van het lichaam; 120.vogel; 121.deel van de hand; 122.rustig, kalm; 124.maanstand; 125.ruime, keuze; 126.lidwoord; 128.bolgewas; 129.bladader; 130.set, paar; 131.muzieknoot; 132.slaghout; 133.volhardend, trouw; 134.fout, verkeerd; 137.gordel; 138.deel van een boom; 140.vaatwerk; 141.woonplaats; 143.mannelijk dier; 144.insecteneter; 146.vervoermiddel; 148.dik en plomp; 149.Ned. rivier; 151.knaagdier; 152.dierenverblijf; 153.ontkenning; 155.list, grap; 157.roem; 158.huisdier; 159.buffel; 161.snijwerktuig; 163.vak in een buro of kastje; 164.afkeer van iets hebben; 165.paardje; 171.slag, klap; 173.gezongen toneelstuk; 174.bergplaats, keet; 176.droogvloer; 177.vleesgerecht; 178.graansoort; 180.voorgerecht; 182.afwezig; 184.afscheiding; 185.rund; 187.loot; 189.vreemde munt; 193.bijwoord.

Oplossing Kruiswoordpuzzel

WINNARES van de Amigoe Kruiswoordpuzzel dd. 17 september 1982.

Mej. Jeanette Thodé
Playa Grandi 2,
Bonaire.

Haar prijs (fl. 25,–) zal haar opgestuurd worden.

Oplossingen van deze week dienen vóór **1 oktober 1982** in het bezit te zijn van de Redaktie Amigoe, Scherpenheuvel z/n, of P.O.B. 577.
Deelnemers aan de Kruiswoordpuzzel op Aruba en Bonaire dienen hun oplossing vóór **30 september 1982** in te dienen. Aruba- Nassaustraat 110, Bonaire - bij de heer Linkels, Gouverneur N. Debrotweg z/n of P.O.B. 122 en op St. Maarten: Vance James.
Op de enveloppe duidelijke vermelden:
KRUISWOORDPUZZEL.

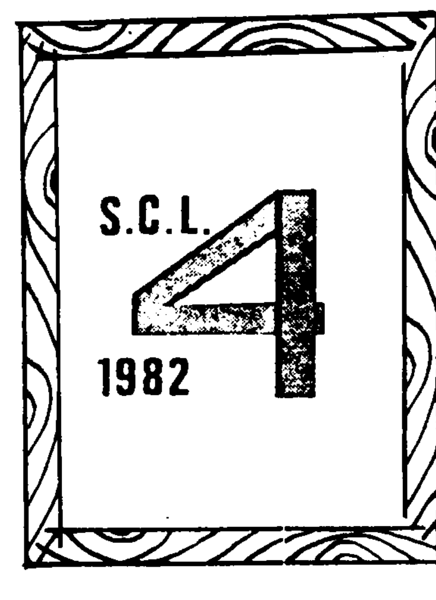
```
KROOST.ONGELYK.KOORTS
O.N.LEUK.ARA.OLIE.O.O
RIVAL.S.GAS.K.STROOK
D.A.G.VETE.TEEK.S.M.K
OOST.SILO.E.ERWT.WYZE
NET.VEN.RAVYN.IEL.SOL
.L.TANGO.LEV.ABEEL.O.
WEZEL.E.MOREL.U.FAUNA
A..I.KRAAM.ROEST.A..B
NIELLO.TN...NT.RUNNER
H.X.ARMADA.AKELEI.O.I
OCTAAF.P.DAM.N.FENNEK
P.R.G.L.GEMAK.B.R.N.O
IMAM.GALA.E.EROS.HALO
GE.OL.MOLENWIEK.JA.AS
.TATER.E.E.I.G.HAVIK.
EE.EG.ONPRETTIG.ME.EP
PRAT.POSE.N.REIS.NONA
I.F.M.K.ERICA.L.S.R.R
DEVIES.M.EGO.T.SPRIET
E.A.STRONK.LAWAAI.O.E
MELATI.NI...TE.KENNER
I..D.LEDER.WOEDE.A..R
ETTER.D.TITEL.O.TANTE
.I.MARIA.ERE.KLEUR.U.
BES.DOT.START.LEL.RIB
ANTE.LIRE.S.ARAK.GENA
L.R.R.EEND.OKER.S.G.S
KNOKEL.C.OIR.E.BICEPS
O.O.IEME.GEK.KOOL.N.I
NAMENS.SOELAAS.MOLTON
```

Op conferentie regionale taalwetenschappers

Uitwisseling gegevens van Caribische talen

(Van een medewerker)

PARAMARIBO – Van 1 - 5 september is in Paramaribo de vierde tweejaarlijkse conferentie van het Genootschap van Taalwetenschappers in de Caribbean gehouden. De conferentie had geen speciaal thema: de bedoeling was dat er een uitwisseling van researchmateriaal zou plaatsvinden. Tevens zouden er nogal wat referaten gehouden worden.

De leden van het Genootschap komen niet alleen uit de Caribbean, maar ook uit Amerika èn Europa en het bindmiddel is de studie van de talen in de Caribbean. Zo waren er inleidingen over het Papiamentu, het Sranan van Suriname, de talen van Haiti, Costa Rica, de Engelssprekende Caribbean enz. Maar het werkterrein beslaat niet alleen de soms genoemde Afro-Amerikaanse talen, maar bv ook het Sarnami van Hindi-oorsprong, of het Surinaams-Javaans. De conferentie had drie hoofdsekties nl. de problemen van taalonderwijs in de diverse landen; de syntaxis en te boek stellen van de verschillende talen en tenslotte de taalsituatie in de sociaal-ekonomische en politieke kontekst.

De voorzitter van het Genootschap, de heer D. Craig van Jamaica, vond de bijeenkomst in Paramaribo uniek, omdat Suriname zo grote verscheidenheid van talen heeft. In zijn openingstoespraak stelde hij vervolgens dat het Genootschap zeker bijdraagt aan de integratie van de Caribische volkeren. De minister van Onderwijs en Wetenschappen van Suriname, Harold Rusland, die de vierde meeting opende, wees op de uiterst belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van een volk van de kant van de taalwetenschappers. Meestal is het werk niet zo spektakulair als allerlei sociaal-ekonomische projekten, maar de taal heeft alles te maken jet de kwaliteit van het leven en de gemeenschap. De taal geeft aan de man van de straat, en de man die de straat schoonmaakt, een stem, een waarde, een recht van inspraak en democratie.

De participanten hebben handenvol werk gehad en hebben op bescheiden wijze kennis kunnen maken met de pluriforme cultuur van Suriname en die cultuur heeft elementen en stromingen die nergens anders in de Caribbean zijn, zoals ook de diverse talen, die nog levend zijn en nog gebruikt worden. Van Variation in Aruban Papiamentu, Plot and Context Spaces in Arawak Narratives, tot Selizean Black Carib Speech, Trends in Jamaican English en Bilingualism in French Guiana werden behandeld met alle technische aspecten vandien, zoals een diskussie tussen vakgenoten past.

SRANAN

Naast aandacht voor het Arawaks, Sranami-Hindi en Surinaams-Javaans trok het Sranan (vroeger neger-Engels geheten) van Surinaamse zijde de meeste aandacht. De officieuze taal, die nog steeds geen officiele spelling heeft, is na de onafhankelijkheid van 1975 en na de staatsgreep van 1980 steeds meer naar voren gekomen. Desi Bouterse heeft eens een officiele speech in Grenada in het Sranan gehouden en bij de zaligverklaring van Petrus Donders door de paus op 23 mei 1982, werd ook Sranan gebruikt. In liederen en teksten wordt steeds meer het Sranan gehanteerd, maar niet steeds op correcte wijze. Er wordt veel Nederlands tussendoor gebruikt, zeker in de hoofdstad Paramaribo, op de radio en de televisie. De een vindt dat een verwording, de ander als een nieuwe groeimogelijkheid. Momenteel maakt de groep Surinamers in Nederland ook nieuwe woorden die dan weer naar Suriname komen. De woorden stuka (studeren) en stonki (bijstand of steun) zijn hier nieuw evenals Damsko (Amsterdam), Por'-foto (Rotterdam), Utka (Utrecht) of Bemre (Bijlmeer) Glat.lai (Arnhem, vlak bij de grens met Duitsland).

TAALPROJECT

De universiteit heeft een Project Taal en Taalgedrag als funktie van de Multilinguale Surinaamse samenleving lopen. Dit taalproject heeft als onderdelen de taalbeschrijving, het onderzoek naar moedertaal en schooltaal, de communicatie en tenslotte het deelproject taal- en leerstoornissen.

Het Summer Institute of Linguistics — in Zuid-Amerika niet zo'n beste naam — heeft reeds veel publicaties in het Arawak, Djuka (Aukaans), Carib, Javaans, Saramakaans, Sarnami Hindustani en het Sranan Tongo. Bij de taalbeschrijving doet zich het probleem voor dat de onderzoekers van het Sranan, het Sranami en het Surinaams-Javaans ernaar streven om een zo groot mogelijke gelijke spelling te gebruiken. Er zijn dienaangaande nog steeds geen definitieve stappen ondernomen. Wel zijn er telkens popenbare meetings om de groeiende groep belangstellenden te polsen en te informeren.

Omdat het Sranan of een andere taal nog niet in het formele onderwijssysteem gebruikt wordt, kan de drang tot een directe uitspraak over de officiele spelling achterwege blijven. Vandaar dan ook dat er vele spellingen door elkaar gebruikt worden. Binnen het katholieke bisdom is al sinds enkele jaren het project "Un Eygi Tongo" gaande. De zondagse bijbellezingen worden zo consequent mogelijk op theologisch en taalkundig vlak, in het Sranan vertaald volgens een eigen, naar de officiële spelling neigende, wijze. De Evangelische Broeder Gemeente hanteert een ander woordgebruik en tevens een andere spelling. Al vanaf de vorige eeuw hebben beide kerken een eigen Sranan-traditie.

Zowel het taalproject van de universiteit als de particuliere activiteiten tonen aan dat niet alleen de spreiding van het Sranan toeneemt, maar ook de kwaliteit. Daar komt nog bij dat de taalfunctie steeds duidelijker naar voren gebracht wordt: de taal van de arbeider, de huisvrouw, de mensen in het district, is de volkstaal en heeft dus alle rechten. Zeker als die mensen ook recht van spreken gekregen hebben of moeten nemen.

De conferentie van de SCL heeft weer eens aangetoond dat het officiele Nederlands aan 't wankelen is en zijn plaats zal moeten inruimen. De gang van zaken in andere landen kan een handleiding zijn voor een goede taalpolitiek waar steeds groter behoefte aan is.

Op het einde van de maand houdt de Surinaamse Hindi Parishad een internationaal seminar over "De Situatie van het Hindi in de Caribische Landen". Het een en ander op het congres vindt wel opvallend snel achter elkaar plaats en daarmee wordt een van de grote taalpolitieke moeilijkheden in Suriname aangetoond. Daarbij komt dat volgens statistieken van 1980 van het Ministerie van Onderwijs gebleken is dat misschien wel een 30 procent van de Surinaamse bevolking analfabeet is, de functionele analfabeten inbegrepen. De taalstudie is dus geen hobby of een louter theoretische aangelegenheid. Het ministerie en particuliere instanties doen moeite om het volwassenenonderwijs van de grond te krijgen. Een daarbij speelt de moedertaal, dus niet het Nederlands, de belangrijkste rol.

In een wilde bus van de Kwattalijn staat te lezen: "Ik ken alle talen, behalve betalen". En dat is wellicht iets meer dan een manier van opschepperij.

Libanon getekend door geweld

Dood Gemayel is slag voor Israel

JERUZALEM – De verkiezingsoverwinning van Bechir Gemayel werd 23 augustus door Israel ontvangen als een belangrijk succes voor de Israelische politiek en de operatie „Vrede voor Galilea". Maar de moord op Gemayel, die de breekbaarheid van het nieuwe Libanese politieke gezag bewijst, lijkt echter het gevolg te zijn van de Israelische militaire overwinning in Libanon, zo menen waarnemers in Israel.

Vanaf de derde week van de oorlog, verklaarde de Israelische regering dat zij in Libanon een drievoudig doel nastreefde: het vertrek van de Palestijnse guerrillastrijders en hun organisaties uit West-Beiroet, het vertrek van alle „buitenlandse", Syrisch-Palestijnse troepen uit geheel Libanon en de vestiging van een sterk Libanees gezag dat vrede met Israel zou willen sluiten.

Het eerste Israelische doel werd bereikt. De recente gevechten en de Bekaa-vallei tonen aan dat de slag om het tweede doel nog niet beslist is. Het derde Israelische doel is met de dood van Gemayel duidelijk verder van Israel verwijderd.

Op dit moment vreest men in Jeruzalem vooral een hervatting van de Libanese burgeroorlog en van de tegenstellingen binnen het Christelijke Falangistische kamp. Gemayel wist met harde hand de eenheid onder de Falangisten te bewerkstellingen, maar wie deze in de toekomst moet handhaven is onduidelijk. **Het kreupele Libanese leger is** nooit in staat geweest de toestand in West-Beiroet meester te worden. Israel voelt zich hiervoor verantwoordelijk en stuurde dan ook meteen troepen en materieel naar het westelijk stadsdeel van de Libanese hoofdstad om „te voorkomen dat ongeregeldheden uitbreken". Israel zag en ziet zich in geheel Libanon geconfronteerd met een politiemacht die noch gemotiveerd noch voorbereid is op haar taak.

In Jeruzalem wijst men erop dat de huidige situatie de Israelische oppositie in de kaart speelt. Deze oppositie, met name de Arbeidspartij van Shimon Peres, heeft herhaaldelijk gewaarschuwd in Libanon „niet in drijfzand verzeild te raken", hoewel ze het met de doelstellingen van de „operatie vrede voor Galilea" eens was. De toestand zal bovendien gunstig werken voor de stroming in Israel die Israelische aanwezigheid in zuidelijk Libanon wil voorzetten door middel van de dissidente Libanese commandant Saad Haddad, zo menen waarnemers. Volgens sommige waarnemers streeft men in Israel naar een verdeling van de invloedsgebieden in Libanon, Israel in het zuiden en Syrie in het noorden. Dit zou kunnen gebeuren via een stilzwijgend verdrag.

De gevolgen van de dood van Gemayel voor de interne politieke situatie in Libanon zijn zo mogelijk nog onzekerder. Met de moordaanslag op de gekozen maar niet beedigde Libanese president Bechir Gemayel wordt een nieuw hoofdstuk opgeslagen van de tragische geschiedenis van het land, dat sinds 1975 niets anders kent dan burgeroorlog, invasies en buitenlandse bezetting. Het machtsvacuum dreigt de Libanese bevolking te storten

(Vervolg op pag 5, kol 2)

Postzegels

OP 30 SEPTEMBER gaat de jaarlijkse kinderpostzegelaktie op de eilanden van de Nederlandse Antillen weer van start. Een serie van drie postzegels zal u te koop worden aangeboden. Een zegel van 35 centen – binnenlands brieftarief – met een toeslag van 15 centen; een zegel van 75 centen – brieftarief voor de U.S.A. – met een toeslag van 35 centen en een zegel van 85 centen – brieftarief voor Nederland – met een toeslag van 45 centen. Tevens wordt u in de gelegenheid gesteld tot de aankoop van een zogenaamd soeveniervelletje, waarin de bovengenoemde drie zegels éénmalig zijn verwerkt.

Ergo: een serie voor f. 2,85 en een velletje voor f. 2,85. Bepaald geen bedragen of prijzen om in de tijd, waarin wij nu leven, van achterover te vallen, laat staan een hartinfarkt van te krijgen. Zeker niet, wanneer u bedenkt, dat de toeslag van 90 centen per serie of per velletje ten goede komt aan de Federatie Antilliaanse Jeugdzorg, een instelling, die reeds jarenlang haar sporen op het gebied van de jeugdverzorging heeft verdiend. Al worden u en ik tegenwoordig allerwege dringend verzocht de befaamde broeksriem energiek aan te halen vanwege de wereldrecessie en de daarmee gepaard gaande meer of minder noodzakelijke inkrimpingen, beperkingen, inleveringen of hoe die bezuinigingsmaatregelen in het jargon van deze dagen nog meer mogen heten, toch zou ik u willen vragen om bij de kinderpostzegelaktie voor één keer dat hele hedendaagse doemdenken te vergeten en gedachtig het gezegde "Wie goed doet, goed ontmoet!" royaal in uw beurs te tasten. Denk terug aan uw eigen jeugd. Aan de blijheid van sport, spel, dans en muziek. Vergeet even de ellende van het Midden Oosten, de bewapeningswedloop, het kerenergievraagstuk en wat dies meer zij. Laat één dag de u opgedrongen miseries van de tv-novela's en de filmen "Dallas" en "Dynasty" rusten en help mee om de wereld om u heen, van de kinderen van de Nederlandse Antillen de blijheid en de vreugde te geven, die u in uw jeugdjaren ook gekend hebt. De Federatie Antilliaanse Jeugdzorg is u dankbaar voor uw medewerking. Graag: Geen woorden, maar daden!

M.ARVIS

Over haar Argentinie

Evita huilt nog steeds

RIO DE JANEIRO — Na de ergave op de Falkland-eilan- n bevindt de binnenlandse si- atie in Argentinie zich in een oomversnelling. Het politie- leven radicaliseert zich in el tempo, de economische oruitzichten zijn rampzalig, opgekropte sociale spannin- n kunnen iedere dag tot uit- arsting komen en er doen tal- te geruchten de ronde over gingen om de huidige rege- g te 'destabiliseren' en over voorbereidingen van een aatsgreep. Zo meldde Roel nssen in NRC/Handelsblad.

Argentinie lijkt hard bezig om n herhaling te gaan doorma- n van de 'sprong in het niets', als de overgangsperiode in 72-1973 werd genoemd, toen militairen onder grote sociale uk besloten zich overhaast te- g te trekken en de macht aan burgers (toen de Peronisten) er te dragen. De president n de machtige en conservatie- federatie van grondbezitters tte de situatie als volgt sa- en: "Het verleden was bril- nt, het heden is onbegrijpelijk de toekomst onvoorspel- ar".

Na de val van generaal Galtie- begonnen de militairen onder- g openlijk te ruzieen. De mili- re junta, formeel het hoogste zagsorgaan, bestaande uit de mmandanten van de drie ijdkrachten, viel uit elkaar. gen de zin van de luchtmacht de marine drukte legercom- andant generaal Cristino colaides de benoeming door n de onbekende gepensio- erde generaal Reynaldo Big- ne tot president. Deze kreeg dracht een overgangsregering leiden, en verkiezingen voor bereiden, waardoor uiterlijk in 1984 de burgers de macht uden kunnen overnemen. Het bod op de activiteiten van de litieke partijen, dat zes jaar n kracht was geweest, werd geheven.

De aankondiging van lucht- chtgeneraal Basilio Lami zo dat hij een politieke partij de vormen, heeft iedereen t stomheid geslagen en geleid zijn aftreden. Het plan om n officiele door de militairen inspireerde partij te vormen, niet nieuw, maar na het debâ- in de Falkland-oorlog, waar- de militairen toonden dat ze s niet geschikt zijn om het k uit te voeren waarvoor zij n opgeleid, komt zo'n plan tuurlijk uiterst ongelegen. sschien beoogde Lami Dozo n partij te scheppen voor zijn en aspiraties, misschien opte hij een conservatief poli- k tegenwicht te vormen voor bestaande partijen. Hoe dan k, president Bignone distan- erde zich na een ontbijt met mi Dozo van diens plannen, drie dagen na zijn voorstel is mi Dozo afgetreden.

UILBUI

Tegelijkertijd maakte presi- nt Bignone het statuut voor politieke partijen bekend, de legalisering van de par- en regelt. Ze krijgen 13 anden de tijd om zich volle- te herorganiseren. In feite n de politieke partijen al ds begin juli bezig zich te groeperen. Daarbij speelt rol dat na een periode van jaar waarin alle politieke ac- iteit verboden was, er geen litieke leiders van formaat n en het politieke kader is dwenen. De meeste leidende litici zijn stokoude figuren; jongere generatie bestaat uwelijks of bevindt zich in lingschap.

o herdachten de Peronisten 30ste sterfdag van Eva Pe- . In de stromende regen gin- de verschillende stromingen nen de Peronistische bewe- g voor het graf van "Evita" na met elkaar op de vuist. eet u waarom het zo re- t?" zei een vrouw, "omdat ita in de hemel huilt over de schrikkelijke situatie waarin entinie zich bevindt".

ndertussen doen de politici of de verkiezingscampagne al volle gang is. Binnen de este partijen woedt de strijd het leiderschap en zelfs om kandidaatstelling voor het identschap. De politici, die maanden geleden nog in Falkland-avontuur betuig- , beloven nu een berechting de "onverantwoordelijken in 1976 de staatsgreep uit- den", zoals een politicus uitdrukte. De tienduizenden misten, de terreur, de econo- che ineenstorting, de ramp de Falkland-oorlog: het is oende om een Argentijns unaal van Neürenberg te achten.

militairen zijn uiteraard bereid zich daaraan vrijwil- e onderwerpen. Vandaar dat sident Bignone duidelijk gemaakt dat de staat van g niet zal worden opgeheven dat de politieke ballingen zullen mogen terugkeren. weg naar democratie is niet aveid met beledigingen en erantwoordelijke beschuldi- en", waarschuwde de mi- er van Binnenlandse Zaken en de commandant van het leger generaal Nicolaides ontdekte al "groepen die doeleinden nastreven welke verband houden met de subversie".

Tegelijkertijd zijn er aanwijzingen dat er een campagne op gang begint te komen die tot doel heeft het bewind van president Bignone te destabiliseren. Zo vond pas in de buurt van een kazerne in Buenos Aires gedurende drie uur een onverklaarbare schietpartij plaats. Later werd gezegd dat een groep van 15 personen geprobeerd zou hebben wapens in de kazerne te roven.

Binnen het leger bestaat een enorme onvrede. Legercommandant generaal Nicolaides is een ware zuivering begonnen, waarbij alle hoge officieren die direct met de Falkland-oorlog te maken hadden, zijn ontheven uit hun functies of zijn overgeplaatst. De vier generaals die op de Falkland-eilanden tijdens de korte Argentijnse bezettingsperiode het commando voerden, onder wie de militaire gouverneur Mario Melendez, zijn uit dienst ontslagen. Volgens Nicolaides was er geen sprake van een straf, maar van een herorganisatie van de strijdkrachten. Niemand geloofde hem.

Er is verder een commissie benoemd die de verrichtingen van het leger tijdens de oorlog moet onderzoeken. Generaal Menendez is ondertussen begonnen zijn eigen versie van de gebeurtenissen, met kritiek op de afgezette president Galtieri, op papier te zetten.

Onder de officieren van lagere rang is een sterk nationalistische anti-Amerikaanse stroming in opkomst. Deze stroming onderhoudt contacten met de politieke partijen, vooral met het Peronisme, waar het nationalisme de belangrijkste bindende politieke factor is.

SPECULANTEN

Niet alleen in militaire kringen gist en rommelt het. De regering van president Bignone heeft een einde gemaakt aan de Argentijnse versie van het monetarisme volgens de "school van Chicago" en is begonnen met een poging om de economie weer op poten te krijgen. Deze inspanning, die volgens politici en vakbondsleiders nog veel te kort schiet, gaat de machtige financiele sector al veel te ver. De financiele speculanten zijn de enigen die onvoorstelbaar gewonnen hebben bij het economische beleid van de afgelopen zes jaar, waarbij de loontrekkenden meer dan de helft van hun koopkracht hebben ingeleverd. "De mensen wier belangen getroffen worden door het beloofde proces van politieke normalisering geven de voorkeur aan een interplanetaire atoomoorlog boven presidentsverkiezingen", stond in een commentaar van een economisch weekblad. Een graadmeter voor de destabilisatie door de financiele sector is de koers van de Argentijnse peso, die de notering van 55.000 pesos voor een dollar bereikte, een devaluatie van ruim 300 procent in één maand tijd.

Geen wonder dat niet iedereen vertrouwt op de goede afloop van de aangekondigde normalisering en de toegezegde machtsoverdracht door de militairen aan de burgers begin 1984. Antonio Trocolli, een van de leiders van de radicale partij, na de Peronisten de belangrijkste politieke beweging in Argentinie, merkte deze week op: "Een land dat militair verslagen is, een economische crisis van ongekende afmetingen doormaakt en een latent sociale onrust kent, bevat alle objectieve voorwaarden voor een staatsgreep". Tot zover Roel Janssen in NRC/Handelsblad.

MANILLA – Naar schatting 3000 studenten, arbeiders en boeren hebben recentelijk in het centrum van de Filippijnse hoofdstad Manilla gedemonstreerd tegen het bezoek aan de VS, dat hun president Marcos nu voor de tweede maal in zijn 16-jarige machtsperiode aflegt. Portretten van mevrouw Marcos werden ondersteboven gehouden tijdens de uren durende betoging die als motto Nationale Gebedsdag had.

Duidelijk politiek alternatief ontbreekt

Kritiek op Marcos toegenomen

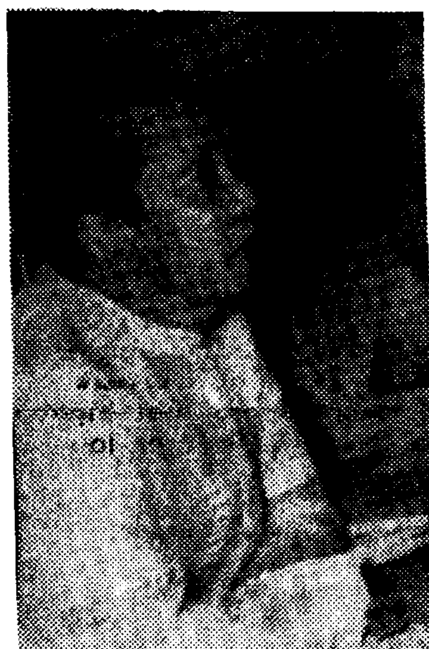
ALS WE ZIJN EIGEN woorden mochten geloven, ging president Ferdinand Marcos van de Filippijnen dezer dagen met een gerust hart naar de Verenigde Staten. Na een „bliksemactie" is het komplot verijdeld waarmee de Filippijnse oppositie Marcos zou hebben willen verdrijven. Alleen leeft bij velen de twijfel of er wel sprake is van een samenzwering. Het zou de president er alleen om te doen zijn de oppositie voorgoed de mond te snoeren. De Filippijnse president waarschuwde niet zonder reden voor onlusten deze maand in zijn land. Precies tien jaar geleden riep hij de staat van beleg uit op grond waarvan hijzelf verreikende volmachten kreeg en waaronder de bevolking zuchtte. Ofschoon Marcos vorig jaar vlak voor het bezoek van paus Johannes Paulus II de noodtoestand ophief, behield hij de meeste van zijn volmachten. Het gevolg is dan ook dat de kritiek op het als dictatoriaal beschouwde bewind niet is verminderd, maar juist is toegenomen.

Marcos onthulde op 8 augustus zelf het bestaan van een komplot tegen zijn regering. Hij beschuldigde niet met name genoemde leden van de oppositie ervan voor september stakingen, bomaanslagen en moorden op touw te hebben gezet. Tot de oppositie rekent hij gevestigde en ondergrondse politieke tegenstanders. Maar ook zakenlieden, geestelijken, vakbondsleiders en journalisten verwijt hij medewerking aan de door hem gesignaleerde samenzwering. Nog geen twee weken na de eerste beschuldiging meldde hij dat de dreiging was afgewend, dank zij „snelle actie".

In Manilla twijfelt men er sterk aan of Marcos erin is geslaagd de oppositie voorgoed het stilzwijgen op te leggen. In de laatste maanden heeft deze krachtig van zich doen spreken en niet alleen op de Filippijnen zelf, maar ook in Europa en de Verenigde Staten. Dit laatste tot grote woede van de Filippijnse president. Vooral een uitgezonden BBC-documentaire waarin één van zijn felste tegenstanders, de voormalige minister van Justitie, Jose Diokno, aan het woord kwam, viel slecht. Hij mocht daarom ook niet op de Filippijnen zelf worden vertoond. In de film werden de resultaten van 17 jaar bewind onder aanvoering van Marcos en de zijnen opgemaakt.

Economisch ziet het er slecht uit. Sinds 1972 toen de noodtoestand werd ingesteld, is de buitenlandse schuld van de Filippijnen gegroeid van twee tot 16 miljard dollar. De economische doelstellingen gaan alleen uit van groei en de produkten die de Filippijnse industrie op de markt brengt, blijken nauwelijks te verkopen. Het verwijt is vooral dat de industrie voor de export en de elite werkt en dat er nauwelijks noodzakelijke investeringen in bepaalde sectoren worden gedaan.

Ook kardinaal Jaime Sin van Manilla stak in de documentaire zijn kritiek op Marcos niet onder stoelen of banken. Hij verweet Marcos „image-building" door geld uit te geven aan grote en protserige projecten naar Westers voorbeeld en de werkelijke nood

PRES. F. MARCOS
...snelle actie...

van de bevolking totaal te negeren. De leider van de Filippijnse r.k.-kerk, waarvan 42 van de 48 miljoen Filippijnen lid zijn, drong er zelfs bij Marcos op aan af te treden. Alleen zo kan zijns inziens de rust in het land worden hersteld en de groeiende communistische oppositie worden ingedamd. De regering bij monde van minister van Justitie Enrille reageerde fel en verweet kardinaal Sin dat hij zijn competenties had overschreden door zich te bemoeien met politieke zaken. Tegelijk met een groot aantal vakbondsleiders werden ook rooms-katholieke medewerkers gearresteerd, zoals de vicaris-generaal Norberto Hacbang van het bisdom Catbalogan op het eiland Samar. Met 65 anderen zijn inmiddels de 79-jarige Felix Berto Olalia en Crispin Beltran van de Beweging van de eerste mei (KMU), Bonifacio Tupaz van het Nationale vakverbond beschuldigd van samenzwering tot opstand tegen het bewind.

Naast de verboden en ondergronds werkende oppositie zijn er ook nog wettelijk toegestane partijen. Deze vormen sinds dit voorjaar een brede coalitie die bij de parlementsverkiezingen die voor 1984 op de agenda staan, eventueel als politieke partij willen meedoen. Voorzitter van deze Verenigde nationele democratische organisatie (Unido) is Salvador Laurel. Eén van de andere leden is Beningo Aquino. Aquino woont in de VS sinds Marcos hem vorig jaar uit gevangenschap vrijliet en voor een medische behandeling naar de VS stuurde.

Aquino werd gezien als een belangrijke concurrent bij de presidentsverkiezingen · die Marcos vlak na de opheffing van de noodtoestand uitschreef en kennelijk was Marcos hem liever kwijt dan rijk. Toch wordt de kracht van de gematigde oppositie gering geacht mede gezien het ontbreken van een duidelijk politiek alternatief. Bovendien heeft negen jaar noodtoestand zijn sporen nagelaten, zo wordt gezegd.

Het in het Nationaal democratisch front (NDF) verenigde ondergrondse verzet is des te actiever en geniet steeds meer steun van de bevolking. Geheel naar het gezegde: „Geweld kweekt geweld", zijn de groeiende activiteit en steun het gevolg van de repressie van de kant van het Marcos-bewind. Bij het NDF zijn boerenorganisaties, vakbonden, politieke, kerkelijke en jeugdbewegingen aangesloten. Het Nieuwe volksleger (NPA), de gewapende arm van de communistische partij, voert acties vanuit een groot aantal fronten in 50 van de ruim 70 provincies. Een van de strijders van het NPA is de geestelijke Conrado Balweg, die in de BBC-film zei dat hij noodgedwongen de wapens had opgenomen tegen de onderdrukking en het geweld van de autoriteiten.

Naast het NPA voert op de zuidelijke Filippijnen sinds 1972 het Nationale bevrijdingsfront Moro (MNLF) een politieke en militaire strijd voor onafhankelijkheid van de eilanden. In tegenstelling tot elders is hier het merendeel van de bevolking Mohammedaans en binnen een democratische staat wil de MNLF dat de Islamcultuur wordt behouden en ontwikkeld. Ook het Morofront is aangesloten bij het NDF.

Marcos zou vorig jaar de teugels hebben laten vieren niet alleen wegens het bezoek van de paus maar ook met het oog op de installatie van Reagan. Met de nieuwe Amerikaanse president kan Marcos het goed vinden. De twee staatshoofden zagen elkaar voor het eerst tijdens de Noord-Zuid-conferentie in Cancun (Mexico) in oktober vorig jaar en bleken goed met elkaar te kunnen opschieten. De VS hebben nauwe banden met de Filippijnen. De helft van de buitenlandse bedrijven die op de Filippijnen zijn gevestigd en er aanzienlijke voorrechten genieten, komt uit de VS. Verder zijn op de Filippijnen wegens de strategische ligging van het land in de Pacific ongeveer 20 Amerikaanse bases aanwezig, waarvoor jaarlijks 100 miljoen dollar aan huur wordt betaald. Het huurcontract loopt in 1984 af en het is de verwachting dat Marcos in Washington over verlenging ervan gaat praten.

De president wordt op zijn reis vergezeld door zijn vrouw Imelda. Haar invloed op de Filippijnse politiek is groot. Behalve burgemeester van Groot-Manilla is zij ook minister van Herhuisvesting. In die functie is zij initiatiefneemster van omstreden bouwprojecten, waarbij sociale woningbouw min of meer het ondergeschoven kind is. De voormalige schoonheidskoningin is sinds begin augustus verder lid van het uitvoerend comité dat in geval dat Marcos overlijdt of zijn functies niet meer kan uitvoeren, de staatstaken van hem overneemt. Het comité bestaat uit 15 leden onder leiding van premier Virata. Imelda's benoeming versterkt haar positie en biedt haar volgens waarnemers zelfs de gelegenheid eventueel haar man op te volgen.

De opvolgingskwestie kwam onlangs in het nieuws toen Marcos voor een naar het heette lichte aandoening in een ziekenhuis moest worden opgenomen. Er deden geruchten de ronde dat hij er veel slechter aan toe zou zijn en een nierziekte zou hebben. „Iedereen op de Filippijnen vraagt zich af wie het eerst instort: „Marcos of de economie", aldus Beningo Aquino die in de VS weer openlijk Marcos' bewind bekritiseert. Aquino bracht daarmee ook de economische problemen waarmee zijn land kampt onder de aandacht. Marcos wordt verweten dat hij ondanks zijn macht, niet de economische bloei heeft verwezenlijkt, zoals die in andere Zuidoostaziatische landen is bereikt.

Ook voor die tegenvallende economische resultaten bestaat een verklaring, namelijk dat Marcos om zijn vertrouwelingen te vriend te houden hun hoge functies in het bedrijfsleven en het overheidsapparaat heeft gegeven waarvoor ze veelal de capaciteiten missen. Volgens regeringsfunctionarissen ligt de malaise alleen aan de stijging van de olie-importrekening en aan de daling van de internationale grondstoffenprijzen. Inderdaad zijn de prijzen van suiker, koper en kopra en kokosolie sterk gedaald. Vooral de uitvoer van de kokosnootprodukten is een belangrijke inkomstenbron voor de Filippijnen, met name via de heffing die de overheid de planters oplegde en waaronder vooral de kleine boeren leden. Wegens de prijsval is die omstreden belasting echter vorige maand ingetrokken.

Dood Gemayel.....

(Vervolg van pag 4)

in een nieuwe cyclus van geweld. Volgens waarnemers was dit juist de bedoeling van de daders van de aanslag. Zij wilden waarschijnlijk een terugkeer naar het normale leven in Libanon en het herstel van een sterk Libanees gezag voorkomen.

Nu lijkt de terugtrekking van Syrische en Israelische troepen uit Libanon onzekerder dan ooit. De politieke leegte die de leider van de christelijke milities achterlaat zal Damascus en Jeruzalem er toe zetten hun militairen posities Libanees grondgebied te versterken, in afwachting van een mogelijke politieke regeling in Beiroet.

De vraag rijst wie baat heeft bij de dood van Gemayel en waarom. Verscheidene linkse Libanese para-militaire groeperingen en Palestijnse organisaties beschouwden Gemayel als man van de Israelische en dus als hun belangrijkste vijand. Radicale Arabische landen noemden hen de agent van het „Amerikaans-Israelische imperialisme". Onder de talrijke vijanden van de Falangistische leider zijn er velen die hopen dat zijn dood zal voorkomen dat Libanon opnieuw door rechtse christenen geleid wordt en een bondgenoot zal worden van Israel.

Maar Gemayel had niet alleen vijanden binnen de linkse en Islamitische Libanezen. Zelfs binnen de christelijke gemeenschap bestaan grote vetes. De zoon van de voormalige president Suleiman Franjieh, Tony, werd op 13 juni 1978 met zijn vrouw, dochter en een dertigtal van zijn strijders door leden van Falangistische milities vermoord. De nog steeds onduidelijke omstandigheden van deze moord doen vermoeden dat de oorzaak gezocht moet worden bij interne strijd binnen de Falange. Al in februari 1980 werd met een autobom een aanslag gepleegd op Gemayel, wiens dochtertje daarbij omkwam.

Oorlogjes tussen families, vereffening van oude rekeningen, een operatie om een Libanon te destabiliseren dat op weg was naar andete toekomst. Het blijft vermoedelijk het beeld van Libanon in de nabije toekomst.

Voor Israel vormt de dood van Gemayel een grote slag. De Israelische premier, Menachem Begin, heeft nooit verborgen dat hij op Gemayel rekende om een vredesverdrag met Israel te sluiten. Dit verdrag zou Israel een veilige noordgrens garanderen en het vertrek van de Syrische troepen verzekeren. De Libanese delegatie vroeg op de topconferentie van de Arabische liga, in het Marokkaanse Fez, al om terugtrekking van de Syrische troepen van de Arabische vredesmacht. Israel moet nu afwachten of dit vertrek van de Syriers er van zal komen.

Sekou Toure wil AI beschuldigingen laten onderzoeken

PARIJS — De president van de Westafrikaanse staat Guinee, Achmed Sekou Toure, heeft zich maandag bereid verklaard, de beschuldigingen van Amnesty International (AI), dat er in zijn land mensen om politieke redenen gevangen worden gehouden, door een internationaal tribunaal te laten onderzoeken.

Hij deed dit aan het slot van zijn eerste bezoek aan Frankrijk sinds Guinee in 1958 onafhankelijk werd van Parijs. Volgens het staatshoofd moet er dan een eind komen aan alle 'laster'.

Brownie de scheepshond

WILLEMSTAD — Het verhaal dat hier volgt gaat over de scheepshond "BROWNIE" en werd mij verteld door de seinmeester van Fort Nassau. Thomas heette hij.

BROWNIE was de scheepshond van het Finse vrachtschip "ERIKSON". Het was een kortharige reu, lichtbruin en zijn oren hingen slap langs zijn intelligente snuit. BROWNIE behoorde niet tot een bepaald ras maar gewoon tot het soort dat in het Latijn "Canis Domesticus" is gedoopt.

Niemand aan boord van de "ERIKSON" wist waar BROWNIE vandaan gekomen was. Plotseling was hij er en werd door de bemanning, als vanzelf sprekend, geaccepteerd. Een baas aan boord had BROWNIE niet, hij werd door iedereen vertroeteld en verwend en BROWNIE had het aan boord best naar zijn zin.

BROWNIE was een bevaren hond en was al in heel wat havenplaatsen stiekum aan wal gegaan om, net als zijn medeopvarenden, op zoek te gaan naar soortgenoten van het vrouwelijk geslacht. Hij wist altijd juist op tijd aan boord terug te zijn, voordat de gangway bij vertrek van het schip werd opgehesen en sliep dan de gehele dag zijn roes uit, bij de kok in de kombuis, onder het aanrecht. BROWNIE was erg op de kok gesteld, want deze stopte hem af en toe een lekkere kluif toe, waaraan hij een hele dag plezier beleefde.

Op zekere dag liep de "ERIKSON" de haven van Willemstad op Curacao binnen en meerde af aan de Admiraal Brionwerven. Een dienstijverig douaneambtenaar had BROWNIE op het dek zien lopen en informeerde bij de kapitein naar de gezondheidspapieren van de hond. De kapitein zei, dat hij die papieren niet had en beloofde de hond aan de ketting te zullen leggen, zodat deze de wal niet op kon.

BROWNIE ging, overigens geheel tegen zijn zin, aan een stevige ketting. Hij hield van de vrijheid en haatte deze ketting hartgrondig.

Toen de dienstklopperige douanier van boord was gegaan, maakte een matroos de ketting los en BROWNIE ging vliegensvlug via de gangway aan wal. Nadat hij alle meerbolders op de kade had besnuffeld en beplast, ging hij op stap en geraakte in een aaneenschakeling van amoureuze avonturen, waarbij flink werd gevochten. Hij had een lelijke knauw in zijn rechter achterpoot opgelopen en al hinkend ging hij terug naar de Admiraal Brion werven..., maar de "ERIKSON" was reeds uren daarvoor vertrokken en BROWNIE bleef eenzaam en verdrietig achter. Op de werf liepen een paar zwerfhonden die ruzie met hem trachtten te maken. Omzichtig ontweek hij hen en zocht een rustig plekje op, achter wat houten vrachtpaletten en viel in een droomloze slaap. Toen de zon opkwam, werd hij wakker en had een onlesbare dorst. Bij een waterkraan aan de muur van een van de goederenloodsen, leste hij zijn dorst met wat lekwater. Nu begon hij ook honger te krijgen. Hij snuffelde alle werven af naar iets eetbaars, maar wat hij vond, was niet meer dan een uitgedroogde broodkorst die een dokwerker tijdens het schaften had laten vallen. Zo bleef BROWNIE drie dagen op de werven rondzwerven.

Toen werd hij opgemerkt door Mario, de bootbestuurder van de Havenpolitie. De motorboot van de Havenpolitie lag aan een van de werven gemeerd en Mario zat op de bank op het achterdek te wachten op de politieman van de Immigratie, die aan boord van een schip was gegaan om dit in te klaren. Hij haalde zijn thermosfles met koffie en zijn zeildoeken tas met dik belegde boterhammen tevoorschijn en begon te eten. Hij liet het zich goed smaken.

Plotseling stond BROWNIE naast de boot en keek Mario smekend aan met hongerige ogen en begon te kwispelstaarten. Mario viste een stuk gebraden geitenvlees tussen zijn boterham vandaan en wierp dit in de richting van de hond. Deze ving het handig op met zijn bek en schrokte het in één hap naar binnen.

"Caramba", dacht Mario, "die hond heeft honger en dat moet een vreemdeling zijn, want die heb ik hier nog nooit tevoren op de werf gezien". Hij sprak de hond vriendelijk toe: "Kom maar BROWNIE, kom maar aan boord". BROWNIE sprong vrijmoedig aan boord van de politieboot en ging naast Mario op de bank zitten. Hij keek met begerige ogen naar de lekkere boterhammen van Mario. Mario gaf hem een hele boterham en liet hem water drinken uit de puts van de boot.

Mario woonde op Banda Abao en had een flinke "cunucu" met geiten, schapen en één koe, die Arabella heette. "Wel", dacht Mario, "ik neem deze hond mee naar huis, dan kan hij mooi mijn "cunucu" bewaken en BROWNIE zal zeker de geiten- en schapendieven afschrikken".

Na afloop van de dienst reed hij in zijn oude zwarte Plymouth naar huis en BROWNIE zat tevreden naast hem op de voorbank, terwijl hij zijn kop door het geopende raam naar buiten stak en de passatwind speels zijn oren deed flapperen.

Toen Mario thuis was gekomen, had zijn vrouw Mosa het eten al klaar. Een grote pot met jambo en foenchi stond op het vuur. Toen zij gegeten hadden, kreeg BROWNIE het overschot. Hij likte zowat de bodem uit de schaal, waarin hem het eten was toegediend, zo lekker vond hij het. Nu zijn scheepshonden niet kieskeurig en bovendien was BROWNIE totaal uitgehongerd.

De volgende dag had Mario een vrije dag en hij nam de hond mee de "cunucu" in. BROWNIE was erg gehoorzaam en was spoedig gewend aan de geiten, de schapen en de koe Arabella.

Arabella was een goede koe, die Mario elke dag een emmer vol melk verschafte. Mario verkocht de melk aan een Hollandse melkboer, die een "cunucu" had op "Mal Pais" en deze kwam elke morgen tegen vijf uur de melk ophalen en dan werd er meteen afgerekend. Dat leverde Mario elke dag vier tot vijf gulden op. Ja, dat was een mooie bijverdienste. Hij stond iedere morgen om vier uur op om de koe te melken en als hij nachtdienst had, dan deed zijn vrouw het.

Mario had BROWNIE geleerd om 's avonds, voor het donker, de geiten en de schapen op te drijven naar hun koraal, waarin deze dieren de nacht doorbrachten. Dat scheelde Mario een hele boel werk.

BROWNIE was een trouwe hond en de veediefstallen op de "cunucu" van Mario behoorden tot het verleden. De hond liep altijd vrij rond en had het uitstekend naar zijn zin in de vrije natuur. Mario zorgde dan ook heel goed voor BROWNIE en was erg op hem gesteld.

Op een goede dag, BROWNIE was toen al meer dan een jaar op de "cunucu" van Mario, ontdekte Mario dat Arabella veel minder melk begon te geven. Toch zag Arabella er welvarend uit en kreeg overvloedige gras, hooi en veekoeken. Nee, daar kon het niet aan liggen.

Ook was het hem de laatste tijd opgevallen dat BROWNIE veel minder beweeglijk was en dat hij hoe langer hoe dikker werd. Hij begon zelfs een beetje vadsig te worden. BROWNIE liet vaak zijn eten onaangeroerd staan en scheen geen eetlust meer te hebben. Maar BROWNIE was kerngezond en zijn bruine vacht glansde in de zon. Arabella gaf steeds minder melk en Mario peinsde zich de kop gek waar dit nu toch wel aan kon liggen.

Op een kwade morgen ontdekte hij de oorzaak. Mario, ging, zoals gebruikelijk, die morgen vroeg zijn koe weer melken. Hij liep naar de koeienkoraal, terwijl hij de melkemmer aan het hengsel over zijn schouder had gezwaaid. Toen hij bij de koraal aankwam, viel hij van verbazing haast achterover. Daar stond BROWNIE onder Arabella. Eén van de spenen van de koeien-uier had hij in de bek en deed zich met gretige teugen tegoed aan de warme zoete melk, totdat hij niet meer kon. Arabella vond het schijnbaar best en stond er dom bij te kijken. Mario was stom verbaasd. Daarop werd hij woedend en gooide de lege melkemmer met kracht naar BROWNIE toe, die geschrokken het hazenpad koos. 's Middags kocht Mario in de Punda, in een oud ijzerwinkeltje een halsband en een stevige ketting. Toen hij thuis kwam, werd BROWNIE nabij zijn huis aan een grote kalbas-boom vastgelegd.

Uit de verhalen bundel: "STRANGE PEOPLE IN A CRAZY HARBOUR", door Henk A. KLOMP.

BROWNIE was diepbedroefd en hunkerde naar de vrijheid. Hij weigerde drie dagen lang eten en drinken tot zich te nemen. De vierde dag was BROWNIE verdwenen. Als stille getuigen liet hij de halsband en de ketting achter. Hij groef een gat onder de afrastering van "cunucu", waarna hij onder de afrastering doorkroop, de geliefde vrijheid tegemoet.

Hij zwierf een paar uren door struiken en cacteeen en kwam op een heuvel terecht. Toen hij naar beneden keek, zag hij een schip in een baai liggen. Het was de Bullenbaai. Onmiddellijk liep hij in de richting van de baai, maar plotseling werd zijn weg versperd door een hoge afrastering. Ook hier wist BROWNIE raad op. Hij zocht net zo lang totdat hij een gat in de afrastering had ontdekt, kroop er door en rende naar het schip. Het was de Liberiaanse tanker "GLOBAL TRAVELLER" en was geheel bemand door chinezen. BROWNIE liep vliegensvlug de gangway op, sprong aan boord en verschool zich in de kombuis onder het aanrecht

Toen de chinese kok hem daar ontdekte keek hij met welgevallen naar de weldoorvoede hond. Of BROWNIE het slachtoffer is geworden van de culinaire aspiraties van de chinese kok vermeld het verhaal niet, Mario heeft echter zijn hond nooit meer terug gezien.

Bij 150 jaren Zusters van Roozendaal

Levende kerkgeschiedenis

LEUSDEN — Naar aanleiding van het feestelijk herdenken van het 150-jarig bestaan van de soeurs van Awasá (van het Brionplein) verscheen er een klein gedenkboek. Daarin wordt ook teruggegrepen naar hoe de congregatie in het jaar 1842 reeds naar Curacao kwam.

In de loop van de vorige eeuw zijn er negentien vrouwelijke congregaties in Holland opgericht. Kijk daar de dissertatie van zr Alkemade, "Vrouwen XIX", er maar op na. De eerste congregatie die een missie overzee aandurfde, was de congregatie van Roozendaal. Die durfde na opwekkende brieven van mgr Niewindt de reis aan en voegde daarmee een schoon kapittel aan de geschiedenis toe.

Heel levendig kwam de geschiedenis van deze congregatie naar voren in de vijf toespraken die op 4 september jl in Roozendaal op een plechtige bijeenkomst werden gehouden. Men liet daar zien hoe deze congregatie is voortgekomen uit de congregatie van Dongen. Men belichtte het karakter: contemplatief, maar toch gericht op apostolaat. Dit bepaalde de identiteit van de congregatie en zo kennen wij die groep ook op Curacao. Dat is het aparte van Roozendaal.

De waarde van het onderwijs werd belicht uit de oude aantekeningen van de stichteres en daarbij viel op dat het begrip inspraak van de leerlingen, het bespreken met hen van de gang van zaken; zo modern, ook nu nog in onze tijd.

De burgemeester van Roozendaal, mr dr Scheneider, getuigde in zijn herdenkingsrede van het karakter van het onderwijs van soeurs en hoe dit het karakter mede bepaalde van de bevolking van zijn stad Roozendaal. Hiermee toonde hij aan welke waarde het onderwijs heeft en hoe bijzonder het onderwijs zich laat verstaan. De inspecteur Beerendonk beschreef de waarde van het hebben van zulke groepen bij de opbouw en uitbouw van het onderwijs. De waarde van die samenwerking tussen overheid en congregatie is onmetelijk.

Omlijst met feestelijke muziek, de zangkoren van zusters en de fanfare buiten was de plechtigheid geheel in stijl en maakte grote indruk. De 540 congregatieleden vierden stijlvol feest in de prachtige kapel. Eigenlijk zou er daarom naast dit gedenkboekje een verslag moeten komen van deze receptie. De waarde van het bijzondere onderwijs werd er zo maar, als vanzelfsprekend en zonder enige propagandistische trekjes, naar voren gehaald in de vaak bewogen toespraken. Het is mijn wens dat ze op de Antillen ook nog eens doordringen, omdat ze daar ook grote indruk zullen maken.

Dit was een brok levende geschiedenis. Men wil in de moderne tijd levendige geschiedenis. Gegevens daarvoor aandragen is erg waardevol. Als we het dagboek van Schabel SJ lezen en zijn toespraken voor de slavenhandelaren die het beeld Gods slaan en bespuwen, dan dringt er iets door van wat er gedacht, geleden en beloofd werd in de droeve eeuwen die de Antillen gekend hebben. We dachten terug aan het levendige eeuwfeest van de soeurs op Curacao in het jaar 1942 aan hoe toen in toneelspel bijvoorbeeld werden weergegeven de verlatenheid van het leven in de cunucu, de armoede, het tragische streven van de soeurs als gevolg van de gele koorts, haar meeleven met de mensen. Eén spreker, dr Verbaarschot, bracht naar voren hoe de congregatie gestreden had tot behoud van eigen zelfstandigheid en eigen sfeer. Dat gebeurde ook als van hogerhand in overweging werd gegeven om acht congregaties onder één noemer te brengen. Het draaide om het plan voor gelijkschakelen. Dat was een Duits begrip waar men wars van was in die dagen. En gelukkig.

De receptie bij de zusters "van Mariadal", zoals men de zusters van Roozendaal noemt, werd bezocht door honderden mensen. Ook uit Curacao waren er paters, fraters, zusters aanwezig, wetend wat deze congregatie in die 150 jaar betekend heeft voor Curacao en Bonaire maar in het verleden jaar toch ook voor Aruba.

De moderne tijd laat de aan pak zien van het werk in de De de Wereld, bijvoorbeeld in Chili. De klank van die naam is wel duidelijk genoeg om te weten hoe moeilijk zulk werk daar kan zijn.

De aanwezige mensen van deze eilanden haalden natuurlijk herinneringen op aan sr Gra sr Gerarda, sr Mathilde enz. Daarmee bewijzend dat de verschillen in figuren duidelijk het individu, hoewel met een en zelfde geest, niet wegcijfert. Gratia non destruit personam sed perficit. De genade neemt de natuur niet weg, maar volmaakt die natuur.

Trots stonden de namen van de verschillende huizen op de Antillen in het gedenkboekje en velen sprak dat sterk aan. Het was een speciale receptie die over alle muziek en bloemen heen deed denken aan het verleden en hopen op een nieuwe toekomst, aangepast aan de tijd, de plaats en in dezelfde sfeer van contemplatie en gericht op activiteiten.

PATER BRAD

Wegens gevolgen kernproeven

Amerikanen brengen hun regering voor rechter

SALT LAKE CITY — Een vrouw in een rolstoel nam in een rechtszaal in Salt Lake City haar kastanjebruine pruik af en liet de kale plekken op haar hoofd zien. Plekken, die naar zij verklaarde, veroorzaakt waren door de radio-actieve neerslag van een Amerikaanse atoomproef in de Nevada van april 1953. Een boer getuigde dat zijn haar uitviel en zijn huid, zelfs onder zijn mouwen, rose, werd toen een radioactieve wolk veroorzaakt door een atoomproef, over zijn boerderij in het zuiden van de deelstaat Utah dreef.

Zij behoorden tot de eerste getuigen die verleden week dinsdag gehoord werden in een rechtszaak tegen de Amerikaanse regering, aangespannen door burgers die nadelige gevolgen hebben ondervonden van de meer dan 80 bovengrondse kernproeven die in de jaren vijftig en het begin van de jaren zestig in de Nevada zijn gehouden. Verwacht wordt dat het proces drie maanden zal duren.

Van de Amerikaanse regering wordt in totaal ruim 2 miljard dollar schadevergoeding geëist omdat de kernproeven kanker zouden hebben veroorzaakt. Rechter Bruce Jenkins ging niet in op een verzoek van de regering de klacht af te wijzen op de grond dat noch de regering, noch de functionarissen die bij de proefnemingen betrokken waren voor dergelijke eisen tot schadevergoeding aangesproken konden worden.

In totaal hebben 1192 mensen eisen tot schadevergoeding ingediend. Zij zijn afkomstig uit het zuiden van Utah en Nevada en het noorden van Arizona, streken waar de wind het radioactieve woestijnstof overdreef. Het proces gaat over 24 van deze aanklachten, maar het zal, aldus de advocaten van de slachtoffers, een basis leggen voor de overige. Slechts een derde van de eisers is nog in leven. De anderen worden vertegenwoordigd door verwanten.

Een advocaat van de slachtoffers, Ralph Hunsaker, verklaarde voor de rechter dat rapporten over onderzoeken naar de atoomproeven veranderd zijn en dat getuigen zijn geïntimideerd. De mensen werd verteld dat het „in orde" was naar de explosies te kijken", aldus Hunsaker. Een vrouw die door hem werd ondervraagd, verklaarde dat niemand haar of haar familie had verteld op te passen voor de radio-actieve wolk. „We waren proefkonijnen. Maar naar proefkonijnen wordt omgekeken, en naar ons is niemand komen kijken", aldus de getuige.

Hunsaker riep ook getuigen op om zijn verklaring te staven dat het controleren van de stralingsniveaus niet goed gebeurde. Degenen die dat deden, waren daar niet voor opgeleid. Zij hadden de mensen moeten waarschuwen tegen het drinken van melk, wanneer radioactieve neerslag op hun land was terechtgekomen, maar dat gebeurde niet.

In hoorzittingen die aan het proces zijn voorafgegaan heeft de regering verklaard dat de straling die bij de proeven vrijgekomen niet groot genoeg was om kanker te veroorzaken. Volgens Hunsaker tonen studies echter aan dat kanker en andere ziektes die veroorzaakt kunnen worden door radioactiviteit in de gebieden waar de atoomwolken overheen dreven, 3,5 tot 20 maal zo vaak voorkomen als gemiddeld. De andere partij zal proberen aan te tonen dat de overheid wist van of afgeweten moeten hebben van de gevaren van de radio-actieve neerslag, maar de bevolking niet voldoende heeft gewaarschuwd.

Volgens de advocaten van de regering zal de eisende partij het moeilijk krijgen te bewijzen dat er verband bestaat tussen de proefneming en de ziekteverschijnselen van hun cliënten.

"Ach, Nederlanders....."

(Vervolg van pag 1)

ningen wel. Er werden grapjes over gemaakt. Van Agt en Den Uyl gaven enkele steekjes onder water. Maar ruzies, persoonlijke conflicten.....nee, dat heb ik nooit meegemaakt".

DICTATEN

—Toen Casseres naar Den Haag kwam, waren de verhoudingen tussen Nederland en de Antillen gespannen. Conflicten over de ontwikkelingshulp, ruzies tussen de KLM en de ALM over de luchtvaart, de Nederlandse druk op de Antillen om snel onafhankelijk te worden.

"De sfeer is enorm verbeterd. Neem nou minister De Koning, de nieuwe bewindsman van Antilliaanse Zaken. Hij beschouwt ons als gelijkwaardig. Niks geen dictaten, zoals bij Van der Stee dikwijls het geval was. Nee, zijn standpunt is: jullie maken zelf uit hoe de Nederlandse hulp besteed wordt, jullie beslissen over je eigen staatkundige toekomst. Jullie doen misschien niet altijd wijze dingen, maar het gaat om jullie zaak. Die ontwikkeling naar goeie verhoudingen is onder Den Uyl in gang gezet. Zijn kortstondige ministerschap heb ik als een doorbraak ervaren".

—Minister Casseres heeft in drie jaar drie minister van Antilliaanse Zaken meegemaakt: Fons van der Stee, Joop den Uyl en Jan de Koning. Wat vond hij van hen?

"Tja, om met Van der Stee te beginnen..... Laat ik dit zeggen: hij had een geheel eigen stijl, maar ik had grote moeite er een vaste beleidslijn in te ontdekken. Soms wist ik echt niet waar ik met hem aan toe was. De ene keer beloofde hij van alles, tot ergernis van zijn ambtenaren. Een andere keer duldde hij geen enkele tegenspraak. Maar ach, Van der Stee was toch wel soepel. Onder een borreltje viel veel met hem te regelen".

"Den Uyl, een man met duidelijke ideeen over de Antillen. Maar hij had weinig tijd om ze uit te voeren. Hij was altijd druk met andere zaken. Dat was wel jammer. Maar ik geloof dat we goeie vrienden geworden zijn".

"De Koning zit er nog zo kort. Geen kwaad woord van te zeggen. Erg sympathiek. Hij heeft een fijn gevoel voor verhoudingen, misschien wel dankzij zijn Surinaamse vrouw. De Koning is één van de weinigen in Den Haag, die niet strak Nederlands denkt. Hij kent, als ex-minister van Ontwikkelingssamenwerking, de problemen van de Derde Wereld erg goed. Voor een minister van Antilliaanse Zaken is dat een groot pluspunt".

—Bij zijn aantreden gold Ronnie Casseres als anti-Nederlands, anti-macamba. Vindt hij de Nederlanders nog altijd koloniaal?

"Ik was waarschijnlijk wat te algemeen in mijn harde oordeel over de Nederlanders. Ik heb ook veel goeie aangetroffen. Maar er zijn nog altijd mensen in Nederland die vinden dat alles wat Nederland doet, goed voor de Antillen is, dat wij het moederland maar hebben te volgen. Dat vind ik koloniaal. Tegen die houding heb ik me afgezet".

"Er is, geloof ik, de laatste jaren een kentering in het Nederlandse denken over de Antillen gekomen, een keer ten goede. Dat is niet vanzelf gebeurd. Daar heeft premier Don Martina aan meegewerkt. Hij geniet — zeker in vergelijking met zijn voorgangers — een enorm vertrouwen in Nederland. Kijk, als je iets of iemand niet vertrouwt, dan ben je veel argwanender. Zo was het tot voor kort ook tussen Nederland en de Antillen".

"Als gevolg van het Nederlandse wantrouwen keken wij op de Antillen op onze beurt uiterst kritisch naar Nederland. Argwaan schept argwaan, net zoals vertrouwen vertrouwen schept".

"Ik ben niet anti-macamba, zoals veel mensen me verweten hebben. Ik wil kritisch over Nederland. Kijk, om zelf groot te worden, moet je je ergens tegen afzetten. Als kinderen dat doen, weet je als ouders dat ze volwassen worden. De Antillen, een jong land dat altijd afhankelijk is geweest van Nederland, moeten ook door die fase heen. Het hoort bij de groei".

"Natuurlijk gaat het niet tegen Nederlanders, maar tegen Nederland. Als symbool van onze koloniale afhankelijkheid, van een verleden waar wij afstand van willen nemen".

"Dat is niet de vijandschap tussen onze volkeren aanwakkeren. Nee, die kritische instelling kan later best in een goede vriendschap uitmonden. Kijk nou eens naar Indonesie. Daar hebben jullie zelfs mee gevochten en nu is de verstandhouding uitstekend".

—Nederlanders willen van Antillianen altijd maar één ding weten: wanneer zijn we van jullie af?

"Onafhankelijkheid, het moet. Het komt ook. Maar we moeten eerst op onze eigen benen leren staan. Dat vergt vooral een mentaliteitsverandering, een bewustwording. Zo ver is onze bevolking nog niet. Wat wil je na een eeuwenlange afhankelijkheid van Nederland?"